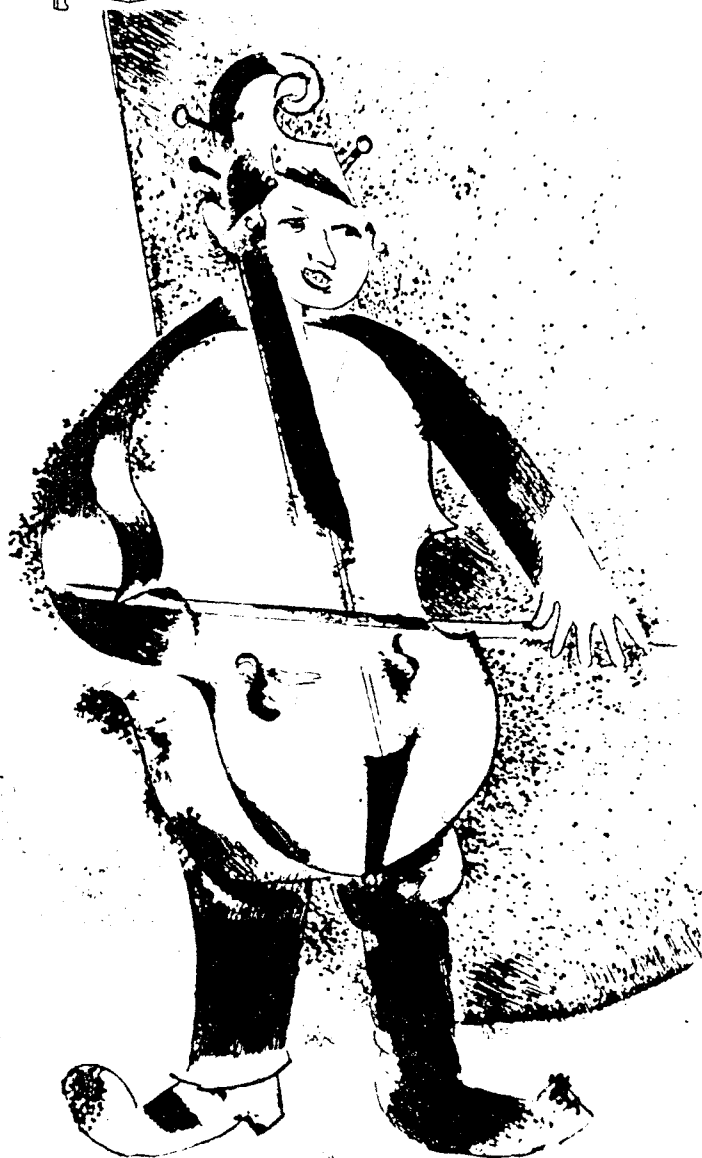

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

IX. évfolyam 3. szám 1999. november 15.

U. S. K. ...

EMLÉKEZTETŐ

az ISKOLATANÁCS 1999. október 19-i üléséről

Részt vettek:

Maros Kornél,	Németh Lajosné	Monopoli
-	Bohácsné Kazai Zsuzsa	(m)AsterX
Tóth Katalin	-	Intenzív osztály
Máté Petra	-	BalhéSOK(K)
Balasi Nóra,	-	JutaJAZZ
-	Farkas Beatrix	DeHÁt
-	-	Munkásosztály
-	-	Polisz
-	Tókei Józsefné	Szmar10
-	-	Leg-o.
Bohács Rita,	Kovács Judit	KAndi
-	-	HamiS
-	-	PsychO
Szaller Mónika	-	PolIFom
Pataki Judit	-	DöntÉSképtelenek
Goesser Lilla	-	BUX-A
Györi Eszter	-	DÖK
Jakab Judit, Lendvai Györgyi,		
Puskás Aurél, Marosvári Péter		tanerők
Benkő Réka Margita (Intenzív osztály)		vendég

Napirend előtt tisztáztunk néhány kérdést, felvetést, ami a legutóbbi ülésen került elő:

- Január 28-29-én rendezik a szervezők a 24 órás röpiörületet.
- Március 31. és április 2. között kerül sor a Polimpiára.
- Az ötödévesek idegen nyelvi besorolásával kapcsolatos problémát az érintett tanárok tisztázták
- Az ötödévesek szekrényigényének orvoslása folyamatban van. Aurél próbálta nyugtatni az ötödéveseket, hogy lesz szekrényük kb. december közepéig. Addig azokba a termekbe, ahol a legtöbbet vannak akasztókat szerelnek fel.
- Az „Utáld ezt a csengőt” című pályázatra a kiírók nagyon várják november 15-ig a pályamunkákat és a plakátokat a folyosókon!

1. napirendi pont: a DÖK

Van az iskolában DÖK. 109 érvényes szavazattal a következőket választotta meg a Politechnikum diáksága:

1. Balatoni Barbara Polisz
2. Benkő Margita Intenzív osztály
3. Erdélyi Krisztina DeHÁt
4. Goesser Attila DöntÉSképtelenek
5. Györi Eszter Munkásosztály
6. Kápolnai Laura Intenzív osztály
7. Konrád Viktória intenzív osztály
8. Labanino Raffaello Pablo Polisz
9. Pataki Judit DöntÉSképtelenek
10. Récsey Dávid Polisz
11. Surányi Anna Szmar10
12. Szaller Móni PolIFom
13. Tókei Timea Szmar10
14. Vidos Mihály Szmar10

A DÖK-tagság szívesen befogadja az érdeklődőket.

Már most vannak ötleteik, terveik, és problémáik. Pl.:

1. Miért nincs első órában könyvtár? (J. Judit válasza: Amíg létezett a bizalmi nyitva tartás. Sok könyvnek lába kélt. Ezért csak akkor lesz reggel is nyitva, ha lesz felügyelő. Az új polgári szolgálatos munkások november környékén várható.)

2. Jó lenne a folyosókon ülőalkalmatosságokat elhelyezni. (A sokakat szólásra készítő kérdésben végül az a megállapodás született, hogy Aurél a DÖK képviselőivel felméri az épületet, van-e olyan hely, ahol az elhelyezett bútorok nem okoznak közlekedési akadályokat.)
 3. Közvélemény-kutatás: milyen programokat szeretne a diákság a DÖK-napon, április 14-én?
 4. A november 16-i DÖK-fórumon újabb szavazásra kerül sor, hogy a DÖK-képviselőket a diákság legalább 51 %-a megerősítse - ezzel ruházva fel őket a teljes politechnikumi diákság képviselőtének jogával.
 5. A DÖK-ösök hetente tartanak összejöveteleket. Ennek részleteiről (idejéről, helyéről) a tagoktól lehet érdeklődni.
- (E témában lásd még a Polip 2. oldalán az Ilyenek vagyunk című interjút!)

2. napirendi pont: a tantárgyfelelősi fórum

A két alkalommal megrendezett tantárgyfelelősi fórumról Puskás Aurél tájékoztatott. A fórum célja az volt, hogy a tantárgyfelelősökben tudatosítsa jogait és kötelességeiket. Megfogalmazódott az a terv, hogy a jövőben tematikus fórumokat rendezzünk: pl.: a tananyagokról, illetve az egyes tantárgyakhoz kapcsolódva. Az ötödévesek sérelmezik, hogy ők még nem kaptak követelményfüzetet, illetve hogy a Polifom osztályban még nem választottak tantárgyfelelősöket.

3. napirendi pont: Mi a köz véleménye a két osztályfőnökös rendszerről?

Szász Kata a Szakmai Bizottmány kérdését közvetítette az IT-tagoknak: Jó-e, hogy az osztályoknak két osztályfőnökük van?

Az elhangzott személyes vélemények pártolják az osztályfőnökpárok intézményét:

- Lehetőségük van a tanulóknak megválasztani, kihez forduljanak személyes problémáikkal.
- Nem egy személyiség nyomja rá bélyegét a közösségre.
- Működik a kontroll.
- A Szmar10 osztály főnökei tökéletes párt alkotnak. Kiemelkedő a viszonyuk az osztállyal, a szülőikkel.

A nehézségek is szóba kerültek:

- Nincs mindig egyetértés a két osztályfőnök között.
- Kijátszható az ellenőrzés.
- Nem mindig sikerül olyan osztályfőnököket találni, akik négy éven át tanítják az osztályt, illetve akik minden gyerekkel munkakapcsolatba is kerülhetnek.
- Sajnálatos, hogy a koedukált osztályokat nem mindig koedukált osztályfőnökpár kapja.
- Az ötödéves osztályoknak csak egy osztályfőnök „jár”, ugyanis nincs elegendő tanár, hogy ötödéven is jusson kettő.

Házi feladat az IT-képviselőknek: tudakozódjanak az osztályban, a szülők között, ki hogyan vélekedik a fenti kérdésről. Merülnek-e fel újabb érvek vagy ellenérvek e rendszerrel kapcsolatban.

Legközelebb november 16-án, a DÖK-fórum után, fél ötkor találkozunk a szokott helyen. A levezető elnök Kovács Judit, KAndis szülő lesz, jegyezni Tőke Józsefné (Szmar10) fog.

1999. november 4.

Balasi Nóra, Jakab Judit jegyzők

KÖZLEMÉNY

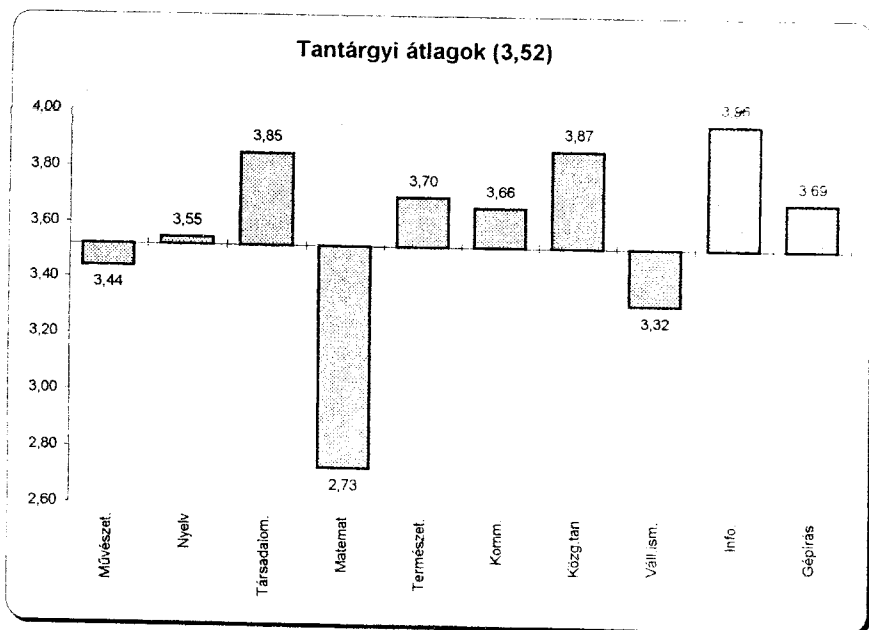
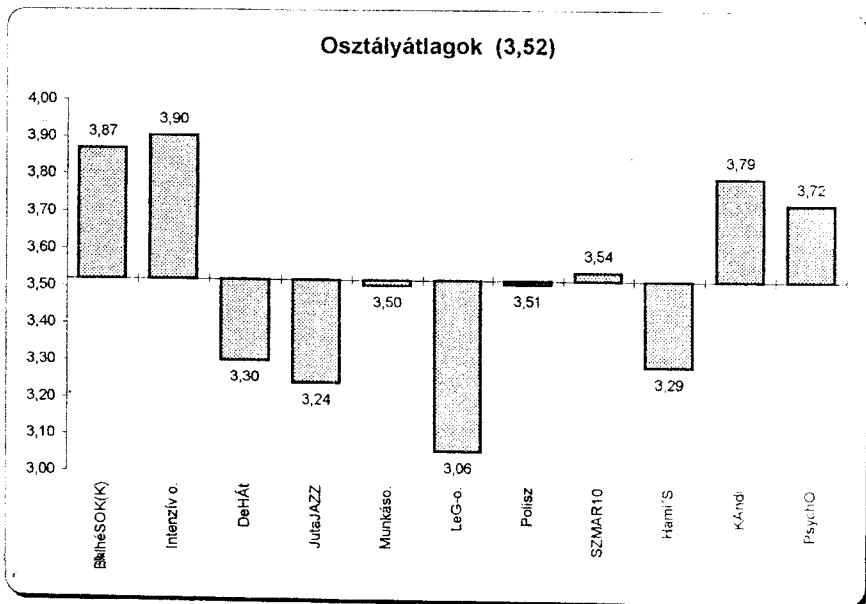
Teljesítve az IT korábbi kérését, a 9., 10., 11. és 12. évfolyamon évente egyszer az írásbeli vizsga mellett szóbeli vizsgát is tartunk. Az ezzel kapcsolatos részleteket a szaktanárok közlik majd Veletek.

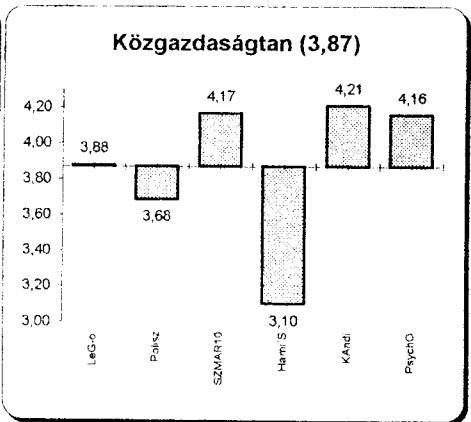
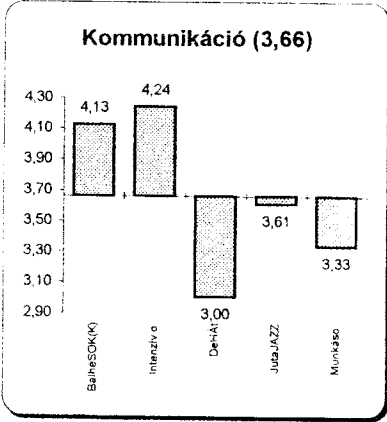
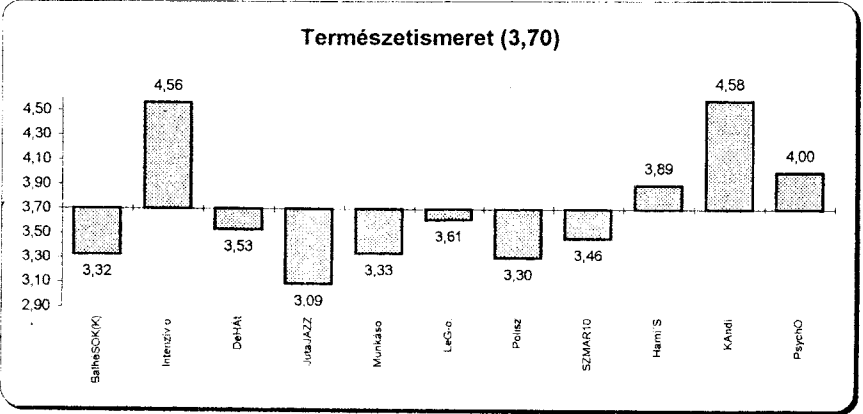
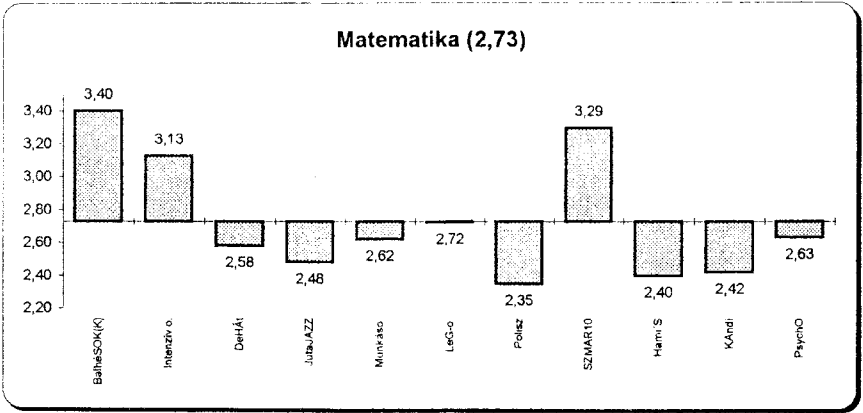
A nyelvi munkacsoport nevében:

Varga Adrienne

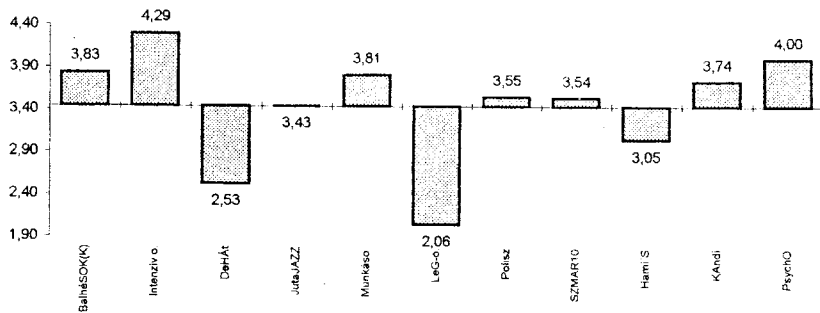
VIZSGASTATISZTIKÁK

1999-2000. TANÉV I. NEGYEDÉV

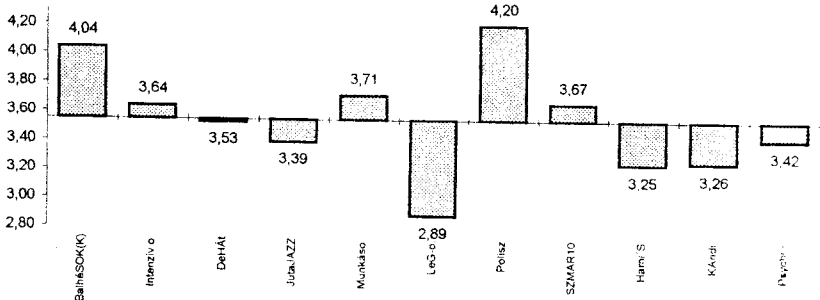

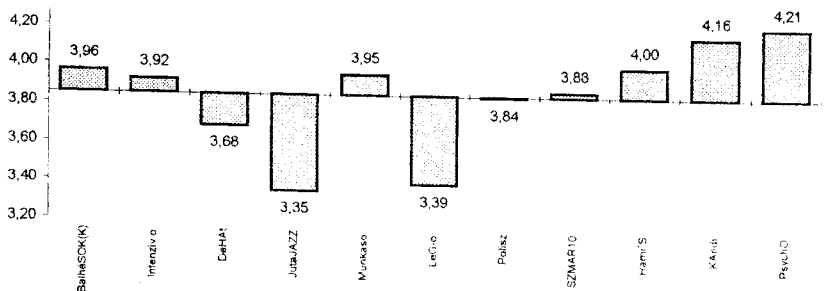
Művészetismeret (3,44)

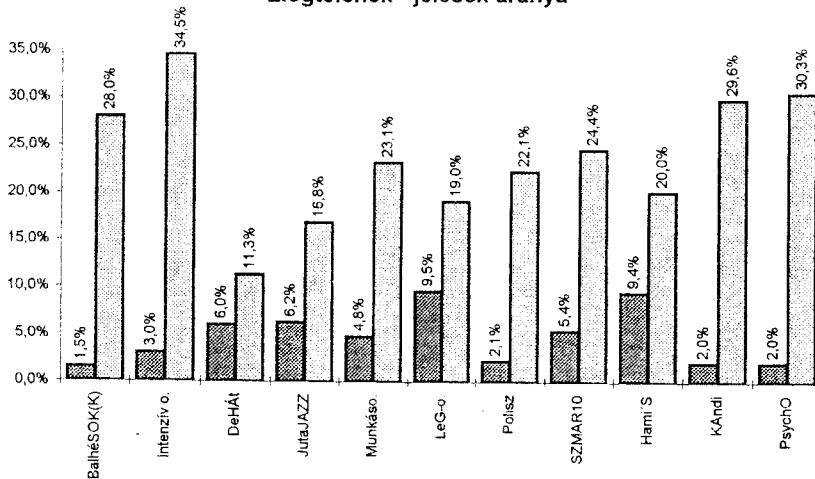
Idegen nyelv (3,55)

Társadalomismeret (3,85)

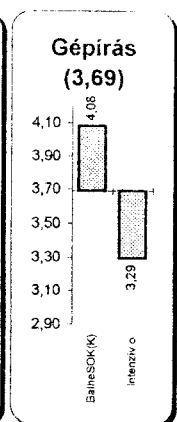
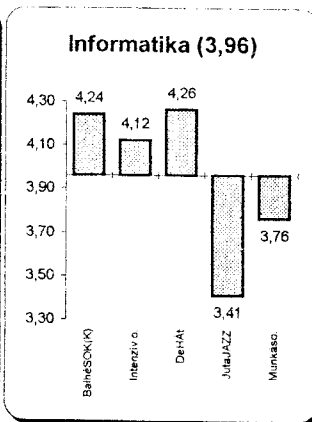
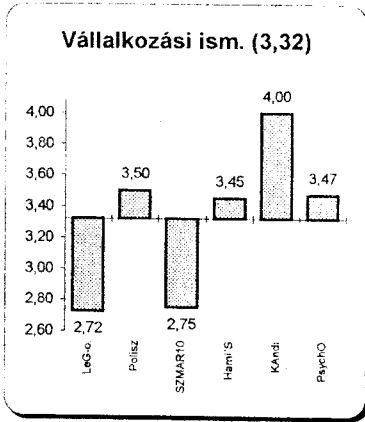
Elégtelenek - jelek aránya

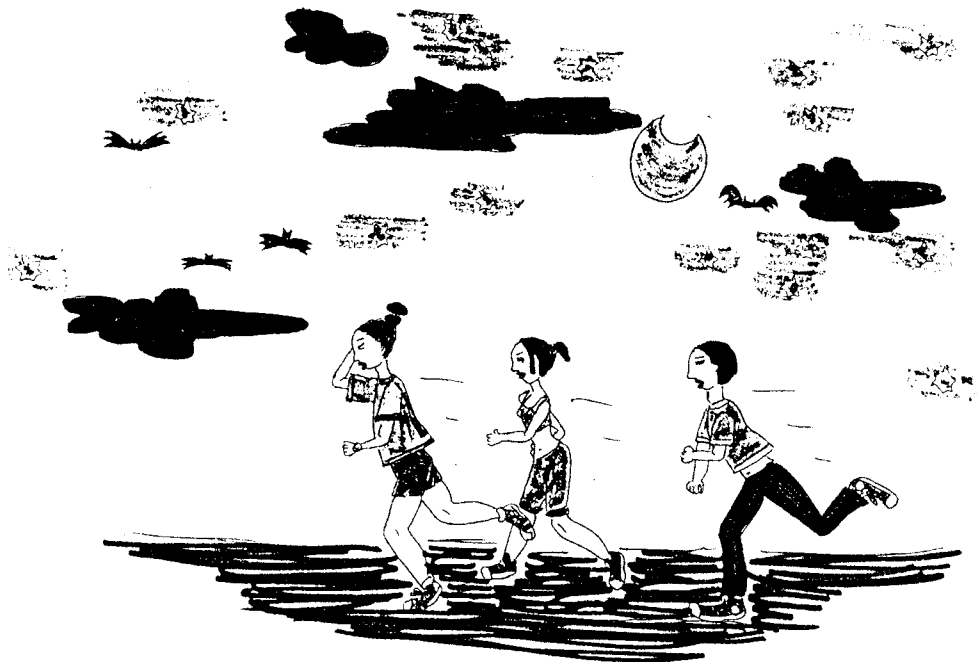
TOPLISTA

1. Kaviczki Zsuzsanna	SZMAR10	4,89	5. Merle Orsolya	Hami'S	4,67
Sebő Rózsa	Psycho	4,89	6. Csillag Zsuzsanna	BalhéSOK(4,63
2. Bohács Rita	KAndi	4,86	Hajdú Rita	BalhéSOK(4,63
Fazekas Attila	Munkáso.	4,86	Mátyás Zsolt	BalhéSOK(4,63
3. Sárközi Zsolt	BalhéSOK(4,75	7. Sztakovics Norbert	Polisz	4,57
Szabó Tímea	Intenzív o	4,75	Zombori Daniella	KAndi	4,57
4. Antal Mónika	SZMAR10	4,71	8. Borvári Lili	Psycho	4,56
Antal Tünde	KAndi	4,71	9. Geszti Sára	LeG-o.	4,50
Lehoczki Zoltán	Juta JAZZ	4,71	Máté Petra	BalhéSOK(4,50
Ökrös Eszter	Munkáso	4,71	Molnár Richárd	BalhéSOK(4,50
Pokorádi Tamás	Juta JAZZ	4,71	Nagy Bence	Intenzív o	4,50
Szük Melinda	Polisz	4,71	10. Borsányi Andrea	Psycho	4,44
Zelencsuk Gréta	SZMAR10	4,71			

GRATULÁLUNK!

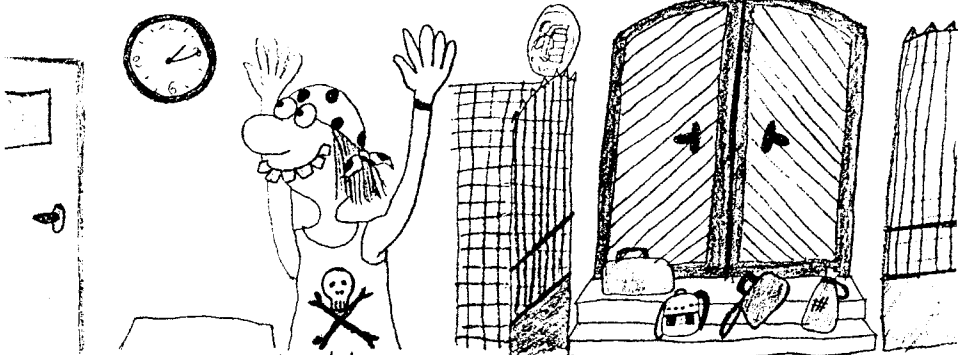

A Nagy Durranás A monopolis Czene Zsófirajza

A Nagy Durranás

A monopolis Kovách Anna képregénye

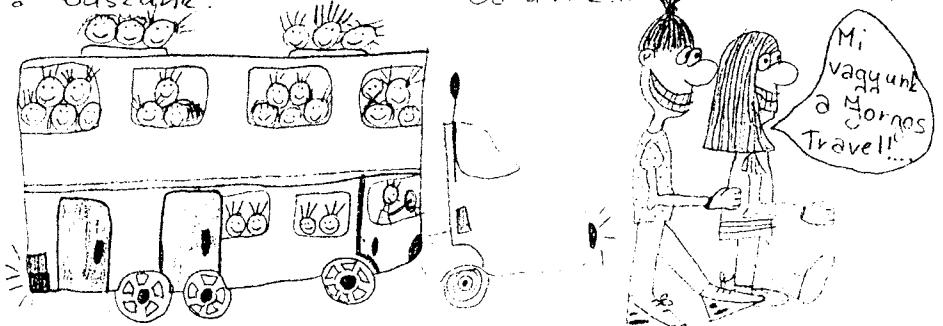
Végre vége a sulinak!

"Lipakoljuk a csomagokat."

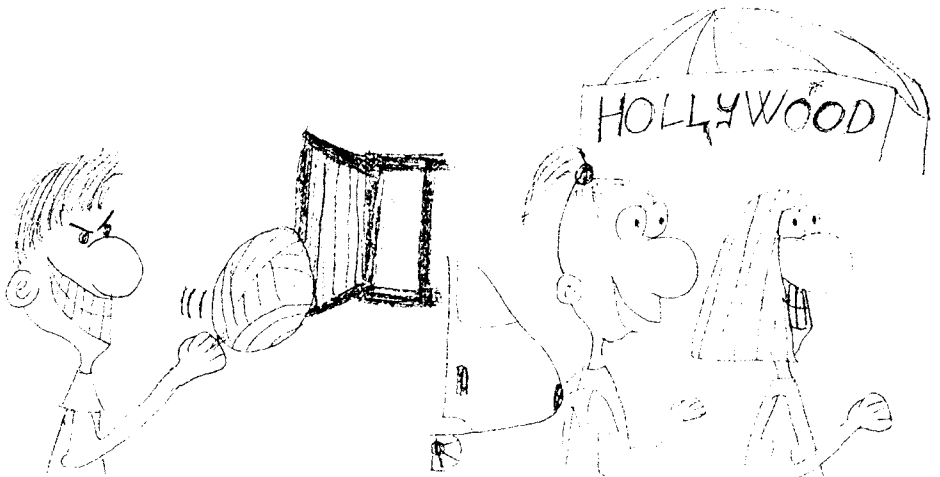

Megszűdjük, hogy karambolozott a buszunk.

Addig focizunk. Legálábbis próbálunk...

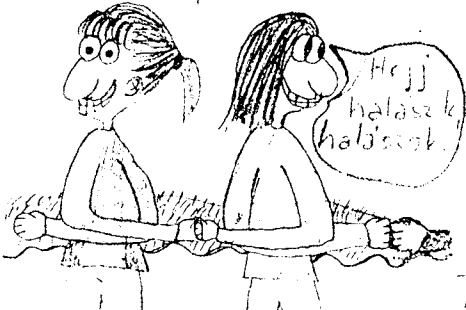
Végre megjön a buszunk! Rajkán a halálom mi fűvél elcsúsz a "Hornos" csapattal!

Ez megint röplabdázunk. Ez pedig a harmadik fu-
-tásunk.

Ez pedig az utolsó
-utáni futásunk.

Az utolsó pillanatot jóna me-
-gérni. A legjobb vendéglátás tartozik
-szekák! meg megfúrnak a szék...
-Polgár!

NOMÁD TÁBOR 2000

(ELŐZETES, AMI EGYBEN BOCSÁNATKÉRÉS IS)

Mottó: "A torpedó egy egyszerű játék" (tőlem)

Nagyszerű volt az idei nomád tábor. Ezt tanúsítja a résztvevők "pontos" értékelése (7,91), illetve

az idei év első két jában megjelent sok (féle) írás, a számtalan dicséző sor (legutóbb például Felhő cikkének utolsó harmada), köszönet érte minden tudósítónak! Szeretném, ha megmaradna az érzés, a tábor, a nagyszámú érdeklődő, ezért már most elmondok valamit a jövő évi nomádról. Sokféle kelléke, kerete, szabálya lesz a harmadik évezred első táborának, a teljességre nem törekedhetem. Csupán egy nagyon fontos, alapvető, az együttlét egészének hangulteremtését, szellemiségét, lényegét meghatározó dologról írok most néhány mondatot.

A tábor a Poliban eltöltött programmal, estével, éjszakával fog kezdődni. A "nomád utazás" vezérfonalát - meglepetésnek szánva - ismét a táborcsinálók (felntettek, vélhetőleg elsősorban tanárok, bár idén is volt két volt polis diák jelentkező, végül csak egyikük tudott részt venni a tábor előkészítésében és munkájában) fogják kialakítani, meghatározni. Ezt követően viszont egy nagyon lényeges változás, újítás, jobbítás következik. A Szabály betartása nagyon fontos és kötelező, tehát álljon itt pontosan, nehogy valaki tévedhessen:

A Szabály

A délutáni program után kötelező mindenkinek kimenni a "C-épületbe" (a laikusnak csak Sörklinikák).

Kötelező ott tervet egyeztetni a tábor koncepciójával szemben.

Előnyt jelent, ha a tábor vezérgondolatát helyből elutasítja a leendő résztvevő.

További jó alapozást ad, ha a tábor felnőtt vezetőit gyökeresen elvetemülteknek, csökkentérműeknek, galádáknak, "hülye ötletek rosszakaratú kiagyaloíróknak" tekinti a kényszertáborozó.

Nagyon fontos alapmomentum, hogy az együttműködési szándék csiráit is ki kell irtania magából egy igazi táborozónak, még a kifejezést is célszerű elfelejtenie, említése esetén a követendő magatartás a teljes értelenség.

Hihetetlenül lényeges eleme a Szabálynak, hogy egyáltalán nem szabad azzal törődni, hogy a tökelöltött felnőtt táborcsinálók vajon mit gondolhatnak: hol vannak a táborozók, a "C-épületben" berügni szándékoznak-e, vagy csupán egy kicsit izogotnak, vagy talán csak elszopogatnak néhány Bambit (a laikusnak: a régi idők üdítőitala).

Evidencia, mégis szólni kell róla, mert a teljes sikert meghatározza: nem szabad, tilos szólni bármely felnőttnek, hogy mi most kimegyünk innen.

Fokozza a hatást, ha nem első táborozókról, újdonsült polisokról van szó, hanem idősebbekről, például frissen érettségizettekről: az a jó, ha esetükben nyilvánvaló, hogy mindenről mindent tudnak, ezért tőlük remek a fricska, nagyszerű a "nesze nektek", csodás az "ezt nektek", kiváló az "ezt kapijátok ki" egyujjas bemutatása.

Végül a Szabály legfontosabb része, hogy amennyiben a tábor felnőtt résztvevői a fentieket teljesen elszállt állapotban, "eltűzött szigorúsággal" szóvá merszelik tenni, nos, akkor őket alkalmatlannak, közellenységnek, megvetendőnek kell elkönyvelni, és az a leghelyesebb, ha hazavárujuk a vétkes táborcsinálót, hogy példát mutassunk a többi felnőttnek, hogy észben tudják tartani, hogy mit lehet és mit nem. Csak egyetlen ok miatt érdemes hagyni mégis részvételtüket: ha jó esély van arra, hogy majd tudatlan, naiv, oktondi, ostoba lelkesedéssel próbálnak részt venni a tábor életében, irányításában, és akkor az általuk legszebbnek érzett pillanatokban jól meg lehet alázni őket. Vagy a tábor után.

Kiegészítés a Szabályhoz:

Nem a nomád táborhoz tartozik, de legalább olyan okos más rendezvényeket is megtisztelni a fent leírtak szellemiségével: például sört behozni a Polimpiára, jól meginni, majd az üveget nem eldugni, nem megsemmisíteni, nem kivinni az iskolából, hanem a dohányzó helyen csak úgy egyszerűen lerakni, nemtörődöm módon közszemlére állítani. Utána pedig - kérés ellenére - nem vállalni a tettet és annak következményeit. Vagy nagyszerű dolog a Polimpi utáni napon - a főszervező személyes kérelme ellenére (ezzel válik egyébként igazán művészi jelentőségűvé a dolog) - a dühöngőben tartózkodni vagy a matematikaórán alvást elrendelni. Ha ezzel sikerül a jövő évi Polimpi létét is veszélybe sodorni, akkor már majdnem a csúcs érezheti magát az ember.

Ha mindezeket sikerül megvalósítani (jóindulatu figyelmeltetés: egy embernek azért ez nagyon nehezen menne, az sem baj, ha többen fognak össze a nemes cél érdekében, 1999-ben sem sikerült ez egyetlen személynek), akkor az igazi polis szellemiség segítségével jókora csapást sikerült mérnünk a Poliból jól ismert "punnyadásra". tettünk valamit a közjó érdekében, vittünk egy kis pezsgést az életbe.

Kalandra, munkára fel, sok sikert kívánok, Pajtások!

Что делать?

Örömmel, nagy érdeklődéssel olvastam Lulu „Égerek és emberek” című cikkét az októberi *Papiermáty* ban. Ez a kérdés engem is foglalkoztat, illetve a kérdés azon vonatkozása: hogyan lehet megállapítani, hogy tetteinket mikor tekinthetjük erkölcsileg helyesnek, és mikor nem? Lulu megállapításával egyetértek. Szerintem sem kellene iskolában, nézők előtt egereket felfaladni. Rossz az üzenete, rossz az íze (nem az egérnek, bár az is lehet, hanem az akciónak). Azt üzeni, hogy vannak olyan lények, amelyeket nyugodtan fel lehet áldozni. Tudjuk, hogy a kígyónak élő egér kell, de ezt miért is kell támogatni? Én szerintem kígyót tartani sem jó ötlet, de ez már nem érinti az iskolát. És azért rossz az íze, mert az, ami üvegalitkában zajlik iskolai folyosón, azt sugallja, hogy rendben van, nézd meg, jó, izgalmas. Felszabadulhatnak a gondolatok, érzések, megjegyzések: Old meg! Adj neki! Amikor tanórán beszéltem a Munkásosztály egyik angol csoportjával erről (ezen a helyen köszönöm nekik az ötleteiket), az egyik diák azt mondta, hogy azért csúnya dolog ez, mert a nézők élvezik. Én ezt nem tartom jónak, főleg egy iskolában.

A téma viszont nem csak az iskola miatt fontos. Felvet sok igen nehéz általános kérdést: Van-e felsőbbrendű lény? Lehet-e összemérni az egyik lény szükségét, élvezetét a másik egészségével, életével? Milyen felelősséggel jár a gyengébbekkel való bánás? Mit parancsol a természet? Az ember természete? Lehet-e élni, érdemes-e élni, ha állandóan valamilyen erkölcsi rend alapján ellent kell mondanunk saját ösztöneinknek, vágyainknak?

Ezekre a kérdésekre nincs egyértelmű, végleges válasz. Csak konkrét helyzetekben lehet állást foglalni, és én ezt tettem, de nagyon bonyolultak ezek a dolgok.

Nézzünk egy másik példát ebből a kérdéskörből. 22 éve vagyok vegetáriánus. Azért lettem, azért vagyok vegetáriánus, mert elfogadhatatlannak tartanám, ha bármilyen élőlénynek meg kellene halnia azért, hogy én jóllakjak. Nélkülözhető a hús, az élet nem annyira. Én nem veszek részt ebben a szükségtelen gyilkosságban. Érezhetem magam erkölcsileg tisztának? Igen

is, és nem is. Jó, ha nem rendelem alá az elveimet a „természetemnek” (hiszen az ember mindenevő), csak akkor beszélhetünk erkölcsről (különben azt csinálsz, ami jólesik). De ezzel nincs vége semminek. Tőjásévés? Bőrripő? Szúnyogok megölése? Lélegzőskor elpusztuló baktériumok? Nevetséges, ugye? Nem lehet tisztán élni. Adjuk fel? Vissza a „természethez”?

Nincs más, mint a kompromisszumkeresés. Ritka a húsevő ember, aki „természetéből” fakadva szétlépi az élő állatokat és megeszi. Életképtelen a vegetáriánus, aki nem hajlandó élőlényt megölni. Mindenki követi saját lelkiismerete hangját, eszerint cselekszik.

Társaságban szintén kompromisszumot kell keresni, de ez nyilván nehezebb. Ehhez nemcsak boles gondolkodás kell, hanem tolerancia is. Ezt kívánom a Politechnikumnak ebben a kérdésben is.

John

„Végre egy verseny, amiben Mi (Tanerők) nyerünk... „

Nem hivatalos

ÉREMTÁBLÁZAT

- 1. negyedév -

HELYEZÉS	OSZTÁLY	ARANY	EZÜST	BRONZ
I. ☉	Törtető Tanerők	3	4	☉
II.	DeHÁt	3	1	☉
III.	BalhéSOK(K)	1	2	2
IV.	Polifoam	1	2	1
V.	Munkásó.	1	☉	2
VI.	Polisz	1	☉	1
VII.-VIII.	HaMiS	1	☉	☉
	Monopoli	1	☉	☉
IX.	Szmar10	☉	2	1
X.-XII.	BUX-A	☉	☉	1
	IUTA Jazz	☉	☉	1
	Psycho	☉	☉	1
XIII.-XVII.	LeG-o.	☉	☉	☉
	KAndi	☉	☉	☉
	Dönt és Képtelenek	☉	☉	☉
	(m)Aster-X	☉	☉	☉
	Intenzív o.	☉	☉	☉

Politechnikum, 1999. október 25.

Számon tartja és az aranyakat is gyűjti: SzabLac

ASZTALITÉNISZ HÁZIBAJNOKSÁG

Férfi egyéni C korcsoport

I. Virágh Balázs	HaMiS
II. Vidos Mihály	SZMAR10
III. Irsai Tamás	BUX-A (13. évfolyam)
IV. Herczeg Tamás	SZMAR10
V. Tóth Ákos	KAndi
VI. Béres Miklós	SZMAR10

B korcsoport

I. Tasi László	Monopoli
II. Szigeti Márton	BalhéSOK(K)
III. Veress Bálint	BalhéSOK(K)
IV. Nagy Ádám	DeHÁt

Női egyéni C korcsoport

I. Jakab Judit	Tanerő
II. Kardos Eszter	SZMAR10
III. Surányi Anna	SZMAR10
IV. Diósi Alojzia	Tanerő
V. Balatoni Barbara	Polisz

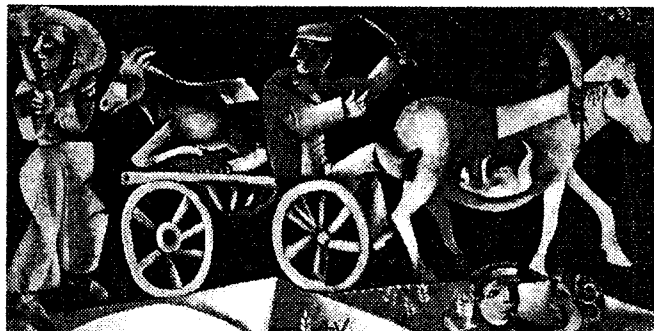
B korcsoport

I. Csécs Nikolett	DeHÁt
II. Györi Eszter	Munkásosztály
III. Rádi Zsuzsa	Munkásosztály
IV. Preiszner Nóra	DeHÁt

ATLÉTIKA CSÚCSOK 1999/2000

VERSENYSZÁMOK	Leányok/Hölgyek	Fiúk/Urak
60 m síkfutás	Lukács Mariann (elsőÁ) 9,3 mp 97/98	Kávin Balázs (elsőÁ) 7,7 mp 98/99
400 m síkfutás	Lukács Mariann (elsőÁ) és Tökei Timca (Szmar10); ip 16 mp 97/98	Bálint Dénes (McMaster) 59,7 mp 97/98
2000 m síkfutás (női)	Gáepár Cecília (Balhé50K(K) 8p 22 mp 99/2000	
3000 m síkfutás (férfi)	-	Barna Norbert (elsőÁ) 10 p 21,7 mp 98/99
Cooper - teszt (12 perces futás)	Gémeszi Mónika (IFOmánia) 2545 m 96/97	Barna Norbert (elsőÁ) 3322 m 98/99
Kislabda-hajítás	Tihanyi Mónika (IFOmánia) 50 m 85 cm 96/97	Hársfai Krisztián (IGRic) 71 m 95/96
Gerelyhajítás	Drozdk Zsuzsa (FH) 27 m 34 cm 93/94	Szabó László (Tanerő) 39 m 36 cm 97/98
Diszkoszvetés (1 kg/1,5 kg)	Bohács Rita (KAndi) 21 m 38 cm 98/99	Molnár Lajos (Tanerő) 40 m 20 cm 96/97
Súlylökés (3 kg/4,3 kg)	Lázár Zsófia (Hami's) 10 m 26 cm 96/97	Molnár Lajos (Tanerő) 15 m 46 cm 97/98
Magasugrás	Lázár Zsófia (elsőÁ) 135 cm 95/96	Sándor István (KÁBÁ) 178 cm 96/97
Távolugrás	Antai Mónika (Szmar10) 395 cm 99/2000	Molnár Dániel (SzaDi) 567 cm 96/97
4 próba / futó - ugró (60 m, 400 m, távol, magas)	Tamás Orsolya (Hami's) 329 pont 98/99	Szabó Attila (Psych0) 595,5 pont 98/99
5 próba / futó - dobó (60 m, kislabda, gerely, diszkosz, Cooper - teszt)	Várnelyi Rita (elsőÁ) 460,66 pont 97/98	Bálint Dénes (IGRic) 739,65 pont 96/97
6 próba (60 m, távol, magas, kis- labda, súly (3 kg/ 4,3kg), 2000 m/ 3000 m)	Lázár Zsófia (Hami's) 752 pont 96/97	Bálint Dénes (IGRic) 1031 pont 96/97

Poli, 1999. október 29.

SPORT PONTVERSENY '99 - 2000

- I. NEGYEDÉV -

Az alábbi csemények után lehetett pontokat kapni:

- Foci - házibajnokság
- Floorball szakkör
- Asztalitenisz - házibajnokság
- Röplabda szakkör
- Atlétika - házibajnokság
- Fitness - aerobic szakkör
- Kerékpár - házibajnokság
- Nagy Durranás (átlagszámítás alapján)

- EGYÉNI VERSENY -

Csak az első tíz helyezett eredményével!

HÖLGYEK				URAK			
Hely	Név	Osztály	Pont	Hely	Név	Osztály	Pont
1.	Tókei Tímea	SzmarlØ	155	1.	Szendı Zsolt	Polifoam	191
2.	Balatonı Barbara	Polisz	151,5	2.	Gáspár András	T. TanerØ	179
3.-4.	Dobos Bernadett	Dönt és K.	144	3.	Vidos Mihály	SzmarlØD	176
	Krajnyák Anıló	Dönt és K.		4.	Eröss Zsolt	JUTA JAZZ	126
5.	Erdélyı Krisztina	DeHÁT	133	5.	Gadics A. Gábor	Munkáso.	121,5
6.	Preiszner Nóra	DeHÁT	131	6.	Dráboczi Balázs	SzmarlØ	120,5
7.	Nagy Eszter	Monopoli	121	7.	Mıtó Andras	Intenzıv o.	112,5
8.	Molnár Melinda	Polifoam	120	8.	PetØ Gergely	Munkáso.	109,5
9.	Anfal Mónika	SzmarlØ	119,5	9.	Ludvig László	Munkáso.	103,5
10.	Muranyi Natasa	T. TanerØ	108	10.	Szilágyı K. Szilamer	Intenzıv o.	94,5

- CSAPATVERSENY -

(Mivel az osztályfönököknek lehetöségük van az osztályukat erösíteni, ezért öket az átlagolásnál saját osztályuk létszámába is beszámítjuk.)

Hely	Osztály	Pont	Létsz.	Átlag	Hely	Osztály	Pont	Létsz.	Átlag
1.	SzmarlØ	966,5	26	37,2	9.	Psycho	316	21	15
2.	DeHÁT	696	21	33,1	10.	Dönt és K.	387	31	12,5
3.	TanerØk	1211	39	31	11.	(m)Aster-X	312	27	11,5
4.	Munkáso.	531	23	23,1	12.	BalhésØK(K)	282,5	27	10,5
5.	Polifoam	600,5	30	20	13.	LeG-o	175,5	20	8,7
6.	Intenzıv o.	448	24	18,6	14.	HaMis	175,5	21	8,3
7.	Monopoli	482	27	17,9	15.	JUTA Jazz	175,5	25	7
8.	Polisz	355,5	22	16,2	16.	KAndı	81	21	3,9
					17.	BUX-A	6	16	0,4

Gratulálók a Testkultúra Munkacsoport nevében, sportbaráti üdvözléttel!

Vendel u., november 01.

FELHÍVÁS
TORNAHÁZI PARTY
FELHÍVÁS

Az 1999. december 3-án (péntek) megrendezésre kerülő

V. TORNAHÁZI PARTY-ra

 várjuk mindazon politechnikumos iskolapolgárok (egyéni, párok, csoportok) jelentkezését, akik elsősorban *sport vagy egyéb témájú produkciójukkal* hozzájárulnának a rendezvény sikeréhez.

 A felajánlásokat a produkció témájának megnevezésével, tartalmának rövid leírásával, a létszám és az igényelt helyszín, felszerelés megjelölésével **legkésőbb november 19. (péntek)** kérjük leadni Lóczi Editnél.

SZERVEZKEDJETEK!
VILLÁMTORNÁK
Nevezési határidő: november 22. (hétfő)
Nevezési feltétel: nevezési lap, csapatkapitány, csapattagok feltüntetésével, csapat fantázianevével adjátok le Lóczi Editnek.

	Női / lány	Férfi / fiú
Teremfoci		
Kosárlabda		
Röplabda		
Teremhoki		

Nevezési létszám minimum (több lehet)

teremfoci: 6 fő

kosárlabda 7 fő

röplabda: 8 fő

teremhoki: 7 fő

Vegyes csapatok is nevezhetnek. (Lányok fiúk csapatban versenyezhetnek, fordítva nem.)

A lebonyolítás módjáról (mérkőzések száma, időtartama) a faliújságról tájékozódhattok a party előtti napokban.

Várakozással:

Politechnikum, 1999. november 10.

Teskultúra munkacsoport

FELHÍVÁS
FELHÍVÁS
FELHÍVÁS
FELHÍVÁS
PÁLYÁZATI KIÍRÁS A Y.E. VÁLLALATOKNAK
AZ 1999. DECEMBER 3-I
5. TORNAHÁZI PARTY BÜFÉJÉNEK ÜZEMELTETÉSÉRE

A büfé üzemeltetése 15.00-tól előreláthatólag 24.00-ig tartunk igényt.

Az árajánlat tartalmazza a következőket:

- a büfében szolgáltatott (vegetáriánus is), italok választékot és pontos árjegyzéket,
- a büfések számát,
- a büfének legyen egy reprezentációs asztala is, amely kínálata a vendégeket szolgálja,
- kérünk egy - egy főt, akik a rendezvény alatt mozgó felszolgálatot teljesítenek.
- kérjük ún. „falatkák” elkészítését, amelyek költséget a pályázó vállalja magára.

A pályázók gondoskodnak a büfé lebonyolításához szükséges összes technikai feltétlről, az előkészületekről és az elpakolásról, takarításról.

A pályázatot legkésőbb november 22-ig (hétfő) kérjük leadni Lóczi Editnél.

További információért forduljatok Lóczi Edithez és Láng Andreához.

Politechnikum, 1999. november 10.

Lóczi Edit, a party szervezője

A magyar háziverseny novemberi forduló, 2 (határidő: november 22.)

1. Kik adták fel az alábbi hirdetéseket? (5 pont)

- a/ Kicsapott juhászbojtár örömet átképezné magát katonának. Jelige: zöld a kukorica.
 b/ Bajvívásban is jártas egyén dúvadírtást vállal.
 c/ Sürgősen kersek lovagolni is tudó levélhordót. Fizetés teljesítménytől függően aranyban.
 d/ Várvédelemben jártas katonákat keres egy gyermekét és várát féltő édesanya. Jelige: labancok kíméljenek!
 e/ Afamentes, előnyös üzletet ajánlok: Kicsit elhasznált, viszályoktól terhes, de még jó állapotú országomat elcserelném lóra. Jelige: Anyám, én nem ilyen lovat akartam.

2. Szállóige kerestetik! (5 pont)

- A/ A hat egybevágo négyzetlappal határolt mértani test már nincs a kézben, vagyis...
 B/ Valamely készség elsajátítását célzó, sokszor elismételt feladat során válik belőle rendkívül ügyes, gyakorlott személy.
 C/ A karnak a csuklótól az ujjak hegyéig terjedő folytatása, ugyanezt vízzel tisztítja.
 D/ Akik veszélyben vagy veszélyes következmények tudatában is félelem nélkül cselekszenek, azoké a sorsukat akaratuktól függetlenül alakító események sora, mely kedvező.
 E/ Termelőeszközök készítésére, kultúra teremtésére való képességekkel megáldott lény ugyanilyen lénynek a kutyával rokon szürkés színű vadállata.

3. Ki az az Árpád-házi király, aki

- a/ kiadta az Aranybullát, és akinek uralkodása idején Bánk bán megölte Gertrúd királynét?
 b/ Szent István zart koronájához hozzáferrasztatta a Bizáncból kapott nyitott koronát, mellyel kialakult az ismert magyar korona?
 c/ 1096-ban szétverte a Magyarországon keresztül a Szentföldre tartó, fosztogató kereszties hadakat?
 d/ a halott Könyves Kálmánt követte a trónon. Milyen néven?
 e/ a hitányi apátság alapítólevelét megfogalmazó Miklós püspök idején uralkodott? (5 pont)

4. Mely földrajzi nevek alakíthatók ki az alábbi szavakból? (5 pont)

- a) Dózsa
 b) Kapocs
 c) Karaj
 d) Kántor
 e) Sójaj

5. „Éjjeli” feladatok (8 pont)

- a) Kinek melyik versében „zúg az éji bogár”?
 b) Mendelssohn kinek a vigjátékához irt zenét? Mi a darab címe, amelyben egy nyári éjszaka sok füresaság, tévedés, varázslat történik?
 c) Hogy hívják Mozart Varázsfuvolájában az Éj királynőjének lányát?
 d) Kinek mely versében olvasható: „Az éjszaka közeledik, a világ elcsendesedik”?
 e) Ki írta az Éj a kopár hegyen című zenekari művet?

6. Ki az az író, aki egy század különbséggel ugyanabban az évben született, ill. halt meg, mint Pilinszky János? Az egybeesésben az a különös, hogy az író rendkívül nagy hatással volt Pilinszkyre, ezt több verse is bizonyítja. (1 pont)

7. Apák és fiúk (7 pont)

- a) Ki volt az az építész apa, aki saját a maga építette labirintusból fiával együtt szárnyakon próbált menekülni? Ki a fiú?
- b) Ki az édesapja annak a költőnek, kritikusnak, akinek főműve A délibábok hőse? Ki a fiú?
- c) Kinek a fia Heraklész a görög mitológia szerint?
- d) Hunyadi Sándor írónak az édesapja is író volt. Ő írta a Tanítónő című drámát. Ki az édesapja?
- e) Ki volt az a költő, akinek a fia a költő Jékely Zoltán?

8. Sorold föl négy író nevét, akik állatmeséket írtak! (4 pont)

9. Milyen kapcsolat van köztük? (5 pont)

- a) Kazinczy Ferenc - Török Sophie
- b) Babits Mihály - Török Sophie
- c) Kosztolányi Dezső - Csáth Géza
- d) Karinthy Frigyes - Karinthy Ferenc
- e) Juhász Gyula - Juhász Ferenc

Jó munkát kíván:

a Művészetismeret munkacsoport

Az októberi forduló nyertesei:

Bradák Ferenc BalhőSOK(K)

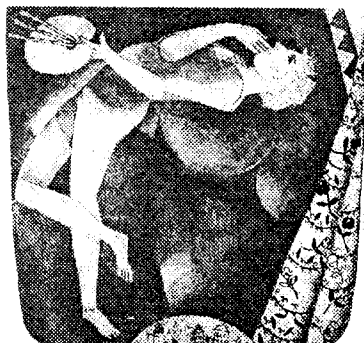
Fehér Marcell Munkásosztály

Pokorádi Tamás JTA Jász

Rózsavölgyi Erzsike Hamis

Török Róbert Munkásosztály

Gratulálunk!

Az ügyeleti pontverseny állása az első negyed elteltével:

Psycho	51 pont
Kandi	50 pont
Hamis	30 pont

A magyar háziverseny októberi fordulójának megfektése

1. **Műcímek - foglalkozásnevek**
 - a/ Egy spanyol városból való férfi fodrász. A szerző: Beaumarchais.: **A sevillai borbély**
 - b/ Gogol pénzügyi, gazdálkodási szabályok betartásának ellenőrzésével megbízott személye: **A revizor**
 - c/ Személybiztanságra vigyázó személy. A szerző: Molnár Ferenc **A testőr**
 - d/ Egy itáliai városból való kereskedő. A szerző: Shakespeare **A velencei kalmár**
 - e/ A természettudományok egyik ágával foglalkozó személyek. A szerző: Dürrenmatt **A fizikusok**
2.
 - a/ **Rodin** alkotta a római Szent Peter bazilikában látható Pietá szobrot?
 - b/ **Michelangelo** alkotta a római Szent Peter bazilikában látható Pietá szobrot?
 - c/ **Kisfaludi Strobl Zsigmond** alkotta a gellérthegi Szabadságszobrot?
 - d/ **Ferenczy István** alkotta A szépművészetek kezdetei című, egy pásztorlánykát ábrázoló, a Magyar Nemzeti Galériában kiállított szobrot?
 - e/ **Müron** alkotta a híres ógörög szobrot. A díszkosztót?
3.
 - a/ **Márton napján, nov. I-jén** köstöltek meg az új bort. Nagy évések-ivások napja volt ez, hogy mindenkől bőven legyen tavaszig. Ilyenkor jártak a pásztorok körbe a gazdákhöz, akikől süteményt vagy pénzt kaptak.
 - b/ **András napja, nov.30.** az advent előtti utolsó nap, amikor még mulatni lehet. Ilyenkor kezdik meg a disznók ölést, és tartják a disznótortí összejöveteleket.
 - c/ **József nap, márc. 19.** az első meleg nap, amelyen mindenkinek meg kell kezdenie a szántást.
 - d/ **György napja, ápr. 24.** ősi tavaszkezdő ünnep, ekkor hajtották ki a nyájukat, ekkor tartották a tavaszi cselédvásárt.
 - e/ **Orbán (május 25.)** a méhészek patrónusa, e napon kezdenek a méhek rajzani. A vincellérek is tisztelték. szobra a szőlőskertek útjain állott, amelyet e napon felvirágoztak, hogy a jégesőtől és más kártól megóvja a termést.
4.
 - a/ **A Radványi** sötét erdőben találták halva Bárcsi Benőt.
 - b/ **A sherwoodi** erdőben tanyáztak Robin Hood csapatai
 - c/ **Munkácsy Mihály** jó barátja, Paál László sokáig él Párizsban. Előszereettel festette a **Fontainebleau-i** erdőt.
 - d/ **Vajda János** a **vaáli** erdőben töltötte gyermekkorát, amelyről versei is írt.
 - e/ **Liszt Ferenc** írta az Erdőszongás című zongoraetűdöt.
5. **Földrajzi nevek keresése:**

a/	A székfűtő	Mátészalka
b/	Szög tere	Sztergom
c/	Keleti lak	Lakitelek
d/	Békászat	Bátaszék
e/	Agárbuli	Bulgária
6. "Szentek"
 - a/ **A Szent Szövetséget** Metternich kezdeményezésére Ausztria, Poroszország és Oroszország hozta létre.
 - b/ Napoleon **Szent Ilona** szigetén halt meg.
 - c/ **Szent-györgyi Albert** magyar származású. Nobel-díjas biológus többek között a sejtleggzés felfedezője.
 - d/ **Saint Just**-öt a "terror angyala"-ként emlegették a francia forradalomban. Ő ragaszkodott Danton lefejezéséhez. 1794-ben guillotine általi halálra ítélték őt is.
 - e/ **A szentjánoskenyér** magyát a régi görögök a drágakövek, orvosságok mérésére használták.
7. **Madách: Az ember tragédiája** című klasszikus drámáját mutatták be szeptemberben, ill. októberben a **Merlin, a Madách és a Budapesti Bábszínházban**. A negyedik adaptáció a, **Mozgó Ház Társulása: Tragédia-jegyzetek** címmel, és a **Trafóban** mutatták be.
8. a/ Egy vadon élő madár illeti e szavakkal kisebb testű rokonának testrészét. **Bagoly mondja verébnek, hogy nagyfejű**
 - b/ **Ezt** az évszakot nem képes egyedül előidézni a kismadár. **Egy fecske nem csinál nyarat**
 - c/ Egy szeme világát veszített háziállat mégis hozzájut apró eleséghez. **Vak tyúk is talál szemet**
 - d/ Ebből a háziállatból nem lesz ételmezési cikk. **Kutyából nem lesz szalonna**
 - e/ Társak nélkül folyadékot fogyasztó négylábú háziállat. **Ökör iszik magában**
9. **Günter Grass: Nobel-díjas író regényei: Bádogdób, Macska és egér, Kutyaévek, Veszfál csevely, A Hal, A Patkányó, A tágas tér, Az én száradom**

Györi Eszter versei

Kávéházban

Lassan lopakodnak kezem alá a rímek
Remegő dadogásuk még bizonytalan
Papírra vetett, elcsigázott kőszá kínok,
Rongyos batűk, összeverődve, léha bandában.

Őrhelyem biztos sötétjéből elnézegetem a világot.
Az emberek ponttá zsugorodva szaladgálnak gondjaik után
Mint egy felkiáltójelel olyan bután!
És bizonytalanul vár a sarkokon néhány fiú
A szerelem édes hitében,
Vagy talán elkeseredve éppen egy el nem jött álom után.

A kőházak ijesztően bambák.
Falaik tövében nem leli csókját az ember.
A villamos vidáman füttyürez.
Ő az ki fittyet hány a csendre.

Milyen távolinak tűnik innen a bánat sarkából,
Éz a társra váró embertömeg.
Sűrűg, forog s elszalad előttem az élet,
Falakhoz simulva lopózik a lélek a kőfalak között.

Még is szép a város.
Bárki mondja pusztában élni szabadabb nem hiszem!
Én itt a városban ölelem magam kőfalak közé...

Visszatérés

Bár elzárta lak titeket egy dobozba
S rátok sem nézek többé,
Barátságomat hazug, álságnak tartva,
Mégis ott álltok négyszög alakban,
Kemény ölelkek, tükröt tartva.
Pandora szelencéje... Vigyázz!
Ne nyitogasd lelkem,
Mert a parázs fellángol
S előnt engem;
Égő tengerként kell akkor,
Mindent tönkretennem
S visszatérnem úgy, ahogy nem akarok!
Mi lesz akkor?
Ha nincs barátság, csak kötség
S a kibékülésnél több lesz a vétség
Vagy jobb az az arc, mely össze van törve?
A harc mely tönkre tesz s jár körbe-körbe?!
Miért állunk sorban akkor a létért?!!!

Neked

Vándorlásnak nem nevezném ezt a délutánt sem
Eicsavargott időlopás, csupán aggodalom
Sejtem nyomod és lépted elé lépek gondolatban.
Összesűgnak az utcakövek; valaki jár a nyomodban.

Itt ez a hinta is, mely csak áll és mosolyog
Házak előtt hintáznak kis kavicsok,
Visszahívják gyermekálmaid, a hinta visszavár.
Téged ringat bölcsőbe újra az esti nyár.

Hatalmas a csönd, s őriássá növekszik a rám boruló házak
között.
Koldulnak a vaksi ablakok, a holdfény egy-egy ezüst pénze
után.

Csak a te ablakodban vannak csillagok
Az ablakban egy képzelte csillám felém ragyog.

Balga lépteimmel tovább megyek.
A liget felé, még mélyebben mint eddig
Meg van írva az én utam.
A körüttől a csillagokig

Titkom nincsen

A csönd vagyok, amit szeretnél
A szó vagyok, amit kerestél
Az élet vagyok, amire vársz
Álmod vagyok, amit kívánsz
Én vagyok az éneked,
Miért verset írok én neked.
Hívlak egy hatalmas ölelésbe.
Egy nyíló élet közepébe,
Hogy karom közt ha kinyílnál,
Örökké csak virágoznál.
Semmim sem volt, s mindenem lehetnél,
Ha így nem jó, hát ne széressél!
Nem kell nekem a sok múmia
Élő arcú, halott ember.
Ők mind csak dalt akarnak,
S játszanak az életemmel.
De értük élek, s boldog vagyok,
Hogy boldogságot még adhatok!

...sok minden azzá tett.

Egyik legfőbb jele ennek, hogy keresed a válaszokat a „minek?” és a „miért?” kezdetű kérdésekre. Persze tudod, mik az általános céljai az emberi életnek, ez mégsem elégít ki, mégsem nyugtat meg: legyen összetartó családod, szép otthonod, rendelkezni kellő anyagi háttérrel, munkád legyen a hivatásod, tudj magad körül igaz barátokat. Mert a lényeg ez! De mindez csak száraz szöveg, neked ez nem jelent igazi perspektívát.

A kérdéseket így hát újra és újra felteszed. Mert mi az az emberre szabott 60-70 év. Emberségünkben következik az is, hogy tisztában vagyunk a végtelen idő és tér fogalmával, a világegyetemet felfoghatatlan méreteivel, az elmúlással; mindezek mellett a ránk mért idő jelentéktelennek tűnik. Tehát minden kis aprócska mozzanat, amit egyébként fontosnak tartunk, amik szűk világunkat jelentik: reggeli felkelések, tanulás, táplálkozás, metróra utazás, divatos öltözködés, mind-mind fölösleges, és öncélú ebből a megközelítésből.

Ember lettél...

Mert tudjuk, biztosan tudjuk, hogy egy vidám perc majd elmúlik, egy finom étel elfogy, egy szerelem kihűl, mint ahogy az ezekkel kitöltött élet is megszűnik. Nemcsak a mi életünkön belül elmúlás gondolata okozhat fájdalmat, hanem az is, hogy halálunk utáni emlékünks is elhal, nem hagyunk halhatatlan nyomot. Mert minden, amit alkottunk, mindazok, akiket szerettünk, minden, amit adtunk, ugyanúgy megemmisül majd.

Az elenyészett testünkben táplálkozó fa is csak a rászabott életét éli, annak leveleit rágcsáló állat is „csak”(?) azért eszik, hogy majd utódokat hozzon világra, akik éppúgy elpusztulnak a táplálékláncban feljebb álló által...- hát mégis csak hagyunk nyomot; továbbítjuk génjeinket jövő generációinkban, s halálunk után atomjaink újra hasznosulnak más szervezetekben - ugyanúgy tisztában vagyunk ezzel is, és mégsem fogjuk fel ennek a hibátlan rendszernek a hatalmaságát...ez is csak az öncélú körforgás részét jelenti számunkra.

De emberi mivoltunkból nemcsak a vég, az elmúlás ismerete következik, hanem érzéseink kifejeződése is. Már különbözővé váltunk az állatoktól, nem vagyunk már (...?) ösztönlények, az öncélú létnél, a fajfenntartásnál sokkal gazdagabb céljaink vannak - lehetnek.

Ember lettél...

...attól (is), hogy téged már nemcsak ezek az ösztönös, mechanikus célok vezérlelnek, hanem magad fejlesztheted ki újakat!

Így hát a „miért?” és „minek?” kérdésekre ne keres általános érvényű válaszokat, egyéni választ alakíts, személyre szabottat formálj. Magad ura vagy, - bizonyos határokon belül - saját játékszabályokkal rendelkezhetesz!

MINEK? Nem tudom!

De azt tudom, hogy ha körbenézel a buszon, bárkire pillantok, biztos lehetek abban, hogy őt is ugyanúgy foglalkoztatja a lét értelme, mint Téged vagy engem.

Ez közös bennünk.

Főöslegesnek tartod az egészet, ha senki nem érti, minek minden, ha elkerülhetetlenül véget vet a halál?! Értelmetlen bármibe is belekezdeni, mert

bármit is hozol létre, ugyanúgy megszűnik majd létezni?

Sok mindennel gazdagítottuk földi létünket - pl.: lett zene, ritmus, ének, majd megtanultuk rögzíteni az elektronika segítségével, aztán otthon, tökéletes hangzású hifikkel hallgathatjuk, akár útközben is élvezhetjük „a” zenét... Így minden művészeti ággal -, megtanultunk alkotni, más alkotásait értékelni; rájönni új dolgokra, megtanítani másoknak...(-és ne felejtjük el, ezek is mind emberektől származnak, s épp úgy, ahogy ők ezekkel gazdagították az emberiséget, mi azzal, hogy mindezeket használjuk nap mint nap, mi is részesei leszünk, beletartozunk ebbe az egységbe. - Minden tárgyat, ami csak körülvesz minket, valakinek fel kellett találni...)

Minek? Hogy jó legyen itt.

Miért legyen jó? Mert ez lett a közös érdekünk ezen a bolygón, ha már „itt lettünk”.

Miért írtam le mindezt? Mert úgy gondolom, lehetünk egymás értelmei. Megkönnyíthetjük egymás életét. Sokunkat elrettent a sok megválaszolatlan kérdés, a sok, értelmet kereső társunk, még olykor bánjuk is, miért

alakult ki bennünk értelem (hisz a gondolkodásból tudás következik, így a személyes világunkból való kitekintés és kérdések megfogalmazása). Tehát nem elszorodni kell a közös probléma létezésén, menekülni előle, feladni, hanem egymást erősíteni, segíteni.

(Ha végképp... kilátástalan minden, ... barátokozol a halállal ... azt a bátorságot, ami ahhoz szükséges, hogy megtegyed, szánhatnád másokra is, nem csak magadra - legalábbis nem így.)

A legerősebb(nek látszó!) embernek is van szüksége támaszra, társra. Az ember azt hiszi a másiktól, hogy a másiknak nincs szüksége órá. - Miért pont órá? ... Tehát az önbizalomhiány, önmagunk alábecsülése: mesterséges gát köztünk.

Hiúság! Tulajdonképpen magunkat óvjuk az esetleges elutasítástól, kudarctól, magunkat kíméljük meg a megpróbáltatásoktól. Őnzés!

Tehát, úgy gondolom, meg kell tanulni saját magunk érdekeitől elvonatkoztatni (az „érdek” közösel), merni közeledni a másikhoz, mert itt sokkal nagyobb a tét, mint kizárólag önmagunk óvása.

-lajhár-

Kedves Leg... Tanarak!

*A legutóbbi **Panorá**ban „a diákok” elnézést kértek, hogy a díjazott tanárok nevét nem jelentették meg az Iskolatanács díjazottjaival együtt, és megígérték, hogy ebben a számban jóvá teszik a hibát.*

Barzártáig semmi nem érkezett a szerkesztőségbe. Igazán sajnálom.

A szerk.

A helyesírási házi verseny helyezettjei

a 9-12. évfolyamon:

- I. Tóth Kati Intenzív osztály
- II. Varga Ági Munkásosztály
- III. Dóczi Kati JUTA Jazz

a 7. évfolyamon:

- I. Ordas Ildi (m) AsterX
- II. Széplaky Éva (m) AsterX
- III. Kovách Anna Monopoli

Gratulálunk!

a szervezők

A FIÚK

A fiúk a billiárdterem előtt találkoznak mindig. Össze szoktam velük futni a sulis után. Ilyenkor hangoskodnak, rugdossák az kukákat, összefirkálják a plakátokat, és megbámulnak minden lányt, aki átmegey elötük az úton, aztán vagy kiröhögik, vagy elsütnek egy perverz poént, így újra elkezdenek röhögni.

A fiúkkal mindenki csak kivételezik. Míg a lányoknak a konyhában kell(!) tanulni a konyhatündérséget, addig a fiúk csak lezutyannak a kényelmes székbe, és elmélyülnek az Internet rejtelmeiben, vagy a haverjuktól kölcsönkapott lemezt tanulmányozzák szintén a számítógépen.

A fiúkat csak a lustaság veszi körül. Mindenki felnéz rájuk. Mert a fiúk bátrak és erősek. Na igen. Erősek. Nekik csak a MCDONALDS-os hamburgert kell zabálniuk, s mikor már eleget tömték magukba a kaját, mindenki azt hiszi, hogy az nem hárj rajtuk, hanem izom. A lányoknak viszont meg kell gebedniük a szobabicikliken, hogy a fiúk ne cikizzék ki őket, mert nagy a hasuk, a combjuk stb...

A fiúknak a munkahelyeken is nagy sikerük van. A nőket nem veszik fel a jól fizető állásokra, mert ők túl gyengék hozzá. A fiúkat persze fölveszik, pedig lusta disznók, és azt mondják, hogy bennük van a jövő. Akkor a nők mit csinálnak?! Hát nem ők szülik a gyerekeket?! Hát nem ők állnak ki kínokat, míg megszületik a gyerekek?! Még hogy a férfiakban van a jövő! Nem is dolgoznak rendesen, egész életükben csak a katonaság idején kell dolgozniuk. Az is csak pár hónapig tart. Aztán, ha ez is megvolt, mindenki hátba veregeti őket és elkényeztetli. Az öregek dicsekszenek, a barátaiknak mesélik, hogy hogyan szöktek ki éjjelenként csajozni, és hogyan szegték meg a katonaság összes szabályát, amiért nem kaptak büntetést, mert folyékonyan hazudtak a főkapitánynak.

A fiúk lenézik a lányokat. Azt mondják, hogy a lányok gyengék, hiúak, nyalizósak, hisztisek, önzők, unalmasak és mindig jól tanulnak. (Ez összefügg a nyalizással.) Hát igen, igen, a tanulás. A lányoktól elvárják, hogy jól tanuljanak. A fiúknak pedig csak feleannyit kell tanulni, mint a lányoknak, és máris a tanárnők kedvencei. A fiúknak csak le kell tenni egy nyelvvizsgát, meg át kell menniük az érettségien.

Egyszer én is leültem a tévé elé, ahogy a fiúk szoktak. Erre a felnőttek elkezdtek csóválni a fejüket, és azt mondták: "Hogy lehetsz ilyen lusta, lány létedre?! Ki fog így feleségül venni?". Na igen, a házasság. Miután a lány feleségül megy egy fiúhoz, mosnia, főznie kell rá, takarítania kell utána, míg a fiú csak fölrakja a lábát az asztalra, és bámulja a tévét. Persze miután jól kiszórakozta magát a munkahelyén. De a nőnek is kell dolgoznia.

Egyszer, amikor a tévében egy nagyon érdekes filmet vetítettek, szóltam két fiúismerősömnek, hogy jöjjenek, nézzék meg, mert nagyon érdekes. Erre ők azt mondták gúnyosan, hogy: "Ó, de megható!"

Sosem fogom ezt megérteni. Vagy mégis?!

Anna

Kedves Győri Eszter!

A Tőled kapott lemezt vírus fertőzte. A gyógykezelése után néhány porcikája (úgy mint a Szavazólap.doc és a Könyvajánló.doc) nem volt hajlandó megszólalni. Sajnálom.

A szerk.

EGZOTIKUS DIÁKCSEMEGE - 1999. november - I. évfolyam, I. szám

POLIP - Egzotikus diákcsemege

Ezennel szeretnénk bemutatkozni.

Ezt az új iskolai újságot a harmadikosokból és negyedikesekből álló média fakultáció készíti:

Főszerkesztő: Budai Melinda (KAndi)
Korrektor: Surányi Anna (SZMAR10)
Reklám és marketing: Frei Kitti (LeG-o.)
képszerkesztés: Békési Gábor (LeG-o.)

Állandó rovatok és vezetőik:

Kultúra: Gregor Judit (KAndi)
Közélet: Frei Kitti (LeG-o.)
Horoszkóp (következő számtól):
Jelinek Adrienn (SZMAR10)
Konyha: Südi Iringó (LeG-o.)
Társadalmi kérdések: Budai Melinda
(KAndi)
Képregény: Huszár András (LeG-o.)

Természetesen tanárok is segítkeznek benne.
Név szerint **Jakab Judit** és **Főző Attila** László.

Szó lesz ebben az újságban minderről, ami érinti - érintheti a Politechnikum diákjait. Mindig állandó rovatokkal jelentkezünk az épp aktuális cikkek mellett.

Felosztottuk mi magunk között a rovatokat, de ha valamelyik „megtetszik”, akkor szívesen vesszük a Ti közreműködéseket is az újság írásában és szerkesztésében.

Szívesen fogadjuk ötleteiteket, tanácsaitokat és észrevételeiteket az újsággal kapcsolatban, legyen az negatív vagy pozitív kicsengésű (polip@faber.poli.hu).

Kekszes süti

Hozzávalók:

25 dkg keksz
25 dkg cukor
15 dkg vaj
2 dkg kakaó
1 tojás
vágott dió (10-15 dkg)
és egy kis rum (vagy sütőrum)

A vaját felolvasztjuk, a cukrot, a kakaót és a tojást ezzel kikeverjük, utána beletesszük a rumot, a diót és a kekszet. (Ha nincs benne dió, akkor is isteni!). Jó kis kalóriabomba!

Az özgerinc sütőt kibéleljük zsirapapírral, ebbe öntjük a masszát, majd a papírral a tetejét is befedjük. Egy napig a hűtőben tároljuk izgalmas várakozás közepette. Ha letelt az egy nap, megkóstolhatjuk az isteni remekművet.

Vigyázz, gyorsan fogy!

Südi Iringó

Hirdessen Ön is a POLIP hasábjain!

Ilyenek vagyunk!

Azt hiszem mindannyian emlékszünk még arra a néhány hetes készülődésre, ami megelőzte a D.Ö.K. szavazást, de magáról az önkormányzatról még keveset tudunk. Ebben a témában Györi Eszterrel beszélgettem.

— Hány taggal kezdte meg működését az önkormányzat?

— 15 tagunk van, de ha valaki most kapott kedvet ahhoz, hogy társuljon, bátran jöjjön; mindig van rá lehetőség.

— Az október 18-i szavazás előtt kétséges volt, hogy elfogadják-e a diákok a D.Ö.K. - öt?

— A szavazás nem a „kétségesség”, hanem a legalizálás miatt történt. Mi úgy gondoljuk, hogy a diákok érdeke az, hogy képviseljék őket, és természetesen ezt ők is belátják.

— Mivel foglalkoztatok a megalakulás óta?

— Benn voltunk a legutóbbi hühögáson; megismertettük magunkat a tanárokkal. Elmentünk az IT-gyűlésre is. Néhány eddig megfogalmazódott gondolatunkat is elmondtuk. Gondoltunk arra, hogy az iskola néhány (erre a célra megfelelő pontján) fotelokat helyezzünk el. Egy cél az is, hogy elérjük: a könyvtár az első órában is nyitva legyen. Arra is eszünkbe jutott már, hogy hetente egyszer Kata szalonjában lehetőséget nyújtunk arra, hogy a diákok az esetleges problémáikkal, kérdéseikkel megkeressenek minket. De az érdemi munka a következő negyedben fog elindulni, hiszen ez az utolsó néhány hét elég zsúfolt volt. A megszavaztatás, majd a negyedvégi zűrzavar... A későbbiekre rendszeres üléseket tervezünk, és napirenden van az elnökválasztás is. A távolabbi jövőbe viszont még nem látunk, hiszen elég kevés idő áll rendelkezésünkre 18-a óta. Több dolog került már szóba, de semminek nincs még meg az igazi körvonala. Ezekre a dolgokra a következő negyedben visszatérünk.

Az interjút készítette: Frei Kitti

Társadalmi problémák

Bevezető

Ezt a rovatot egy igen komoly társadalmi problémának szentelem: a skinhead szubkultúrának, ami sajnos Magyarországon is jelen van. Sokan nem ismerik e szubkultúra igazi gyökereit. Ezért gondoltam, hogy bemutatom, ugyanis az a jelenség, amivel nap mint nap találkozhatunk, nagyon sok mindenben eltér a gyökerektől. Fontosnak tartom azt is, hogy foglalkozzunk ezzel a problémával, és tegyünk ellene valamit. Ehhez sok ember kell; „Égy embernek minden nehéz, sok embernek semmi sem lehetetlen!”

Tehát remélem, hogy nem lesz haszontalan a munkám, és legalább az iskolából sikerül kiszorítani a sajnos létező rasszizmust. Ennek a rovatnak még az is aktualitást adott, hogy mostanában nagyon sokat hallhatunk a tévében a Ku-Klux-Clan tevékenységeiről és a skinheadek nyílt mozgalmairól.

Mikről is lesz szó a rovatomban?

Bemutatom a skinhead szubkultúra gyökereit, a magyarországi helyzetet. Tervezek egy kutatást a skinheadek között, mert sajnos a helyzet az, hogy nincsenek tisztában a saját szubkultúrájuk kialakulásával. Majd szó lesz arról, hogy a történelem folyamán a gazdaság is nagy szerepet játszott e szubkultúra átalakulásában, s kifejezetten negatívan hatott rá. Riportot készítek egy, a fasiszmus ellen harcoló aktivista fiatalal. Tulajdonképpen a munkásságáról lesz szó. Majd a brutalitásukat szeretném példázni a saját negatív élményeimmel. És egy aktivista lány „irodalmi művét” jelenteném meg az újságban.

Budai Melinda

Veletek is megtörténhet!

Nos, a történet egy bulin kezdődött, ahol megsérültem egy meggondolatlan sportolási kísérlet miatt. A térddemmel lett valami, mondjuk ötszörösré dagadt, meg fáj, meg kiugrott. (Persze visszaraktuk időben.) De sajna, este rendeztük meg az összejövetelt, mint általában az effajta rendezvényeket, így vanom kellett egy éjszakát, hogy elmehessek orvoshoz.

No, a partiról ennyit, biztosan állíthatok, nem volt a legjobb.

Reggel hazatelefonáltam, hogy nem stimmel valami, és jöjjön valaki értem Újpestre. Édesanyám bejött, és egy barátom kíséretében bementünk az akkor éppen ügyeletes János kórházba. Ha valaki járt már ott, akkor tudja, hogy sok épületből áll. Engem átküldtek a főépületből a Balasesti Ortopédiára. A B16-os kapun kellett bemenni, ha jól emlékszem.

Itt a kapuőr legombolt két százat rólunk (természetesen, mint utóbb kiderült, nem kell fizetni), de legalább megtudtuk, hogy hová kell mennünk.

Egy kis kóválygás után végre megérkeztünk. Vasárnap (kora) délelőtt volt.

Bementünk. A barátom a vállán támogatott be, elég feltűnő lehetett, hogy nem bírok ráállni a lábamra, de ez láthatóan nem zavarta a pavilonosokat. A váróban kevesen váraakoztak, de láthatóan egyesek már jónéhány órája váraakoztak. Példának okáért egy öreg, kilencven körüli néni úgy reggel nyolctól. Szegény fázott, mert véletlenül meztelen volt (csak egy lepedő volt rajta), és a huzatba fektették. Teljesen magatehetetlen volt. Az egyetlen dolog, amit csinálni tudott, hogy próbált egy nővért vagy egy orvost találni, akitől megkérdezheti, mikor jön érte a mentő, meg megkérni, hogy hozzon valamit, amit felvehet, mert fázik. Hát nővére és orvos is volt dögivel, de mintha szelektív hallással rendelkeztek volna az ilyenfajta megnyilvánulásokkal szemben. A vége az lett, hogy valaki bement és önkényesen kihozott még néhány lepedőt.

Ebben a pillanatban behívtak a rendelőbe. Egy fiatal sportorvos volt benn a szobában az asszisztensnőjével. Megvizsgált és elmondta a diagnózist, természetesen számomra sok idegen szót használt: haemarthros, arthoscop stb. Aztán áthívta a térdspecialistát. Bemutatkoztam, hát ő nem. Odajött, megnézett és megfenyeget, hogy ha nem nyújtom ki azonnal a lábam, elmehetek melegebb éghajlatra, mert ő nem tud megnézni. Az előző orvos segített eme művelet végrehajtásában, mert enélkül picit fáj, volt.

Emellett megvádolt, hogy hazudok, mert ő nem hiszi el, hogy én sportbalesetet szenvedtem. Vagy húsz perc csak azzal ment el, hogy meggyőzzem. A végén eljutottunk oda, hogy ugyan nem hitte el, amit mondok, de nem tud semmit tenni. Közben sikerült egyedül is megoldanom a lábam kiújításának problémáját, és megvizsgálhattam. Utána közzölte, hogy nem sportolhatok többet meg, hogy örök éle-

temben bicegni fogok stb. Mindez amiatt, mert két szalagom elszakadt, plusz porc is sérült (ez lett volna az egészben a súlyos, de ez nem volt). Mondta, hogy a biztos diagnózishoz menjek át a röntgenbe. OK.

Hol a röntgen? Hát egy másik épületben, ahová elég nehéz eljutni autóval, gyalog meg messze van. Atbicegtem a barátom oldalán. A röntgen rendben leajzott. Vissza az ortopédiára. Megnézték és megállapították, hogy két szalagom szakadt, és hólnap műtenek. A nővérek csinosak és kedvesek voltak, és a kórteremben is jó társaságot találtam, így a kórházi közérzetem valamelyest javult. Elérkezett a műtét napja. Bevittek a műtő-előkészítőbe úgy reggel kilenc körül. Fél egykor már be is hívtak a műtőre, ami kb. húsz perc volt. Az egyetlen normális fickó, egy fiatal műtős srác nem segíthetett az operáción, mert beszélgetett egy beteggel a műtét előkészületei közben. Ez a beteg történetesen én voltam. Az operáció mégis sikeresen megeseit.

Másnap az én orvosom nem jelent meg a viziten, és csak akkor nézett meg, mikor a következő szükséges volt már mindenképpen. Egy nővére szólt, hogy van egy cső a lábamban, amit ki kéne talán szedni. „Nagyon kedves” volt, alig fáj, amikor kivette. Katona dolog. Másnap hazabocsátottak fekvőgipszsel.

Egy hét elteltével visszamentem a kontrollra, és kaptam otthoni járógipszet. Ennek két hétig kellett rajtam lennie.

Mikor levették, az orvos azt mondta, hogy terheljem minél jobban, úgy gyógyul, és jöjnek vissza két hét múlva, hogy beszéljünk a következő műtét időpontjáról. Ez meglepett, mert ezelőtt azt mondta, hogy valószínű nem kell újra műteni.

A térdem igencsak be volt dagadva, ezért meg még azért, hogy lásson egy másik szaktektintély, elmentünk a János kórház traumatológia osztályára, mert ott volt egy főorvos ismerős, mint kiderült.

Megnéztek és benntartott. Telefonált a lábamat műtő orvosnak és átvett tőle. Befeküdtem, és leszívott 30cm³ vért a lábamból, amit otffejettettek műtét után! Ha nem jövök el időben, ebbe bele is rokkanhattam volna, még a szalagsérülésnél is jobban, ha begyullad egy ízület. De az egy hetes megfigyelés kiderítette, hogy nem történt ilyesmi. Ez az ismerős orvos elmondta, hogy nem én vagyok az egyetlen, sajnos, aki hasonló műhibának estem áldozatul az ortopédián. Meg azt is, hogy az az orvos, aki műtött, megcsinálhatta volna nyomban akkor a másik szalagomat is viszonylag rendezen, de ha több részletben csinálja meg, azért több pénz kap. Persze ez néhány hónappal elhúzza a gyógyulást, de ez már nem az ő gondja.

A bentlétem alatt viszont kiderült, hogy van normális kórház is a világon! Ugyan itt a nővérek nem voltak szépek, de az orvosok segítőkészek, és nagyon profik voltak.

A lábam „tortúrása” ugyan még nem fejeződött be, de ezzel a szerencsés fordulattal, amit itt a sztori végén írtam, talán meggyógyul a lábam úgy, hogy nem okoz folyamatos problémát a kórházzal való küzdelem.

Récsy Dávid

Salvador Dali

„Az egyvégtében zakatoló farmotor”

Véleményezi Dalit kortársa, Picasso. Dali viszont önmagát zseninek tekintette, akinek joga van bármiféle hőbörhöz. Ez a „multifunkcionális élőlény” (festő, szobrász, filmes) az egyik legkülönlegesebb személysége ennek a századnak.

Megalomániájával, megjelenéseinek színhelyein homlokegyenest ellentétes érzelmeket váltott ki az őt körülvevőkből.

Elsőként jelenítette meg Sigmund Freud és a pszichoanalízis gondolatvilágát a festészetben.

Salvador Dali 1904 és 1989 között élt és alkotott. (és provokált és megfigyelt és kísérletezgetett és még folytathatnám a sort).

Szülei azért adták neki a Salvador („Mégváltó”) nevet, „mert ő a kiválasztott aki azért jött, hogy megváltsa a festészetet az absztrakt művészet, az akadémikus szürrealizmus, a dadaizmus és egyáltalán mindenféle anarchisztikus - izmus - veszedelmétől.”

Dali első képét 1910-ben, 6 évesen festette. Ugyanekkor még szakácsnő szeretett volna lenni (nincs elírás), egy évvel később pedig már Napoleon. Nyolc éves koráig bepisilt, csupán azért, mert jó móka volt.

Iskoláztatása „szakmáin” belüli leginkább a festészet felé orientálódott.

1917-ben beiratkozott egy rajztanfolyamra, ahol persze mindig az ellenkezőjét csinálta annak, amit kellett volna, (mint élete folyamán szinte mindig, minden „te-rületre” vonatkozóan).

1921 környékén apjával és nővérével Madridba utazott. Ekkor kezdte kialakítani sajátos öltözködési stílusát is: bársonyzakó, lányos frizúra, aranyozott sétabot tartozik ehhez a „style”-hoz, no meg a harisnya, amire rövid nadrágot húzott, ezzel is kifejezve a nadrágok iránti ellenszenvét.

Dalít és Lorcát szoros barátság fűzte össze, de amikor Lorca magáévá akarta tenni Dalit, ez a kapcsolat, a Daliban keltődött undor miatt lazulni látszott.

Az ezt követő időszakban találkozott Dali élete asszonyával, Galával (aki egyébként ekkor még Eluard felesége volt). Dali akárhányszor beszélni próbált vele, göresös nevetési roham fogta el. Valahány-

szor az asszony távozott, alighogy hátat fordított neki, a férfi kétrét görnyedt a nevetéstől, később, amikor már egymásnak, egymásért éltek, leszokott ezen megnyilvánulásokról.

Dalinak apjával és a szülői házzal való kapcsolata ezek után kezdett el romlani, ennek két fő oka van. Egyik, hogy Dali elvált asszonyt választott társául, a másik pedig egy kollégái meghökkenésére szánt gesztus: miszerint csak úgy, szórakozásból leköpdöste anyja képét. Amikor apa és fia eltávolodása már visszafordíthatatlanná vált, Dali levágatta a haját, ezzel is jelezvén élete egy fejezetének lezárását. Megemlítendő egy másik elválás is, aminek hatása katasztrofális a művész számára. 1982.jún.10-én következett be Gala halála, minek következtében egységük pulzálása, újra „csak” egy fél általi pulzálás lett. Dali ekkor dehidratáció (vízelvonás) útján öngyilkosságot kísérelt meg.

Dali ezt ugyan túlélte, de halála napjáig kénytelen volt folyékony táplálékon élni.

Salvador Dali 1989. január 23-án szívélégtelenség következtében halt meg. Végakaratahoz híven figuerasi színház-múzeumának kriptájába temették. Bajuszát kipödrített, testét, amelyet bebalzsamoztak (hogy legalább 300 évig megmaradjon), márkí-koronával díszített tumika borítja, amelyre a DNS kettős spirálját hímezték.

Epilógusként pedig megemlítenék néhány „Dali-ötletet”, ami talán segít néhányatoknak a hasznosnak a kellemessel való összehozásában:

- műkörom, beépíthető tükrörel (viselője nézgetheti magát benne)
- bakahtból készült bútor (melynek ülőkéjébe a tulajdonos

fenekének lenyomatát dolgozzátok bele)

- kalcidoszkóppal felszerelt szemüveg autóvezetők számára (arra az esetre, ha unalmat kelt bemeletek vezetés vagy táj)

- ruhák beépített testrészekkel (amelyek a férfiak erotikus fantáziáját lázba hozó nőtipusok kialakításához járulnak hozzá)

Gregor Judit

PROGRAMAJÁNLAT

Egy-egy színdarabra, filmre, kiállításra, koncertre, könyvre szeretném felhívni a figyelmet. Nem feltétlenül a leghíresebbeket emelem ki, inkább azokat írom le, amelyek engem is érdekelnek.

Színház:

Bárka színház:

Shakespeare: Szentivánéji álom – november 24.

Vígszínház:

Szent István körút 14.: musical 2 felvonásban

írta: Kern András

előadások: november 19. és 30.

Koncert:

A hónap koncertje: **Quimby**: lemezbemutató koncert: november 27 - én a Royal Music Hallban

Kiállítás:

Éri galéria II.: **Radák Eszter** „Ezt láttam Bécsben” című kiállítását lehet látni december 10-ig
Nyitva: hétfőtől péntekig: 14-18 óráig

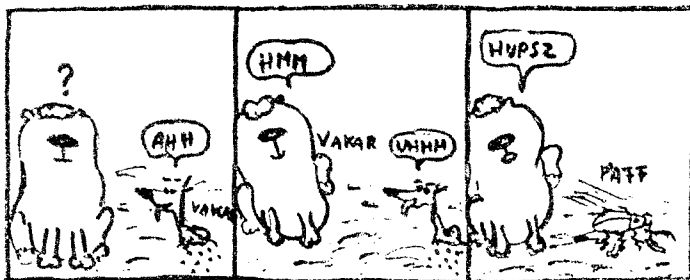
Filmajánlat:

Az utolsó napok: Spielberg Soa alapítvány által készített dokumentumfilm, melyben több holocaust-túlélő beszéli el élményeit. Nem lehet elmondani, hogy

milyen ez a film, ezt minden embernek, aki nem élte ezeket át, meg kellene néznie!! Ez volt az első olyan élményem, amelyből – azt hiszem – igazán megértettem, mi is történt a Holocaustban. Ezeket nem azért írom, mert ezt „kell” írni, hanem tényleg olyan hiteles az egész, hogy most hittem el mindazokat, amiket eddig is meséltek, olvastam erről. Talán azért, mert nem csak beszélnek, nem csak látom a koncentrációs táborokat, hanem ez a két dolog egyszerre van jelen a filmben. Ha ezután a film után nem gondolkozunk el a Holocauston, akkor semmi után sem.

Surányi Anna (SZMAR10)

Képregény by Huszár András (LeG-o.)

Kedves Dávid!

Mielőbbi jobbulást kíván neked a Polip szerkesztősége!

Miért tagadjuk a múltat?

Biztosan voltál már Te is úgy, hogy valamikor valamiért rajongtál, legyen bár az egy eszme, egy életforma vagy akár egy személy. Mégis egyik pillanatról a másikra, mintha egy függőnyt húznál el, hogy a sötétségből világosságot teremts - vagy épp fordítva -, rajongásod gyűlöletté vált, s tagadtad az eszmét, megvetted az életformát, és az illető személy ellenszenvet ébresztett benned.

Úgy tekintesz régi önmagadra, mint aki valamiféle óriási hibát követett el azzal, hogy abban hitt, amiben hitt; azt az életet élte, amit élt; azt szeretete, akit. Hirtelen minden rossz színben tűnik fel, ami a múltban volt, megbántál mindent, amit tettél, vagy akár csak gondoltál, s bár pontosan nem is tudod megfogalmazni magadban, mi is volt olyan rossz és elvetendő régi énedben, a döntés már megszületett: "Megváltozom, mostantól minden más lesz!".

Ez az a fordulópont, ahol az ember életében gyökeres változás következik be, mely történhet külső hatásra vagy saját megfontolás alapján, de a lényeg, hogy az ilyen hirtelen változásoknak mindig vannak negatív kísérőjelenségei, hiszen az ember nem képes egyik pillanatról a másikra feladni azt, aki volt.

Ezért is van az, hogy az effajta hirtelen változásra zavar támad benned, úgy érzed rosszul, helytelenül cselekedtél, gondolkodtál. Ezért a közvetlen környezetet, esetleg a társadalmat teszed majd felelőssé, másokat hibáztatasz, míg végül teljesen elfordulsz tő-

lük. Mégis felszabadul benned valami, mert megnyugtattad önmagad, hogy Te nem tehetsz semmiről, és a tudat, hogy új életet kezdesz, megelégedéssel tölti el. Szinte úgy érzed, mintha egy évszázados mocsoktól szabadultál volna meg.

De vajon mi ez a hirtelen elhatározás? Miért történik ez egyik napról a másikra? Vajon tényleg minden csupán egy nagy tévedés volt idáig, amit jobb elfelejteni? Nem arról van szó, hogy azért kívánjuk a változást, mert minden, ami addig körülvett minket és

ami szerint cselekedtünk idő közben elavult vagy értéktelenedett volna, hanem azért, mert saját belső éntünk, lelkünk és értékrendünk alakult át, amivel párhuzamosan egy új ember született, akinek már más a véleménye, más az, amiben ő hisz, ami szerint az életét élni fogja, vagy ami alapján a barátait megválasztja.

Ez természetes folyamat, életünk során többször is keresztül fogunk menni rajta - vagy már mentünk is egy párszor. Úgy gondolom, a fentiek szellemében, hogy szükségtelen megbánni és elvetni, megtagadni a múltban történeteket, mert minden, amit cselekedtél, az a Te döntésed szerint volt, és azért döntöttél úgy, mert akkor azt gondoltad illetve láttad helyesnek. Te akartad, hogy úgy történjen ahogy, és bár féled bevallani: akkor élvezted.

Az, hogy utólag ezt másként értékeled, azért van, mert már Más vagy: megváltoztál, de ne tedd tönkre azt, mi szép volt, mert az valóban szép volt, és úgy volt jó, ahogy volt.

Tamás Orsolya (HaMi'S)

Figyelem!

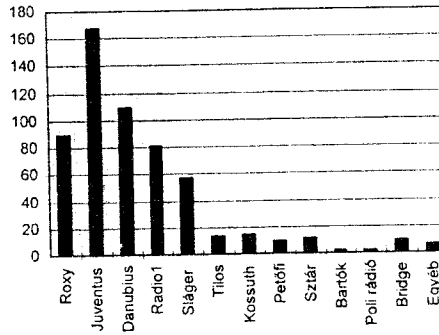
A legközelebbi Polip decemberben jelenik meg szintén a Poligráfban. A karácsonyi kiadásba várjuk mindazok jelentkezését, akik reklámozni szeretnének, és szívesen fogadunk minden véleményt írásainkkal kapcsolatban, melyeket lapunkban is közlünk. Természetesen itt is megvan a lehetőség arra, hogy bárki cikket jelentessen meg. Ha bármely ügyben kérdésed van, keresd a főszerkesztőt: Budai Melindát, a marketing igazgatót: Frei Kittit, vagy irjatok a polip@poli.hu címre.

Frei Kitti

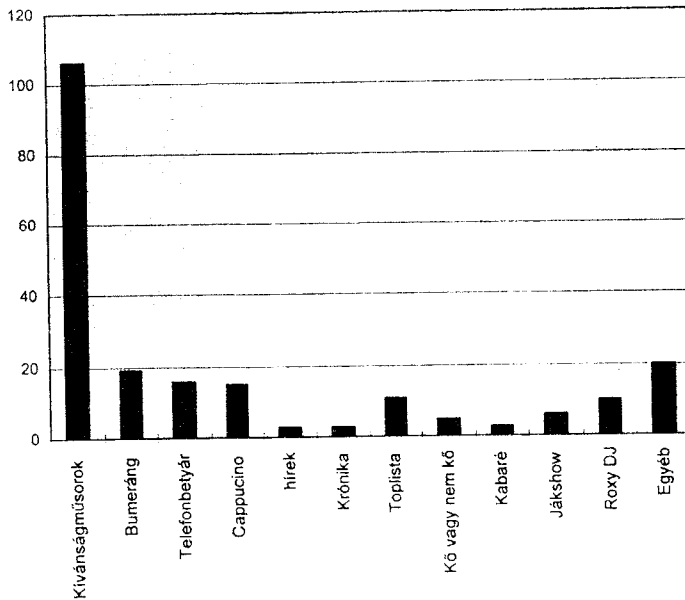
POLIMÉDIA

A Média fakultáció tagjai az októberi Polimédia felmérés során az iskolapolgárok rádiós ízlését (is - ld. sajtófigyelő a legutóbbi **Polimédia** 30. oldalán!) firtatták. A kiosztott 406 és megválaszolt 320 kérdőív alapján a következők derültek ki:

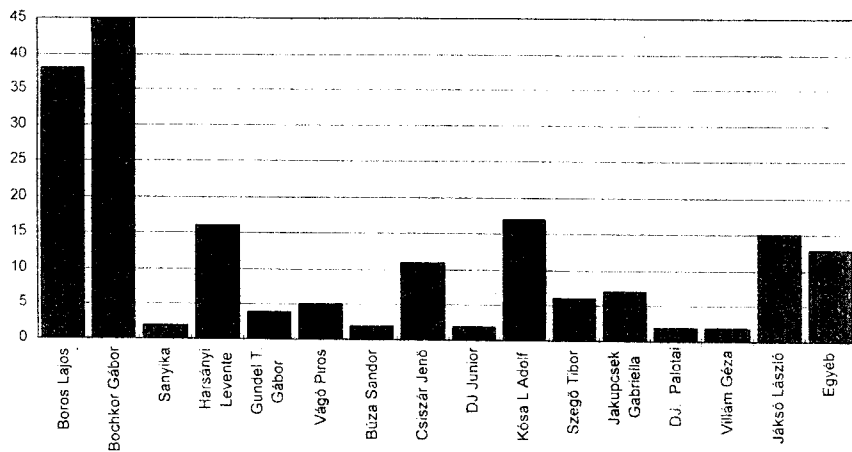
Kedvenc rádióadók a Politechnikumban

Kedvenc rádióműsorok

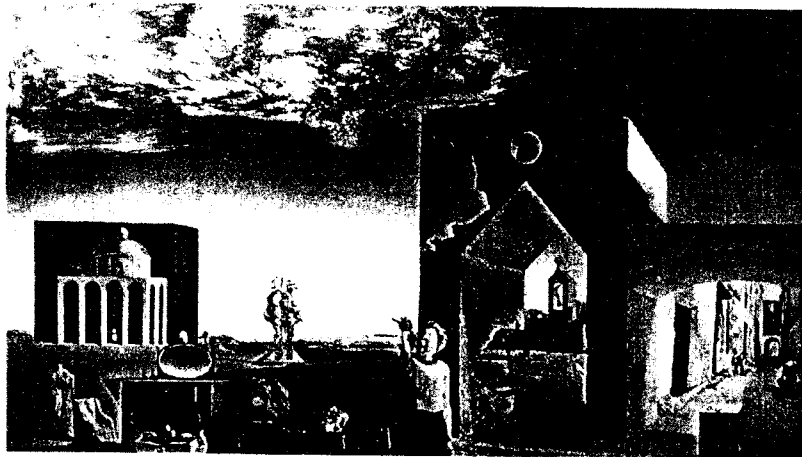

Kedvenc rádiós személyiségek

Köszönet a fakultációsoknak - egyben a Polip készítőinek - a válaszlapok feldolgozásáért.

Főző Attila és Jakab Judit

Salvador Dalí: Paranoia-kritikai város külvárosa

KÚTAKODÓ

Tündérszágban titokzatos ragály kezdett terjedni. Justin úgy érezte, hogy egyre gyöngébb lesz, az akaratereje sem a régi, nem tud igazán sem tiltakozni, sem ellentmondani. Omikron is hasonlóról panaszkodott, és a csodaszemüvege sem került még elő, amellyel a gondolatokba látott. Elhatározták, ezt megbeszélik régi barátjukkal Csillel.

Csill máskor mindig örült nekik, ha felkeresték, félretette munkáját, azonnal hozta az örömszörpöt. Most éppen csak fogadta a köszönsüket. A két főtünder most látta először öt szakáll nélküli

- Valami ragály van terjedőben, és a szemüvegem is eltűnt. - mondta Omikron.

Csill felsikoltott:

- A szemüveg, a királynő, Amalfi, a kis Gigi, és már meg a szemüveged is. És mindez miattam. MIATTAM!

Most a haját kezdte el tépdetni.

- Szerencsétlen napok. Szegény jó barátunk. Szegény Csill, megbolondult. Azonnal közölnünk kell a királynővel.

Írisz Laíával fogadta a főtündéreket. Kicsit szomorú volt, hogy a jogar nem lett meg, s a gyerek ilyen maszatos, de örült, hogy épségben előkerült. Kicsit értetlenkedve hallgatta Jusztinék beszámolóját. Mi van azzal a szemüveggel? És most Csill szegény megőrült. Sőt, Omikron tovább folytatja:

- Bocsáss meg, Írisz, de a kapitány jobban nevelte a fiút. Amalfi mindig valami tündértevékenységre oktatta, nem csavargásra, mint a varázsló engedékenysége.

- Én nem értem, mit nyaggattok engem azzal az Amalfival. Soha nem volt ilyen nevű ismerősöm - csodálkozott a királyfi. Ma reggel az apukám is említette, de ha egyszer nem ismerem.

- Mondd, anyu, én hülyülök? - kérdezte kesőbb Lala, mikor kettesben maradtak.

Írisz bánatában elnevelte magát, azt mondta, nem szabad ilyen csúnyán beszélni, nem illik egy tündérgyerekhez, inkább menjen el Lala Csillhez, és kérdezze meg, hogy van.

Csill fel s alá járt a szobájában, s valóban bolondnak látszott, mert öklözte a fejét. A feje teteje olyan volt, mint egy golyó, mert ekkorra már minden hajszálát kitepte.

- Anyukám kérdezi, nincs-e valami kívánságod - Lala emlékezett rá, hogy Írisz lelkére kötötte, legyen nagyon udvarias. - Rémes, mennyien betegek, Omikron és Jusztin azt mondta, hogy baj van az akaratával, te a hajad és a szakállad téped, én meg felejték. Nehéz idők! - sóhajtott finoman, ahogy néha Meccstől, a főkamarástól hallotta, ha úgy esett a szolgálatá, hogy nem tudott elmenni a futballmérkőzésre.

- Aha, aha, az akaratuk - mondta Csill. -

Nyilván nonprotesztót ad nekik a hitvány. Kezdem érteni.

- És én is itt vagyok - tódította Lala. - Romlik a fejem. Ma már másodszer hallom, hogy emlékezmem kellene valamí Amalfi kapitányra meg egy kis Gigi nevű illetőre, és fogalmam sincs, hogy kik lehetnek.

- Nem emlékszik! - sikoltott Csill akkorát, hogy Lala ijedtében leesett az ablakpárkányról, ahol üldögélt, és még szerencse, hogy szárny volt rajta, így legalább nem ütötte meg magát, csak riadtan körözött az almafák között. - Mi van itt? MI VAN ITT?

A királyfi sebesen indult hazafelé, kétségkívül ez bolond.

- Gyere vissza, királyfi, nem visitok többé. Nem vagyok bolond, csak bánt valami.

Ha Lala igazi tündér lett volna, rá se figyel, mert a tündérek nem szeretik az izgalmat. De Laíának emberszive volt. Az visszahúza.

- Nem szedsz te valamilyen gyógyszert? - kérdezte Csill.

Lala a fejét rázta.

- Mit reggeliztél?

- Amit anyukám és apukám.

- Apukád?

- Igen, Aterpater újabban velünk étkezik.

Csill most már tudta, mit tegyen. Adott Lala markába egy golyócskát, iterm volt a neve. Vacsora után kellett bevennie, hogy elmulassza a felejtést okozó nunkvám hatását, amit biztos a varázsló csempészelt a poharába. Lala összeszorította a markát. Furcsa érzés volt, bizsergette a tenyerét.

Vacsora után fagyalt volt. Lala nagyon szerette, ha nem így lett volna, talán nem is figyelni annyira a varázsló minden mozdulatát, ahogy tálalt neki. De így észrevette, Aterpater egy pasztillát ejtett az ananászfagyalt gombócára.

Lala szíve nagyon dobant. Rosszullét nem a fagyalttól fogta el, nem volt annak semmi furcsa íze, hanem attól a ténytől, hogy Aterpater mérgezi.

Bement a szobájába, bevette az ellenmérget. Mikor a szer hatni kezdett, Lala sirva fakadt. Siratta a két barátját, Amalfit és a kis Gigit.

- Köszönöm, Csill, köszönöm - gondolta.

A szomszédból hirtelen beszélgetés hallatszott ki és az anyja zokogása. Lala hallgatóni kezdett.

- Ha ennyire nem bírod megszokni a gondolatot, hogy én leszek a férjed, csináljunk vissza mindent, Írisz! - mondta a varázsló. - Holnap egybehívjuk az államtanácsot, bejelentjük, hogy a jogar eltűnt, mert Lala elvesztette, foganatosítjuk a törvényt, hogy százezer évig senki nem szólhat hozzá a jogartolvajhoz. Ez a büntetés úgys eltorpúl a mellett a tény mellett, ha kiderül, hogy a királyfinak emberszive van. Akkor úgys Tűzragó lesz az idők végezetéig.

Írisz megint beszélni kezdett:

- Bocsáss meg, Aterpater. Ígérem és fogadom neked, mindenre, ami a tündérek előtt szent és arra, aki nekem a legdrágább, a kislámra, hogy ezentúl iparkodom kedvesebb lenni hozzád, és jó feleséged leszek, csak el ne árul a gyermekemet.

Aterpater elégedetten viharzott ki a szobából, még arról is elfeledkezett, hogy szokásához híven a falon át távozzon, véletlenül az ajtón ment ki.

Mikor Írisz később benyitott fiacskájához, hogy elbúcsúzzon tőle, már ágyban találta Lalát. A királynő elmondta a varázsszavakat, melyek az édes éjszaka nyugodalmat hozták, s kiment a szobából. Az álomvarázs megrettent, mikor közeledni próbált a fiúhoz, mert ledobta magáról a takarót. Ruhástul-cipőstül feküdt az ágyban.

- Menj innen, álomvarázs, kérlek, nekem most nincs időm aludni-suttogta.

Az megsértődött, és kirepült az ablakon. Vajon mire készül Lala? Befele figyelt, önmagába. Azt leste, mit mond neki az a fránya minden baj okozója, az az emberszív.

- Bú-tupp-bú-tupp - dobogott a szív. - Hát csak az anya tehet valamit a gyermekért, a gyermek nem?

- Kitől kérjek tanácsot? Egy gyerek kitől kérjen tanácsot?

- Saját magadtól - suttogta az emberszív. - Én vagyok az oka mindennek. Ha én nem vagyok, nincs mivel zsarolja Aterpater. Ha elszókném, minden rendbe jönne.

A szíve szinte kiabált a melkasában. Hogy menekülhet meg egy tündér a tündérektől? Esetleg benne van a törvénytárban? El kell menni Nyulihoz a könyvtárba, aki mindent tud! És Lala az éjnek évadján belopózik a könyvtárba. Nyulit semmi más nem érdekli, csak a könyvek. Mind a kilenc pár szemé könyvet olvas, gyakran egyszerre kettőt is.

- Egy olyan könyvre van szükségem, amelyből kiderül, hogy mit kell tenni, ha valaki azt akarja, hogy tündérnek ne legyen többé rajta hatalma.

- Van vagy háromszázezer éve, hogy könyvet írtak erről, de az alatt a kilencvenkilenc ezer év alatt, hogy én itt dolgozom, még senki nem kérte ezt. Ott van a legfelső polcon, balra.

- Hatodik fejezet: Aki el akarja veszteni tündér mivoltát, felmegy a Végevan csúcsára, és megmártózik a tengerszemben. Mire kibukkan, emberré változik mindenestül, és rajta többé tündérek nincs hatalma.

- És akkor a Végevan üvegfalairól miképp jön le, ha már nincsen szárnya? - kérdezte Lala.

- Szerintem sehogy - mondta Nyuli. - Meghal. Már meg tud. Már ember.

- Bú-tupp - mondta az emberszív. - Még akkor is! Még akkor is!

Lala hazaszaladt és benyitott az édesanyja szobájába. Úgy döntött elbúcsúzik tőle. Nem merne megsókolni, mert bár a tündérek mélyen alusznak, a tündérédesanyák nem, s félt, hogy felriasztja. Így a kispárnával üzent. Sokáig suttogott a párnának, majd elcsente Írisz királynői szárnyait. Tudta, nagy útnak vág neki. A szárny gyors volt, a Végevan rózsaszín fényében csak Simon, a sas látta, hogy a kistű merre repült.

Mikor feljutott a hegy tetejére, hazaküldte a szárnyat egyedül. Az félve a királynő haragjától vitakozott vele egy kicsit, majd sértetlen hazarepült. Lala beleereszkedett a Végevan tengerszemébe. Tízéves embergyereként kelt ki a vízből.

- Csak nem voltál a vízben? Csak nem lettél ember mindörökké? - Simon volt az, a sas. Lala csodálkozott, hogy érti a szavát, pedig sasul beszélt.

- Ez természetes - mondta Simon. - Ha ember lettél is, azért érteni fogod a tündérbeszédet és megismered majd a tündéreket. Így van a könyvben.

Ismerem, én voltam Csill apjának a munkatársa, mikor írta. Nekem kellett megcsipnöm a karját, ha elbóbiskolt a kézirat felett. Ez Tündérföld utolsó ajándéka. És most mi legyen? Hogy jutsz le innen? Gyere, ülj a hátamra, leviszlek, különben meghalsz.

- Ne, Simon! - kiáltott Lala. - Bajod lehet abból, ha segítés nekem!

- Ugyan! Honnan tudnám, hogy már ember vagy? Mostanában mindig ilyen alakban láttalak mászkálni. Mondjuk, hogy nem láttalak Írisz szárnyaival iderepülni! Mondjuk, hogy most találkoztunk először!

Hamarosan a fáradt Lala megindult a város felé zsebében azzal a pénzzel, amit a szikla hasából rángatott elő. Jó lett volna lepihenni valahol. De ho?

Ugyanezen az éjszakán titkos találkozára került sor a patikus házában. Csill magához kérte Jusztint és Omikront.

- Mi nyomja a lelkedet, hogy ilyen későn és titokban kéretsz magadhoz? - kérdezte Jusztin.

- A lelkiismeret - felelte Csill. - Jusztin, Omikron nem látjátok, hogy mi történik ebben az országban? Nem jöttetek rá, hogy minden rossz Aterpaterőtől ered?

- Aterpater a legnagyobb tudós, szava annyi, mint a törvény - magyarázta türelmesen Jusztin.

Csill felállt, és csöndesen annyit mondott: Én vagyok Aterpater.

- Megőrült - gondolta Omikron. - Soha semmiféle könyvben nem láttam, mit kell csinálni, hogyha egy tündér megtévelyodik; ez emberi betegség, most kismofordálok, és a laboratóriumból felhívom Aterpater, megkérdezem tőle, mit tegyünk.

- Dehogy hívod - mondta Csill -, dehogy hívod!

- Te tudod, hogy én mit gondolok? - kérdezte Omikron rémülten.

- Persze. Mondom, hogy én vagyok Aterpater, nem értitek mégsem? Aterpater nincs. Aterpater buta. Én vagyok a varázsló.

A tündérek jogásza volt az első, aki elájult Tündérföldön. Omikron is nagyon rosszul volt, de szerencsére nem ájult el, csak nézte a szőnyegre hanyatló főtündért.

- Rézsarkantyú, holdkaréj, jó barátom, ne atélj! - mondta Csill - Azonnal kelj fel! Réges-régen észre kellett volna vennetek már, hogy valami baj van Aterpaterrel, hogy nem lehet igazi tudós, mert gógos, rosszakat javasol, hatalomra vágyik, szívtelen is, és nem törődik senki jólétével. De benneteket elvakított, hogy vihart tudott támasztani, mert mindenféle

varázsszerek készítését bízta rám. Én találtam ki a nonvideort, a konvertort, a nonprotesztót, a munkvámot, az iterumot, mindent.

- Sose tudtuk- mondta Omikron vacogó foggal - , soha életedben nem varázsolált, és nem is szóltál erről senkinek. Aterpater úgy került ki az egyetemről, hogy varázslódiplomája van, te meg úgy, hogy patikus vagy.

- Ezért téptem ki a szakállam és a hajam. Én már általános iskolában észrevettem, hogy varázsló vagyok, és mire gimnáziumba kerültem, minden örömmel azon voltam, hogy eltitkoljam. Én nagyon jól tudtam, hogy aki a legnagyobb tudós, az egyenrangú az uralkodóval, annak részt kell vennie a kormányzásban, nem lesz egy nyugodt perce, mindig gondolkoznia kell, nem marad ideje zenét hallgatni, nyomlángatni, olvasni, semmire, amit én szeretek, és nem lesz magánélete. Én azt akartam, hogy csendben éljek és nyugalomban, de nem lehet, mert látjátok, ez lett belőle.

- Aterpater volt a legbutább tündér az általános iskolában, és szántam, mert eleinte mindig bukásra állt; hát valahányszor felszólították, odavarázsoltam a fejébe a megoldásokat. Aterpater úgy szeretett volna főtisztviselő lenni, valami nagyember, én meg úgy szerettem volna egyszerű életet élni, hogy közben egyszer se kelljen báli szárnyat vagy frakkot öltönnem, és sose hívjanak meg sem államtanácsra, se fogadásra. Hát beledugtam Aterpater fejébe a tudományomat, minden elfeledésemet. Ő boldog, én boldog voltam, a dolgok rendben mentek, én zongoráztam, és nem szóltam volna egy rossz szót sem, ha fel nem madok arra, hogy a tudományt rosszra használja fel, pedig az arra való, hogy jobb legyen tőle az élet. - szólt Csill. - A kis Gigi úgy részeg, mint te. Írész mióta ismeri, Amalfi kapitányt szereti. Aterpater főhatalomra tör. Írész jó uralkodó volt, meg kell nézmem a fejét, mi vette rá, hogy segítsen Aterpaternek. Menjünk a palotába!

A főtündérek éjnek évadján hívták a királynőt a gránátszalomba. Erre még sosem volt példa. Mikor felkeltették, Írész egy perc múlva kinn volt, haja felcsavarva, mezítlábas lábán csak egy csaltogott a papucs, annyira sietett. Azt hitte Aterpater hivatja, az szokott ilyen lehetetlen időben megjelenni. A főtündérek láttán meglepődött.

- Gigi nem részeges, királynőm - kezdte Csill. A kis Giginek az a képessége van, hogy szarvacskájából ki tudja olvasni az apró igazságokat. Csak apró igazságok laknak a szarvacskájában, de az apró igazságok is igazságok. Most azért jöttünk hozzád, hogy

megmondjuk: nem kell hozzámened Aterpaterhoz, hívd vissza Amalfit, és legyen végre rend az országban.

A királynő elsápadt. Csill figyelmesen nézte. - Én nem szeretem Amalfit és hozzá akarok menni a varázslóhoz - kiáltotta Írész rémulten.

- Mit mondott neked Aterpater a királyfiról, amivel a kezében tart? - bámulta még figyelmesebben Csill a királynőt.

- Semmit - sikoltotta Írész. - Menj ki innen! Patikus nem tagja az államtanácsnak, és semmi keresnivalója nincs a gránátszalomban. Kélek, Aterpater, segíts! - Megforgatta a varázsgyűrűjét.

Csill megcsóválta a fejét, és mosolygott. Messziről hallották a varázsló közeledését. A falon át lépett be, eredeti rúttságában, nem volt ideje átváltozni.

-Hát ez mi? Mi van itt éjnek éjszakáján a menyasszonyom szalonjában? Gyűlés? - bámult el.

- Búcsúzz, Aterpater! - mondta Csill csendesen - Elég volt. Visszaveszem a varázst, amit gyerekkorodban beletettem abba az elképzelhetetlenül ostoba fejébe.

Előrelendítette a jobbját, olyasmí mozdulattal, mintha valaki legyet akarna fogni, s a következő pillanatban a tenyerében volt egy rezgő, villogó, százsínű valami, nem nagyobb, mint egy babszem, azt odaérintette a homlokához. A

többiek látták, hogy a remegő, villogó tünemény besiklik Csill koponyáján, és eltűnik odabenn az agyában.

Aterpater csak állt, aztán elkezdett üvöltöni: - Elpusztítom! Megölöm!

- Mondtam, hogy buta - sóhajtott Csill. - Hogy nincs a fejében a varázs, máris elfelejtette, hogy halhatatlan vagyok. Reménytelen.

Aterpater a tenyerébe fúj, de nem tört ki vihar. Megpróbált sárkányt köpdőzni, de nem sikerült. Aztán csak állt és reszketett.

- A menyasszonyom - rebegte, és olyan hangja lett, mint egy kislúnak.

- Ugyan, dehogyan van neked menyasszonyod - csóválta a fejét Csill. - Kislú vagy még, és iskolába jársz.

A volt varázsló zsugorodni kezdett, és egyre kisebb lett, a végén egy hatévesforma kislú állt ott. Egy nagyon megszeppent gyerektündér iskolástkával a szárnyacskái között.

- Szervusz, Atipati - mondta Csill. Eredj csak szépen a gyermekotthonba, Tündér utca nyolc szám: Ott a szállásod, ott vannak a nevelőid. Újra kezd az iskolát, hiszen írni-olvasni sem tudsz rendesen. Ezúttal ám komolyan kell majd dolgoznod!

A tündérkislú csak bámult.

- Kezicsókólok - mondta, és engedelmesen kirepült a szobából.
Írész leroskadt, megeredt a könnye. Lala megmenekült! Senki a világon nem sejtí, hogy elvesztette a jogart, vagy hogy emberszive van. De Csill rámosolygott:

- Kérlek, ne takard el a homlokod! Annyit már láttam az előbb, hogy Aterpater Lalával zsarolt. Mit hazudott neked Laláról? Miért félsz tőlünk?

Ekkor kopogtattak az ajtón. A kis párna lépett be rajta, akivel Lala üzenetet hagyott anyukájának.

- Bocssás meg, Írész! Úgy elrohantál az imént, nem tudtam átadni Lala üzenetét! Nagyon nyomja a pihémet az úgy, kérek, hallgass meg! Írész elsápadt.

- Anyu - mondta a párna Lala hangján. - Én ma meghallottam, hogy csak azért még Aterpaterhez, pedig nem is szeretted, hogy megments engem attól, hogy Tüzzagó legyen, mert emberszívem van. Én azt akarom, hogy boldog légy, és nevsz, és sose féj semmitől. Hát elmegyek, s hogy Aterpater vissza ne tudjon hozni, megfürdöm a Végevan tavában, és ember leszek egészen. Légy boldog, és menj feleségül Amalfihoz!

- Hát ettől féltél, szegény királynóm - mondta Csill. És mi ez az idétlenség? Nem is tudtam, hogy hoztatok ilyen törvényt, nyilván Aterpater ötlete volt. Az utálta ennyire az embereket. És azt sem tudtam, hogy szegény Tüzzagó még dolgozik, hiszen ez abszurdum! Időtlen idők óta se éjjele, se nappala, pedig már régen elérte a nyugdíj korhatárt. Ne sírj, Írész, nem vesztetted el a fiad. Hazahozzuk.

- De ember lett - okvetetlenkedett Omikron. - Tündérnek nincs hatalma rajta.
- Az lehet, de van nekem! - mondta Csill.
- Neked? - kérdezte Jusztin. - Hogyan?

Hát te nem vagy olyan tündér, mint mi? Kétszázézer éve ismerlek!

- Dehogyan vagyok olyan - felelt Csill -, hogy volnék. Nekem meg embergyám van. Csak nem képzeltétek, hogy tündéraggyal kitaláltam volna ezt a sok mindent, és lehetnék ekkora varázsló?

Hamarosan Tündérország minden rádiója megszakította adását, és a bemozdó reszkető hangon a következőket olvasta jól hallhatóan:

- Itt Tündérföld beszél. Rendkívüli híreket közvetítünk. Aterpater varázsló lemondott. Lemondásának részleteit későbbi híreinkben közöljük. Tündérföld új varázslója Csill, a patikus.

- Álmodom? - motyogta Tündérföld szinte minden lakója. - Csill, a patikus! Hiszen az csak keverni tud, kertészkedni meg muzsikálni

- A világ minden rádióállomásának, akár emberi, akár tündér! Lala, eltűnt! Aki látta, jelentse! Aki látta, küldje haza! Amalfi kapitány azonnal térjen vissza! Gigi! A kis Gigi jöjjön

vissza tüstént! Megnyitni a kaput Lala vagy a kis Gigi előtt!

A szomorú szemű Amalfi kapitány nem akart hinni a híreknek.

- Még ha Tüzzagóvá kell lennem, akkor sem térek vissza. Tulajdonképpen egészen szívesen lennék Tüzzagó, annak legalább sose kell beszélgetnie senkivel. Hát mi vagyok én, hogy hol fölveszek, hol letesznek? Portörő? - Amalfi eddig szomorú szíve, most keserű is lett. - Nem volt elég? tovább játszol. Írész, tovább szórakoztok rajtam a vőlegényeddel? Ha Tüzzagó leszek se térek vissza. Tanuld meg, hogy a szív nem játéokra való.

- Dehogyan leszel te Tüzzagó, Amalfi kapitány - szólaít meg egy hang a felhőből, egy hang, amit mindenki jól ismert a tündérek között, Csill patikus szelid hangja. - Ha akarnál, se lehetnél Tüzzagó, reggel nyugdíjazzuk. s azt hiszem, füllemülévé fogom varázsolni. Füllemülének lenni nagyon kellemes. Annyi dolgom van, kapitány, ne komédiázz! Gyere szépen haza! Lala eltűnt, minden a feje tetején áll, Írész csak te, a vőlegénye tudod megnyugtítani!

S mert Amalfi úgy tett, mintha semmit sem hallana, a hang felnevetett:

- Még soha életemben nem láttam ilyen makacs kapitányt!

És akkor egy légáramlat felkapta Amalfit, mint egy tollat, és behajította Írész pálotájának ablakán, hogy alig tudott lisztelegni.

- Máskor, ha hívlak, azonnal gyere! - mondta Csill, a patikus. - Gyere, kapitány, ne vágj ilyen képet! Írész sose szeretett mást, csak téged, de Aterpater a gyerekével fenyegette meg, mit vársz egy anyától? Így fogja majd szeretni a te gyerekeidet is!

Amalfi nem tudott szólni, csak odacsúsztatva a kezét Írész ujjaihoz, s ebből az érintésből megtudta a királynő, hogy Amalfi mindent megértett és megbocsátott.

Und, Minó, Cító és Dagi, akiket álmukból ébresztettek az államtanács ülésére boldogan hallgatták Omikron rövid összefoglalóját. Még Dagainak is csak kétszer kellett külön megismételni, hogy megértse. Összelelkeztek örömlében, Dagi éljenzett. Egyedül Jusztin szemében hiányzott az önfelédtség. Hiszen ő volt a Törvény. Csill értette, hogy mi a szomorúságának oka:

- Mondd ki, hogy az a baj, hogy nekem van egy olyan tulajdonságom, ami a fejemre vonja a törvény büntetését! Nekem ugyanis embergyám van. A törvény pedig arra van, hogy nem maradhat Tündérföldön az, akinek nem minden porcikája tündér

- De hisz akkor mindünknek vége lesz, hisz nem lehetünk meg a tudományod nélkül! - sikoltotta Minó.

- Hát döntsetek: elmenjek-e Tüzzagónak, vagy módosuljon a törvény? Írész, a te fiad emberré lett, te nem szavazhatsz, és te sem, Amalfi, mert te leszel a kistüő apja.

- Csill sosem ártott az emberagyáival, maradjon! - mondta Omikron.

- Népem csak a halászat miatt haragszik az emberekre. egyébként meséket írtak rólunk, zenében

próbálták visszaadni vizeink muzsikáját.

Változók a törvény!

- Nem szurkapiszkált soha életében, és nem öntött vizet földalatti üregeinkbe, változók a törvény!

Citő gyöngyszemecskéje telefutott könnyel, és lehajlotta fejét a karjára.

- Szavazz nemmel, Citő - mondta Csill, s annyi szeretet volt a hangjában, hogy a gyikkirály feltekintett. - Szavazz csak nemmel, becsületes kis barátom! Az állatok népének elég oka van arra, hogy ne kedvelje az embereket. Néped érdekét nézd, ne az enyémet!

- De nem tudom kimondani - suttogta a kis király. - Te annyira derék vagy, változók a törvény!

Dagi nem szeretett magyarázkodni, csak annyit mondott: Maradjon a varázsló, és változók a törvény!

Jusztin rábólintott: Így legyen!

Aztán elővette a Törvénykönyvet, áthúzta benne azokat a sorokat, amelyek szerint, akinek nem minden porcikája tündér, annak mennie kell, és odaírtá mellé: "NEM ÉRVÉNYES!" Utána a Tüzugótot nyugdíjba küldték, és áttértek az atomfűtésre. Már csak azt nem tudták, hogy hogy hozzák haza Lalát, hiszen emberen még a varázslónak sincs hatalma. Emberen tündérnek nincs hatalma, csak másk tündéren. Csill felnevetett:

- Közöniöm kell veletek valamit! Nem lesz egyszerű tudomásul vennem. AZ EMBEREK IS TÜNDÉREK. (Te tudtad? - kérдем én, Kata.)

Mindenki izgatottan kiabálni kezdett. Csak Dagi fogadta teljes nyugalommal a közlést: Igazad lehet. Kitűnően értenek a sporthoz.

- Akkor miért szurkapiszkálnak és öntöznek? Miért nem tudnak beszélni velünk? Mifele tündér, aki meghal? - kiabáltak összevissza a többiek.

- Mert fiatal tündérek. Még csak egymás nyelvét értik, tündértestvéreiket, az állatokét még nem, vadak a szokásaik, szurkapiszkálnak és öntöznek, rabságban tartanak, az állatok egy részét megeszik. Sajnos, még kicsit kezdetlegesek, olykor egymást is szurkapiszkálják, sőt néha meg is ölik. De majd megszeliülök egészen. Szállni már tudnak, mint mi. Tüzzel fűtenek, parancsszavuktól megváltozik az időjárás. Más utat tesznek meg a folyók. Csodaszereikkel meg egyre hosszabbá teszik egymás életét. Tudnak távolba látni, beszélni. És holtot csak néhány évtizedes kis életük van, s abban is akad bánat, csalódás, kudarc, nagy és nemes célokért szó nélkül odaadják ezt az egyetlen, kurta kis életüket is. Ha nem gondolkoznak, rossz tündérek, ha gondolkoznak, mindig jök - mondta Csill.

Eközben Péter, a festő arra ébredt, hogy Gigi áll az ágya mellett, és költögeti.

- Te nem halod, hogy szól a rádió?

Aha, hajnali fél négykor! Micsoda ötlet.

- Úgy hallom, mintha a nevedet mondanák, és tündérül beszélnének.

- Ugyan - mondta Péter, de meglepődve látta, hogy kékes fény árad a rádióból, és a lezár szerkezet tisztán közvetítette a következő szöveget: A világ minden rádióállomásának, akár emberi, akár tündér. Lala eltűnt! Lala eltűnt! Aki látta jelentse! Amalfi kapitány azonnal térjen haza! Gigi! A kis Gigi! Jöjj vissza tüstént!

- Péter - mondta az egyszarvú csöndesen, és három aranykőny gördült le az arcán -, induljunk azonnal! Úgy látszik kiderült, hogy ártatlan vagyok és hazamehetek.

Péter félt, hogy Beáta, akit annyi idő után most a kis Gigi érkezésekor látott újra boldognak, megint szomorú lesz. De az udvarias és engedelmes egyszarvúval most nem lehetett beszélni. Éles kis hangja mindent betöltött: Nagyszerű történet, hazamehetek!

Péter azt is látta, hogy Beáta felméri annak a jelentőségét, amit Gigitől hallott, de a viláért sem mutatná, hogy ez neki fáj, mert megértette, hogy, mit jelenthet valaki számára az, ha ki van tiltva a hazájából, s aztán kiderül, hogy mégis visszatérhet, s ezért Beáta nem akar arra gondolni, hogy örökre elveszitheti kis barátját.

Gyorsan elindultak. A szomszéd kíváncsi néninek még egy hét múlva is reszketett a feje az idegességtől, ha arra gondolt, hogy mikor kinézett a korai motorzajra az ablakon, akkor a festő és az unokahúga mellett a kocsiban egy kis arany egyszarvúcskát látott úlni. A néni férje jobban is örizte attól kezdve a bárszekrény kulcsát, pedig éppen kíváncsi néni szokott ártatlan embereket italozással meggyanúsítani, tegnap például a szegény postást.

A motorcsónokban már Gigi nagyon türelmetlen volt. Odanyújtotta izgalomban patácskáját Beátának, hogy fogja, mint Beáta szokta odanyújtani kezét anyuknak, régen, mikor fogorvoshoz vitték.

- Csónak, olyan lassú vagy! Nem tudnál egy kicsit igyekezni? - sikoltott a kis Gigi.

A csónak azt mondta, majd kitalál valamit, egy darabig gondolkozott, aztán döntött, nagyot ugrott, és felemelkedett a víz fölé, s elkezdett repülni. A jögar hatása volt ez is. Szálltak a tenger felett, nem nagyon magasan, nem is alacsonyan. Láttak egy vándort, elég ügyetlen vándor volt, mert olykor elesett, és nem volt csomagja sem. Giginek viszkeltni kezdett a szarvacskája. Belenézett a csodatükkörbe:

Gyöngyöt szór a virradat,

kit kerestek, lenn halad.

- Lala! - sikoltott a kis Gigi.

Ám a kis bukdácsoló alak nem hallotta meg.

- Szerintem jelentsd! - javasolta Beáta. - Hol az a zsebrádió?

-Tudsz adni is, nemcsak venni? - kérdezte a kislány.

- Ma mindent tudok - felelte a rádió. - Adjak?

És a rádió már küldte is Péter, Beáta és a kis Gigi üzenetét.

Lala erről mit sem sejtett. Egy világitótorony mellett haladt el, az őr unalmában tánczenét hallgatott a rádión. Lala megtorpant, mert a készülék egyszerre két hangon szólt, s a zene mögött kihallotta szülőföldje tündérbeszédét: ...akár emberi, akár tündér. Lala eltűnt! Lala eltűnt! Aki látja, jelentse! Aki látja, küldje haza!..

- Csak keressetek! - gondolta Lala. És tovább sietett. Nem vette észre a csónak formájú repülőgépet sem. Ment, ha elzuhan, felállt.

- Bú-tupp - mondta a szíve. - Most már nincs anyu - De azt is mondta: - Anyu megmenekült, Aterpater nem tudja zsarolni többé semmivel. - És csak ment tovább.

Közben a kis Gigi, Beáta és Péter partot értek, a sziklafalban megnyílt előttük a kapu. Nem tudtak belépni. Többen igyekeztek ugyanis kifelé. Beáta elsők egy fehér köpenyes kis öregembert látott kilépni, kopasz volt, jámbor arcú. Mögötte egy kislit szemű gyönyörű tündér lépegetett,

akiről rögtön lehetett tudni, hogy ő Írisz. Utána meg... - Péter bátor férfi volt, de nagyot kiáltott, mert egy óriás lépett ki, akinek egyetlen szeme volt.

- Csill -
ujjongott a kis Gigi -,
itt vagyok,
hazajöttem!

- Bocsáss
meg, Gigi - suttogta
karját ölelésre tárva a
tündérr királynő.

Gigi elpirult, és azt suttogta, nincs mit megbocsátani, egy anyának a gyereke az első.

Csill észrevelte Péterék ijedelmét, és megkérte Dagit, hogy zsongorodjon egy kicsit össze. Dagi elnevette magát arra a gondolatra, hogy ő félelmet ébreszthet valakiben, de azt mondta:

- Nem szabad jobban összemennem,
mert akkor nem lesz elég erőm arra, amire kértél.

- Gigi - szólt Csill -, te fölálodtat magad, odaadtad házádat és hazádat, hogy segíthess egy édesanyának. Ezért jutalom jár. Ezentúl nem a palotakertben, hanem az én lakosztályom mellett fogsz élni, hogy mindig megmondhassam neked a szarvacskából az igazságot.

Majd Csill az idegenekhez lépett:

- Népemnek nincs kifogása az ellen, hogy mellettünk éljete. Tündérföld hálás nektek, hogy pártul fogtátok a kis Gigit.

- Bácsi, kérem, visszahoztam a királynő jogarát - szólt Beáta.

- Beáta, hallottam, hogy árva vagy, neked sok nevetésre van szükséged. A mi földünk a vidámság földje, Mindig szívesen látunk, legyen szabad bejárásod az országba.

- Így legyen - bólintott Írisz.

- Most akkor húzzam, vagy ne húzzam? - türelmetlenül kezdte Dagi. - Mi lesz a rángatással?

- Kedves uram - mondta Csill a festőnek -, szíveskedjék félreállni a kislánnyal. Lenn mindjárt megindul a föld, nem lesz valami kellemes. Hazahúzatom a királyfit.

- Kérlek, Dagi, vigyázz rá! El fog esni! - aggodott Írisz.

Dagi megmarkolta a parti ösvényt. Hó-rukk! Nagyot rántott rajta, majd felgöngyölítette, mint egy gombolyag pántlikát. Az író háza nagyot ugrott, az ösvény végén egy szirt tetején ott ült az elképedt Lala Csalódottnak látszott, nem ijednek.

- Csak a szívemet fájdítod, anyu - mondta Lala - Vagy talán te is megfurdóltál a Végevanban, ember jettél, és jössz velem az emberek közé, hogy ne legyek olyan egyedül?

- Mit kezdene ott egy királynő? - kérdezte Csill.

- Hát jönne velem, én meg megyek a vállalathoz, ahol már dolgoztam - felelte Lala. Benyúlt a zsebébe, és pénzt vett elő belőle. - Én már dolgoztam. Ez talán elég lesz első nap ebédre, vacsorára, szállásra.

- Jól élted,
királynő! - mondta
Csill -, egész
kincstárban nincs
ekkora érték, mint a
fiad keresménye.
Soha tündérr királynő

nem kapott még ekkora ajándékot. De, Lala nem kell még dolgoznod. Majd, ha nagy lesz az új varázsló mellett lesz a helyed.

- Új varázsló van? Ki az?

- Én vagyok a varázsló.

Gigi nagyot süvöltött örömeiben. A királyfi csak most vette észre, hogy ő is ott van, meg most látta meg Beátát is, aki Lala felé nyújtott valamit, ami ezer szikrát szórt a napsugárban.

- A jogar, amit kinn felejtettél a sziklán - suttogta.

- Én azt hiszem, az ország megvan jogar nélkül is, nem attól függ a jó kormányzás. Tartsd meg, hogy szabad bejárásod legyen a határon!

- Így legyen - mondta megint Írisz.

- Köszönöm, Beáta - kiáltott a kis Gigi -.
köszönök mindent!

- Én is - suttogott a kislány. Sorra megnézte őket búcsúzóul. még Dagit is, akitől már egyáltalán nem félt, a kis Gigit meg is ölelte. Elfutott a házuk felé, vitte magával a királynő jogarát s a derűt, ami visszaköltözött a szívébe örökre.

- Gyere, Lala, téged meg visszavarázsolnak tündérré! - mondta Csill.

- Mit akartok? - kérdezte Lala szomorúan.
- Nem tudsz visszazavarózolni, mert ember lettem, és ennek áll Nyuli könyvében, hogy tündéren embernek nincs hatalma.

- Nincs is - nevetett Csill, felemelte jobb tenyerét, melyből zöld fény sugározta be a kisfiút, s aminek hatására Lala kisebb, vékonyabb, kecsesebb lett, visszakapta szárnyacskáit, még a hajában is felzött az aranycsik. - „Réggitár húrja, légy tündér újra!” Csakhogy apám, aki azt a bizonyos könyvet írta még nem tudta, hogy az emberek is tündérek.

Írisz előresietett, Gigi könnyezve szaladt boldogan kis házacskájába, Lala a tanácsterembe lépve Amalfi nyakába röppent, és úgy átolelte, mintha nem akarná soha elengedni.

- Emberszive van - gondolta Citó -, de nem félek tőle, én nem hiszem, hogy akármikor is rosszat cselekednék.

- Hogy hiányzott - érezte Omikron.

Und azt kiáltotta: Éljen!

Minő az udvarias törpe, aki nagyra becsülte az óriásokat is, hozzátette:

- Éljen Dagi is!

Írisz teljes uralkodói díszben érkezett vissza a tanácsterembe.

- Államtanácsstagok - kezdte, és sose volt inkább királynő, mint ebben a percben -, most, hogy országunkban helyreállt a rend, nekem volna még egy bejelentésem. Féltem a gyerekem, ezért azt tettem, amit semmi körülmények között, semmiféle indokkal, jó cél érdekében sem tehet egy uralkodó: áthelyeztem valakit, mikor semmi nem indokolta, száműztem, sőt arra bírtam egy másik állampolgárt, hogy olyan vétket vállaljon magára, amit soha el nem követett. Hogy közben magam is boldogtalan voltam, nem mentség.

- Ezeket mind tudjuk. Nem hiszem, hogy volna Tündérföldön, aki ne bocsátana meg neked, királynő - mondta Omikron.

- Jusztin, akkor is tudnám, mi a tennivalóm, ha nem ismerném az alkotmányt. Szólj, mi a törvény! - rázta meg fejét Írisz.

- Köszönöm, hogy nem kell nekem figyelmeztetése! - mondta Jusztin. - Azt kell tenned, amit te is tenni akarsz.

Írisz leemelte és az asztalra tette koronáját.

- Uralkodó, aki jogot sért, nem uralkodó többé - mondta.

Váratlanul vágott a csendbe Lala örömköltés:

- Éljen, úgyis mindig országos ügyekkel voltál elfoglalva! Jaj, de jó, hogy nem maradsz királynő!

Írisz zafírszeme csak úgy nevetett:

- Az esküvével, kapitány, nem várhatjuk meg a narancsok ünnepét. Azt hiszem, azonnal feleségül kell mennem hozzád, hiszen lakásom sincs, ha kiköltözöm a palotáod.

Az államtanács tagjai felemelkedtek. Jusztin azt mondta:

- Védjen a jog, amelynek most visszaállítottad az épségét! Légy boldog, de ne uralkodj többé!

Csill azt mondta: - Szeressenek a tied olyan hűséggel, amilyennel te tudsz szeretni, de ne uralkodj többé!

Und azt mondta: - Övjanak minden vizek, de ne uralkodj többé!

Minő azt mondta: - Legyenek előtted tárva föld titkai, de ne uralkodj többé!

Omikron azt mondta: - Segítsen a tudás és a józan ész, amellyel most is felismerted a jót! Légy olyan boldog, amilyen szép vagy, de ne uralkodj többé!

Dagi nem tudott szépen fogalmazni, így csak annyit mondott: - Száműzted az ártatlan kis Gigit, hát ne uralkodj többé!

A korona megmoccan az asztalon. Billegett egy darabig, aztán hirtelen felröppent. Kiröpült az ablakon.

- Királyválasztás lesz! - kiáltotta Jusztin. - Gyerünk a csodafügefához!

Mindenki megindult kifelé. A rádió is minden házban kiabálni kezdte: Mindenki a fügefához!

- Mikor az uralkodó befejezi az uralkodását, a korona visszazáll a csodafügefára, s a fa helyezi aztán az új király fejére. Mióta a világ világ, mindig a fügefa jelöli ki Tündérföld új királyát - magyarázta Omikron az értetlenkedő Lalának.

A rádió azt hajtogatta, hogy Írisz lemondott, királyválasztás lesz, mindenki siessen a fügefához. Mindenki szaladt, csak Kencefice, Csill felesége gondolta azt, hogy legkisebb gondja is nagyobb ennél, mikor reggel óta nem látta a férjét, aki amúgy is az utóbbi időben úgy megkergült, hogy még a haját is kitepte, most meg ki tudja, hol csavarog.

- Nem jön, varázslóné asszony? - szólt be neki Tás, a postás.

- Ez ragály! Terjed a boldogság. Már miért lennék én az ellenszenves Aterpater felesége? Ez megkergült! - gondolta Kencefice. - Na, óriási az üdvívalgás. Vajon, ki lett az új uralkodó? Írisz úgysem annak való, borzasztóan nevelte Lalát. Vajon miért hajoi meg mindenki ilyen mélyen az ablakunk előtt? Csak nem csúfolkodnak? Na ott látom Csillt. Úgy látszik volt a kalaposnál, valami van a fején. Lám, ő is szőgyelli a ronda kopasz fejét!

Kencefice megdermedt. Most látta már, miféle kalapja van a férjének, azt hitte, menten elajul. Csill ekkor ért az ablak alá, koronája tetején lángot lövellt a tojás nagyságú rubin.

- Engedj be, édes feleségem - rebegte Csill búsan -, és ne haragudj rám, bocsáss meg. Igazán nem tehetek róla, de én lettem a tündérr király.

V É G E

Az írrok megjegyzései:

Csak szerény tolmács igyekeztem lenni. Mint egy lelkes képregény-rajzoló, úgy zanzásítottam ezt a remek könyvet. Enyém semmi érdem. Nem tudom, mennyire sikerült felkeltenem az érdeklődésed, kedves olvasó! Szerettem volna, ha elkap a mese hangulata, ha minden kedvessége ellenére megcsavarja a szivedet a minden sorát belengő szomorúság, de nem győz le végül az elkéseredettség. Észre tetszettek venni, hogy nem kisdedeknek való mesét olvastunk? Mit is? Hát, kérem, a Kádár-rendszer kellős közepén Szabó Magda a Rajk-per történetét, szinte szórul szóra annak jegyzőkönyvét merészelte ebbe a tündérmesébe ágyazva megírni. Azt a jegyzőkönyvet, melyet abban az időben kutatók is csak hosszas engedélyeztetés után láthattak, amelynek kivonatát ugyan az egyidejű Szabad Nép leközlölte, de amelyet utóbb a könyvtárak folyóirat-olvasóiból bevontak, titkosítottak, és csak a műlékony emberi emlékezet őrizhette meg az abban lévő mondatokat.

De amit állítok, még az sem teljesen igaz. Nemcsak a magyar történelem egy konkrét és gondosan titkolt eseményének hű megörökítését olvastuk. Nem azért mese a mese, hogy a hülye cenzor ne vegye észre, és mi, a könyv okos olvasói cinkosan és boldogan összemoszolyoghassunk stupidságán, mert mi mindent értünk, a sorok közt olvasunk, intelligensek vagyunk. Nem hiszem, hogy ennyire fontosak lennénk. Nem véletlen, hogy Tündérorszámban tündérek között játszódó történetben még csak nem is egy emberhez hasonló tündér az áldozat, hanem a kis Gigi, az egyszerűcska. Az unikornis a középkorban a romlatlanság, a tisztaság szimbóluma. Ez a mesebeli kis vádlott, aki a tündérnél is tündérebb,

a valóságtól kétszeresen emeltem lett a büntelenség, az ártatlanság jelképe. Na, nem mintha Rajk László olyan büntelen lett volna! Nem egy adott történelmi személy megtestesítője így ő, hanem minden igaztalanul megvádolt ártatlan ember szenvedéseinek tükré. Ez a sosem volt állatocska valódiabb a valódinál, igazabb az igaznál. Története, akárhányszor olvasom, szégyenszemre mindig megrikat. Nekem ettől kezdve, akármit is mondanak a tudós állattanászok, a kis Gigi van, nekem léteznek unikornisok. Még azt is tudom, hogy hol élnek. Mindig. És te?

Ha szomorú akarok lenni, gyakran előveszem ezt a könyvet. Te is szoktál akarni szomorú lenni? Tudod, olyan édesen, fájón, de megtisztítóan szomorú! Én gyakran.

Meg jó dühös is tudok lenni, ha olvasom. Annnyira Atipatik ezek az Aterpaterek!

És szeretem azért is fellapozni, mert segít értenem a dolgom. Te tudod, ki vagy a regényben? Választottál? Én Csill vagyok, a patikus, bár a koronája nem kell. Az írástudó, az értelmiségi felelősségéről a történelem alakításában elegenden éleget írtak már a mi vidékünkön, olvastam is őket sorjában. De ennyire világosan még senki nem mondta meg nekem, hogy akarhatok én elbűjni könyvtárban, laboratóriumban, biztos családi fészkekben azért, hogy nyugalمام megtaláljam, az élet, de hívhatjuk úgy is, a történelem rám talál, és kilódit onnan. Kitéphetem a hajam, mégsem menekülhetek, mert a röhejes kis Atipatik könnyen félelmetessé válhatnak.

Valamint kedvelem még ezt a könyvet, mert szépen szól. Kedves szavait, mint finom cukorkát forgatom a számban, édesek, bár nem édelegnek, s ennek oka, hogy szúrósan, könyörtelenül pontosak.

Szeresd, örülj neki Te is! Olvasd hát! Ja, és Amalfit azóta is keresem!

Szász Kata

EGYEDÜL NEM MEGY!

NOVEMBER 16-ÁN, KEDDEN, 1/2 3-KOR

DIÁKFÓRUM

LESZ A TÖBBCÉLÚBAN!

GYERE TE IS, EGYEDÜL NEM MEGY!

E rovat címe: kedvenc versem

Vannak könyvek, amelyek megmaradnak. Nemcsak az ember fejében, nemcsak a szívében, hanem az életében is hagyják nyomaikat. Ilyen nekem a Karamazov testvérek Fjodor Dosztojevszkijtől. Többször elolvastam, utoljára tavaly, és mindig találok benne fontosat, szépet, érdekeset. Az életem másmilyen lett volna, ha nem olvastam volna el. Milyira hatott rám, hogy az ebből (és más művekből is) fakadó érdeklődésem az orosz irodalom és az orosz kultúra iránt döntően befolyásolta a sorsomat. Ha nem olvastam volna el, valószínűleg máshol élnék, mást csínlélek, nem ismernék Benneteket, Ti sem engem.

Jó a könyv. Ha még nem olvastátok, tegyék meg.

Judit felkért engem, hogy a Kedvenc versemről írjak valamit a *Próza* olvasóinak. Az elején még gondolkodtam versekről, próbáltam megnevezni a kedvencemet, de nem nagyon sikerült. Ennek sok oka van, elsősorban az, hogy amerikai középiskolámban nem olvastunk verseket. Egyáltalán nem. Sok regényt és novellát olvastunk, de verseket nem. A költészethez nem kerültem nagyon közel. Kényszermegoldást lehetett volna találni, ismerek jó verseket, de nem lett volna az igazi, az enyém. Aztán eszembe jutott A nagy inkvizitor című poéma a „Karamazov testvérek”-ből. Kérdeztem Judittól, hogy versnek számít-e a poéma. Azt mondta, hogy számíthat, ha akarom, a műfaj miatt ne legyen gond.

Tehát Iván Karamazov poémáját szeretném Nektek bemutatni. A regény az élet értelméről szól, az ember küzdelmeinek és bűneinek titokzatos mélységeiről. A történet maga igen izgalmas - a négy Karamazov-testvér belekeveredik egy bűncselekménybe, egy gyilkosságba -, de nem krimi ez a könyv, hanem sokkal több. A figurák maguk nagyon markánsak, szélsőségesek, és mind a négy testvér saját módján küzd az élet nagy kérdéseivel: miért élünk? hogy kell élni? mi a jó, és mi a rossz? A regény végén Dosztojevszkij ad egyféle választ, de nem a válasz a fontos, hanem a kérdések. Különböznél majdnem mindig fontosabbak a kérdések, mint a válaszok. E poéma külön fejezetnek is tekinthető, sőt külön kiadták már. Elég hosszú, de ha van annyi időtök, legalább kezdjétek bele. Hátha Ti is találtok benne fontosat, szépet, érdekeset.

John

„A nagy inkvizítor”

- De hát ezúttal se lehetünk meg előszó - mármint irodalmi előszó nélkül, pfuj! - folytatta nevetve Ivan - Különböznél mi csoda szerző volnék! Nézd, a eszelkmény a XVI. században játszódik, akkor pedig - ezt egyébként bizonyára ismered még a klasszikusokból -, akkor éppen szokás volt költői alkotásokban lehozni a földre az égi hatalmakat. Dantéről nem is beszéltek Franciaországban bírósági írnokok, sőt a kolostorokban még szerzetesek is egész előadásokat rendeztek, amelyekben színre léptették a Madonnát, az angyalokat, a szenteket, krisztust és magát az Istent is. Victor Hugo A párizsi Notre-Dame-jában, XI Lajos alatt, a város-háza termében, a francia trónörökös születése alkalmából épületes és ingyenes előadást rendeznek a népnek ezzel a címmel: „A malasztal teljes, szent Szűz Mária igazságos ítélte...”, ebben megjelenik

Mária személyesen, és kihirdeti azt a bon jugement-t. Nálunk Moszkvában réges-régen, Péter előtt időnként szintén tartottak ilyen színi előadásokat, kivált öszvetségi tárgyúakat, de a drámai előadásokon kívül akkoriban világszerte sok elbeszélés és „vers” járt, melyekben a szükséghez képest szerepeltek szentek, angyalok és az ég minden seregei. A mi kolostorainkban szintén foglalkoztak ilyen költemények fordításával, utanzásával, sőt szerzésével is, mégpedig a tatár uralom alatt Van például egy kis kolostori poéma (természetesen görögéből): A Szűzanyag pokoljárása, a danteihez mérhető képekkel és merészséggel, az Istenanya meglátogatja a poklot, és Mihály arkangyal kalauzolja a kínok között. Látja a bűnösöket és gyöttrődésüket. A többi közt van ott a bűnösöknek egy roppant érdekes csoportja egy égő tóban: akik úgy lemerülnek ebben a tóban, hogy többé nem is tudnak kivergődni, „azokról már-már megfeledkeznek az Isten” - rendkívül mély és erőteljes kifejezés.

És ekkor a megdöbben Istenanya sirva leborul az Isten trónusa előtt, és kegyelmet kér minden kárhözottinak, különbség nélkül mindenkinek, akit ott lát. Az Istennel való beszélgetése szerfölött érdekes. Szívósan, kitartóan könyörög, majd amikor az isten rámutat fiának keresztülzögzezett kezére-lábára, és azt kérdezi: hogyan bocsássonak meg az ő kínzóinak - akkor Mária felszólítja a szenteket, a vértanúkat, az angyalokat és az arkangyalokat mind-mind, hogy vele együtt boruljanak le, és kérjenek kegyelmet kivétel nélkül valamennyinek. Végére kikönyörögi az istentől, hogy nagypéntektől pünkösd napjáig minden évben megszüntesse a kínokat, a kárhözottak pedig máris halát adnak az Urnak, és így kiáltanak hozzá: „Igazságos vagy te, Urunk, hogy így ítéljél!” Nos hát az én „poémácskám” efféle lett volna, ha akkor jelenik meg. Nálam ő jelenik meg a színen, igaz, egy szót se szól az egész poémában, csak megjelenik és elvonul. Tizenöt évszázad telt el már, amióta megígérte, hogy eljön az ő országában, tizenöt évszázada, hogy prófétája ezt írta: „Imé, hamarosan eljövök.” „Arról a napról és óráról pedig még a Fiú sem tud, csakis az én mennyei Atyám” - ahogy ő maga is mondta, még a földön De az emberiség a régi hittel és a régi megindultsággal várja őt. Ő, sőt még nagyobb hittel, mert immár tizenöt évszázad telt el, amióta nem kap többé zálogokat az ember az égből:

*Higgy a szív sugallatának,
Bizonyosságod nincs egvéb.*

(Schiller: Vágy)

A szív sugallatában - csupán hinni lehet! Igaz, volt akkor sok csoda is. Voltak szentek, akik csodálatos gyógyításokat vittek véghez, némely igazakhoz - életük története szerint - maga a mennyországban királynéja is lejtött. De az ördög nem alszik, úgy-hogy az emberiség már kezdett kételkedni e csodák hitelességében. Eszakon, Németországban, épp akkor ütötte fel fejét egy új, iszonyú eretnecség (a reformáció). Egy óriási csillag „mint egy fáklya” (vagyis az egyház) „esék a vizek forrasaira, és azok keserűkké lőnek” (Jelenések Könyve). Ezek az eretnecségek istenkáromló módon tagadni kezdték a csodákat. De annál lángolóbban hisznek a megmaradt hívők. Az emberiség könnyei változatlanul feljutnak hozzá, várják, szeretik őt, reménykednek benne, vágyva vágyanak szenvedni és meghalni érte, úgy, mint azelőtt... És immár annyi évszázada könyörgött az emberiség „Jelenj meg köztünk, ó, Uram”, annyi évszázada esdekelt hozzá, hogy végtelen könyörületességében kedve tá-

madt leszállni a könyörgőköz. Azelőtt is le-leszállt, meg-meglátogatott némely igazakat, vértanúkat és szent remetéket még itt a földön, ahogy meg is van írva a *Szentek életé*-ben. Nálunk Tyutsev, aki mélyen hitt saját szavainak igazságában, azt hirdette, hogy

*Áldva járta be a földet,
Bár a kereszti alatti görnyedtet:
Koldussorban, szolgamódra,
Ő, akinek égben trónja.*

Ez okvetlenül így is volt, én mondom neked Nos, hat kedve támadt megjelenni, ha csak egy pillanatra is, a nép között - a kínlódó, szenvedő, bűnöktől büzlő, de őt gyermekien szerető nép között. Poémam cselekménye Spanyolországban, Sevilleben, az inkvizíció legszörnyűbb korában játszódik, amikor Isten dicsőségére minden nap máglyák lángoltak az országban, és

*Ünnepélyes máglyatűzön
Égtek el az eretnekek.*

Ő, ez persze nem a földre szállás volt, amelynek során ígérete szerint teljes égi dicsőségben jelenik meg az idők végeztével, és amely hirtelen lesz, „mint egy kelettől nyugatig felvillanó villám”. Nem, csak arra támadt kedve, hogy egy pillanatra meglátogassa gyermekeit, mégpedig ott, ahol éppen ropogni kezdtek az eretnekek máglyái. És végtelen irgalmassága folytán ugyanabban az emberi alakban jelenik meg még egyszer az emberek között, amelyben tizenöt évszázaddal előbb három évig járt az emberek között. Leszáll éppen annak a délszaki városnak „forró téreire”, ahol a nagy inkvizitor bíboros, a király, az udvar, a lovagok, a bíborosok, a gyönyörűséges udvarhölgyek és egész Sevilla sok-sok lakosának jelenlétében csak az előző napon égetett el kevés híján száz eretneket ad majorem gloriam Dei (Isten nagyobb dicsőségére). Ő csendben, észrevétlenül jelent meg, és lám - ez a különös -, mégis mindenki ismeri. Ez lehetne a poema egyik leghatásosabb szakasza, vagyis hogy tulajdonképpen miről ismerik fel. A nép ellenállhatatlan erővel özönlik feléje, köré sereglik és követi. Ő a végtelen könyörület csöndes mosolyával halad közöttük. A szeretet napja ez a szívében, a Fény, a Világosság és az Erő sugarai áradnak szeméből, és az emberekre ömölve viszonszeretettel rendítik meg a szívüket.

Ő feléjük nyújtja a kezét, megáldja őket, és gyógyító erő fakad abból, ha hozzá vagy akár a ruhájához érnek. Ekkor a tömegben felkiált egy gyermekkorától vak öregember: „Gyógyíts meg engem, Uram, hogy én is láthassalak!” - és lám, mintha hályog hullna le szeméről, s a vak látja őt. A nép sír, esőkolgatja a földet, amerre jár. A gyermekek virágot hintenek elébe, énekel-

nek, és azt kiáltják neki: „Hozsanna!” „Ez ő, ez ő maga - ismételték mindenki -, ez bizonyosan ő, senki más, mint ő!” Ő megáll a sevillai székesegyház tornácán, ugyanabban a pillanatban, amikor a templomba nagy sírással visznek egy nyitott, fehér gyermekkoporsót: benne egy hét éves kislány, egy előkelő polgár egyetlen lánya. A halott gyermek utragok közt fekszik. „Ő feltámasztja a gyermeket!” - kiáltják a tömegből a síró anyának. A székesegyház főpapja, aki kijött a koporsó elé, meg-hökkenve néz, és összehúzza szemöldökét. Am ekkor feljajdul a halott gyermek anyja. Az ő lábához borul, és kezét feléje nyújtva azt kiáltja: „Ha te vagy az, akkor támaszd fel a gyermeket.” Megáll a menet, a kis koporsót lebocsátják a tornácra a lába elé. Ő részvétellel néz, és halkán halkan újból kiejti: „Talitha kumi” - „Leány, kelj fel.” A kislány felemelkedik, felül a koporsóban, és tágra nyitott szemmel, csodálkozó mosollyal néz körül. Kezében egy csokor fehér rózsá, mellyel a koporsóban feküdt. A nép közt kavargás támad, kiabálnak, zokognak és épp abban a

pillanatban váratlanul áthalad a téren, a székesegyház mellett maga a bíboros, a nagy inkvizitor. Ez kilencven év körüli, magas, szálegyenes öregember, arca aszott, szeme beesett, de mint tüzes szikra, még fény csillog benne. Ő, nem az a pompás bíborosi öltözet van rajta, melyben tegnap diszelgett a nép előtt, amikor megégették a római hit ellenségeit - nem, e pillanatban csak régi, durva barátesuháját viseli. Némi távolságban követik komor segítői és rabszolgái, meg a „szent” őrség. Megáll a tömeg előtt, és messziről figyel. Mindent látott, látta, ahogy a koporsót letették a lába elé, látta, ahogy feltámadt a lány, és elborult az arca. Összevonja sűrű, ősz szemöldökét, és tekintetében haljós fény villan. Előrenyújtja ujját, és megparancsolja az öröknek, hogy fogják el őt. És lám, olvan nagy az ereje, a nép már annyira rá van szoktatva az alázatra, hogy a tömeg rettegve engedelmessékdik neki: rögtön utat enged az öröknek, azok meg a hirtelen támadt siri csendben ráteszik a kezüket, és elvezetik őt. A tömeg egy emberként azonnal földig hajol az agg inkvizitor előtt, az pedig szótlanul megáldja a népet, és elvonul. Az őrség a szent törvényszék ódon épületébe, egy szűk és komor, boltíves börtönbe vezeti a foglyot, és bezárja. Elte-

lik a nap, beáll a sötét, forró és „mozdulatlan” seவில்áj. A lég „bábér- és citromillatot lehel”. A sűrű homályban váratlanul kinyílik a börtön vasajtaja, és kezében mécsset tartva, lassan bemegy a börtönbe maga az agg, nagy inkvizitor. Egyedül van, az ajtó rögtön becsukódik mögötte. Megáll a bejáratnál, és sokáig, egy vagy két percig fürkészi az ő arcát. Végül csendesen odamegy, leteszi a mécsset az asztalra, és azt mondja neki:

- Te vagy az, te? - De mivel nem kap feleletet, gyorsan hozzáteszi: - Ne válaszolj, hallgass! És hát mit is tudnál

mondani? Túlságosan is jól tudom, mit mondanál. Aztán meg jogod sincs, hogy bármit is hozzátégy ahhoz, amit már régebben mondtál. Miért jöttél hát, hogy zavarj bennünket? Mert azért jöttél, hogy zavarj bennünket, és ezt magad is tudod. De tudod-e azt, hogy mi lesz holnap? Én nem tudom, ki vagy, és nem is akarom tudni: te vagy-e az, vagy csak az ő hasonmása, de mindjárt holnap elítéllek, és máglyán elégetlek, mint a legveszedelmesebb eretneket, és ugyanaz a nép, amely ma a lábadat csókolgatja, már holnap egyetlen intésemre rohan, hogy paraszat kotorjon a máglyához, tudod ezt? Igen, bizonyára tudod - tette hozzá mélyen elűnődve, és egy pillanatra se vette le tekintetét foglyáról.

- Nem egészen értem, Ivan, mi ez - mosolyodott el Aljosa, aki mindeddig némán figyelt. - Egyszerűen háttartalan fantázia-e, vagy valami tévedése az öregnek, valami lehetetlen qui pro quo (Felcsúrlécsből származó tévedés)?

- Tekintsd akár az utóbbiak - mondta nevetve Ivan -, ha már annyira elkönyvetetted a mai realizmus, hogy nem tudsz elviselni semmi fantasztikust, és qui pro quot akarsz, ám legyen. Igaz is - nevetett ismét -, az öreg kilencvenéves, és rég megháborodhatott a maga eszméjétől. A fogoly külseje pedig megdöbbenhetette. Végül lehet, hogy ez csupán lázálom volt, egy kilencvenéves öregember látomása a halála előtt, akit ráadásul feliz-

gatott a tegnapi autodafé, a száz eretnek elögetése. De hát nem mindegy az minékünk, hogy qui pro quo, vagy féktelen képzelődés? Itt csakis az a fontos, hogy az öregnek meg kell nyilatkoznia, hogy végre meg is nyilatkozik egész kileneven esztendőjére, és fennhangon elmondja azt, amiről az egész kileneven éven át hallgatott.

- És a fogoly is hallgat? Csak néz rá, és nem szól egy szót se?

- Hát mindenképpen így is kell lennie - nevette el magát ismét Ivan. Maga az öreg jegyzi meg, hogy annak nincs joga, hogy bármit is hozzátegyen ahhoz, ami már régebben elmondott. Ha tudni akarod, épp ebben rejlik a római katolicizmus legfőbb vonása, legalábbis én szerintem: „Mindent átadtál a pápának, következőképpen most minden a pápánál van, te pedig most már akár egyáltalán ne is jöjj ide többé, ne zavarj bennünket legalább egy ideig.” Ebben a szellemben beszélnek, sőt imak, legalábbis a jezsuiták. Ezt én magam olvastam a teológusainknál. „Van-e jogod, hogy felfedj akár csak egyet is annak a világnak a titkai közül, amelyből jöttél?” - kérdi tőle az én öregem, és maga felel neki helyette: - Nem, nincs jogod, azért, hogy ne tehess hozzá semmit ahhoz, ami már régebben elmondott, és ne vhesd el az emberektől azt a szabadságot, amelyért kiálltál, amikor a földön jártál. Mindaz, amit újonnan felfedsz, veszélyezteti az emberek hitének szabadságát, mert csodaként jelentkezik, az ő hűtük szabadsága pedig minden-nél drágább volt neked már akkor, másfél ezer évvel ezelőtt. Nem te mondtad-e akkor olyan gyakran: »Szabáddá akarlak tenni benneteket?« De most megláttad ezeket a »szabad« embereket - teszi hozzá rögtön az öreg tünődő mosollyal - Hát igen, ez a dolog sokba került nekünk - folytatja, és szigorúan néz rá -, de mi végre befejeztük a te nevedben. Tizenöt évszázadig kinlódunk ezzel a szabadsággal, de most ennek vége, és természetesen egyszer s mindenkorra. Nem hiszed, hogy egyszer s mindenkorra vége? Szeliden nézel rám, és még csak felháborodásra se méltatsz? De tudd meg, hogy most és éppen ma ezek az emberek jobban, mint valaha, meg vannak győződve arról, hogy teljesen szabadok, holott ők maguk hozták el nekünk a szabadságukat, és tették alázatosan a lábunk elé. Ám ezt mi csináltuk, de vajon ezt ohajtottad te, ilyen szabadságot?

- Megint nem értem - szakította félbe Aljosa - Gúnyolódik, kineveti?

- Egy csöppet sem. Éppenséggel érdemül tudja be magának és társainak, hogy végre-valahára legyőzték a szabadságot, és ezt azért tették, hogy boldoggá tegyék az embereket. „Mert csak most

(természetesen az inkvizicióról beszél), most vált lehetővé először, hogy törődjünk az emberek boldogságával. Az ember lázadónak teremtődött, hát lehetnek boldogok a lázadók? Téged figyelmeztettek - folytatja -, nem szükkölködöttél figyelmeztetésekben és útmutatásokban, de te nem hallgattál a figyelmeztetésekre, elvetted az egyetlen utat, amelyen boldoggá lehetett volna tenni az embereket, de mielőtt elmentél, szerencsére átadtad a dolgot minékünk. Megígérted, szavaddal megerősítetted, nekünk adtad az oldás és kötés jogát, és immár természetesen nem is gondolhatsz arra, hogy most elvedd tőlünk ezt a jogot. Miért jöttél hát zavarni bennünket?”

- De mit jelent az, hogy nem szükkölködött figyelmeztetésben és útmutatásban? - kérdezte Aljosa.

- Hát éppen ez a veleje annak, amit az öregnek el kell mondania

- „A félelmetes és okos szellem, az önmegsemmisítés és a nemlét szelleme - folytatja az öreg -, az a nagy szellem beszélt veled a pusztában, és a könyvekben van írva, állítolag »megkísértett« téged. Így van? És lehetett volna-e bármi igazabban mondani annál, amit ő felfedett neked három kérdésben, és amit te elvetettél, és amit a könyvek »kísértéseknek« neveznek? Holott ha történt valaha a földön igazi világrengető csoda, akkor az azon a napon, annak a három kísértésnek a napján történt. Mert épp ennek a három kérdésnek a megjelenésében rejtett a csoda. Ha el lehetne képzelni, csak a próba, a példa kedvéért, hogy a félelmetes szellemnek ez a három kérdése nyomtalanul eltűnt a könyvekből, és hogy vissza kellene állítani, újra kigondolni és megfogalmazni, hogy ismét beiktassák a könyvekbe, és ehhez összegyűjtenének minden világi bölcseset - kormányzókat, főpapokat, tudósokat, filozófusokat, költőket -, és azt a feladatot adnák nekik: találjatok ki, fogalmazzatok meg három kérdést. De olyanokat, amelyek nemcsak megfelelnének az esemény jelentőségének, hanem ráadásul három szóban, csupán három emberi mondatban kifejeznék a világ és az emberiség egész jövőendő történetét - hát azt hiszed, hogy a föld minden bölcsessége, így egyesítve, ki tudna találni bármit is, ami erőben és mélységben hozzáfogható lenne ahhoz a három kérdéshez, amelyet akkor ténylegesen feladott neked a pusztában az a hatalmas és okos szellem? Már csak a kérdésekből, csupán megjelenésük csodájából látni lehet, hogy nem tünkeny emberi, hanem örökkévaló és abszolút értelemmel van dolgunk. Mert ez a három kérdés szinte egységes egészszé foglalja össze és megjósolja az emberiség egész jövőendő történetét, és előtár három képet, amelyekben találkozik az emberi természetnek minden megoldatlan történelmi ellentmondása az egész világon. Akkor ezt még nem lehetett ennyire látni, mert ismeretlen volt a jövő, de most, tizenöt évszázad elteltével már látjuk, hogy ez a három kérdés annyira megsejtett és megjósolt mindent, és annyira be is vált minden,

hogy lehetetlen bármit is hozzájuk tenni vagy elvenni belőlük.

Döntsd el hát magad, kinek volt igaza: neked-e, vagy annak, aki akkor e kérdéseket feltette neked? Jasson eszedbe az az első kérdés, ha nem is betű szerint így mondta, az értelme ez volt: »Ki akarsz menni a világba, de üres kézzel megy, a szabadságnak valamiféle ígéréttel, amelyet azok együgyűségükben és velük született garzdaságukban nem se tudnak fogni, amelytől félnek és irtóznak - mert az ember és az emberi társadalom számára soha semmi se volt elviselhetősebb, mint a szabadság! De látod ezeket a köveket ebben a csupasz, forró pusztában? Változtasd kenyérré őket, és az emberiség halás, engedelmes nyájként iramlík utánad, bár örökké rettegni fog, hogy leveszed róla a kezét, és nem kap többé tőled kenyeret.« De te nem akartad megfosztani az embert a szabadságtól, és elvetted ezt a javaslatot, mert hát miféle szabadság az, vélted te, ha kenyérral vásárolják meg az engedelmséget? Azt vetetted ellene, hogy nemcsak kenyérral él az ember, de tudod-e, hogy éppen e földi kenyér nevében támadt ellened a föld szelleme, összecsap veled, és legyőz, és mindenkit meg fogja követni, azt kiáltozva: »Ki fogható ehhez a vadállathoz? Ő tüzet hozott nekünk az égből!« Tudod-e, hogy néhány század múlva az emberiség a saját bölcsességének és tudományának a szájával azt fogja hirdetni, hogy nincs bünteselekmény, tehát vetkessegs sines, csak éhes emberek vannak. »Tartsd jól őket, és aztán kérd számon az erenye-«

ezt írják arra a zászlóra, melyet ellened emelnek, és amely alatt lerontatik a te templomod. A templomod helyén új épületet emelnek, újraépül majd Bábel szörnyű tornya, és bár ezt se tudják befejezni, akár az előzőt, te mégis elkerülhetted volna ezt az új tornyot, és ezer évvel megrövidíthetted volna az emberek szenvedéseit, mert hisz miután ezer esztendőtlé kiülődtak a tornyokkal, megint csak mihozzánk jönnek! Akkor ismét megkeresnek bennünket a föld alatt, a katakombákban, ahová elrejtőztünk (mert megint üldözni és kizozni fognak bennünket), és ha megtalálnak, így kiáltanak hozzánk: »Tartsatok jól bennünket, mert azok, akik égi tüzet ígértek, adósaink maradtak.« És akkor majd mi fejezzük be a tornyukat, mert az fejezi be, aki eltartja őket, márpedig csak mi tarthatjuk el a te nevedben: azt hazudjuk, hogy a te nevedben Ő, minélkülünk soha, soha nem tartják el magukat! Semmilyen tudomány sem ad nekik kenyeret, amíg szabadok maradnak, így hát az lesz a vége, hogy odahozzák a szabadságukat a lábunk elé, és azt mondják nekünk: »Inkább igázzatok le, de tartsatok el bennünket.« Végre maguk is ráeszmélnék, hogy a szabadság és a mindenki számára elegendő földi kenyér együtt elképzelhetetlen, mert ők soha, soha nem tudnak megosztani egymással! Arról is meggyőződnek, hogy szabadok se lehetnek soha, mert gyöngék, gyarlók, hitványak és lázadók. Te mennyei kenyeret ígértél nekik, de ismétlem: felérhet-e az a gyöngé, örökké bűnös és örökké hálátlan emberi nem szemében a földivel? És ha az égi kenyér nevében fognak is követni ezrek és tízezrek, mi lesz azokkal a milliókkal, akik nem tudják elhanyagolni a mennyei kenyér kedvéért a földi kenyeret? Vagy neked csak a nagyok és erősek tízezrei drágák, a többi milliók, akik megszámlálhatatlanok, mint a tenger főnye, akik gyöngék, de szeretnek téged, csak arra válnak, hogy anyagul szolgáljanak a nagyoknak és erőseknek? Nem, nekünk a gyöngék is drágák. Gyarlók és lázadók, de végül éppen ők lesznek az engedelmesek. Csodálni fognak, és isteneknek tartanak bennünket azért, mert mi, az élükre állva vállaltuk, hogy elviseljük a szabadságot, és uralkodunk rajtuk - olyan szörnyű lesz végül nekik a szabadság! De mi azt mondjuk, hogy neked engedelmeskedünk, és a te nevedben uralkodunk. Megint csak becsapjuk őket, mert téged nem engedünk magunkhoz. Épp ez a csalás okozza majd szenvedésünket, mert kénytelenek leszünk hazudni. Nos, ezt jelentette ez az első kérdés ott, a pusztában, és ezt vetted el te a szabadság nevében, amelyet mindenek fölébe helyeztél. Holott ebben a kérdésben rejlik e világ nagy titka. Ha elfogadod a »kenyeret«, válaszolhatsz mind az egyes embereknek, mind az egész emberiségnek erre az általános és örökös emésztő kérdésre: »Ki előtt kell meghajolni?« Nincs állandóbb és győtrőbb gondja az embernek, mint az, hogy - ha szabad maradt - minél előbb keressen valakit, aki előtt meghajolhat. De az

ember olyasvalami előtt igyeckszik meghajolni, ami már vitathatatlan, annyira vitathatatlan, hogy mindenki egyszerre, egyetemesen hajlandó meghajolni előtte. Mert e százalmas teremtményeknek nem csupán az a gondjuk, hogy találjanak valamit, ami előtt meghajolhasson az egyik vagy a másik. hanem az, hogy olyat találjanak, amiben mindnyájan hisznek, és ami előtt feltétlenül valamennyien meghajolnak. Éppen a meghajlás közösségének ez a szükséglete okozza a legnagyobb gyötrelmet időlen idek óta mind az egyes embernek, mind az egész emberiségnek. Az egyetemes meghajlás miatt pusztították egymást tüzzel-vassal. Isteneiket teremtették, és felszólították egymást: »Hagyjátok ott a magatok isteneit, és gyertek, hódoljatok a mieinknek, máskülönben halál rátok és az isteneitekre!« És ez így lesz a világ végeztéig, még akkor is, amikor már az istenek is eltűnnek a világból: akkor majd a bálványok előtt borulnak le. Te tudtad, szükségképpen tudnod kellett az emberi természetnek ezt a legfőbb titkát - de levettted az egyetlen abszolút zászlót, amelyet felajánlottak neked, hogy mindenkit feltétel nélküli meghajlásra kényszeríts - a földi kenyér zászlaját, mégpedig a szabadság és a mennyei kenyér nevében vetted el. És nézd csak, mit csináltál még! Ismét csak a szabadság nevében! Mondom neked, hogy nincs az embernek győtrőbb gondja, mint az, hogy találjon valakit, akinek minél előbb átadhatja a szabadságnak azt az adományát, amellyel ez a szerencsétlen lény születik. De emberek szabadságát csak az veheti birtokába, aki megnyugtatja lelkiismeretüket. A kenyérrel egy vitathatatlan zászlót akartak a kezébe adni: ha kenyéret adsz az embernek, meghajlik előtted, mert nincs vitathatatlanabb a kenyérmél, de ha valaki ugyanakkor, téged megkerülve, hatalmába keríti a lelkiismeretét is - ő, akkor eldobja a te kenyéredet, és azt követi, aki elzsongítja a lelkiismeretét. Ebben igazad volt. Mert az emberi lét titka nem abban rejlik, hogy csak éljen, hanem abban, hogy miért éljen. Az ember, ha nincs szilárd elképzelése arról, hogy miért éljen, nem hajlandó élni, és inkább elpusztítja magát, semhogy e földön maradjon, még ha csupa kenyérral rakják is körül. Ez így van, mégis mi történt? Ahelyett, hogy birtokba vettél volna az emberek szabadságát, még nagyobbra növelted! Vagy elfelejtetted, hogy az ember a nyugalmat, sőt akár a halált is többre becsüli, mint a szabad választást a jó és a gonosz megismerésében? Ninesen csábítóbb az ember számára, mint lelkiismeretének szabadsága, de nincs győtrélmesebb sem. És ahelyett, hogy szilárd alapokat teremtetél volna az emberi lelkiismeret megnyugtatóához egyszer s mindenkorra - elvettél mindent,

ami rendkívüli, rejtélyes és bizonytalan, elvettél mindent, ami meghaladta az emberek erejét, és czáltal úgy cselckedtetél, mintha egyáltalán nem is szeretnéd őket - éppen te, aki azért jöttél, hogy életedet áldozd értük! Ahelyett, hogy hatalmasba kerítettél volna az emberi szabadságot, megnöveltél és győtrélmeivel örökre megterhelted az ember lelki világát. Te az ember szabad szeretetére áhítottál, hogy téled elbűvölve és lebilincselve szabadon kövessen. Az embernek a szilárd ősi törvény helyett ezentúl saját magának, szabad szívvel kellett eldöntenie, mi a jó és mi a rossz, nem lévén más útmutatója, mint a példád - de hát nem gondoltál arra, hogy végül is elveti a példádát, és kétségbe vonja az igazságodat, ha olyan iszonyú terhet raknak rá, mint a választás szabadsága? Végül majd azt kiáltják, hogy nem tebecned van az igazság, mert nem is lehetett volna nagyobb zavarban és kínban hagyni őket, mint te tetted, amikor olyan sok gondot és megoldhatatlan feladatot róttál rájuk. Ily módon te magad készítetted elő a talajt birodalmad lerombolásához, és ne is vátodj ezzel senki más. Pedig hát ezt kínálják neked? Három erő, csupán-csak három erő van a földön, amelyek képesek örökre legyőzni és rabul ejteni e tehetetlen lázadókat, épp a boldogításuk végett - ezek az erők: a csoda, a titok és a tekintély. Te elvetted ezt is, azt is, a harmadikat is, és magad adtál példát rá. Amikor az a félelmetes és igen böcs szellem odahelyezett a templom tetejére, és azt mondta: »Ha meg akarod tudni, Isten fia vagy-e, vedd alá magadat, mert arról meg van írva, hogy az angyalok felkapják, és úgy hordozzák, és nem zuhan le, és nem zúzza szét magát, és akkor megtudod, hogy Isten fia vagy-e, és akkor bebizonyítod, milyen a te Atyádba vetett hited« - te, végighallgatva, elutasítottad az ajánlatát, és nem engedted neki, és nem vetted a mélybe magadat. Ő, te akkor természetesen büszkén és nagy-szerűen viselkedtél, mint Istenhez illik, de hát az emberek, ez a gyöngö, lázongó fajzat - ők istenek? Ő, te mindjárt tudtad akkor, hogy ha csak egy lépést, egy mozdulatot teszel, hogy levedd magad, rögtön megkísérted az Urat, és elveszted minden hitedet benne, és szétzúrod magad azon a földön, amelyet megváltani jöttél, és ennek nagyon megőrül az az okos szellem, amely megkísértett. De ismétlem, sokan vannak-e olyanok, mint te? És valóban feltételezheted akár csak egy percere, hogy az emberek is ellen tudnak állni ilyen kísértésnek? Hát úgy van megalkotva az emberi természet, hogy elvesse a csodát, és az életnek ilyen szörnyű pillanataiban, a legszörnyűbb, legfőbb és leggyőtrőbb lelki kérdéseinek pillanataiban egyedül maradjon szívének szabad döntésével? Ő, te tudtad, hogy a hőstettedet megőrzik a könyvek, hogy az eljutt a föld legvégső határáig és az idők teljéig, és azt remélted, hogy téged követve az ember is az Istennel marad anélkül, hogy csodára lenne szüksége. De nem tudtad, hogy mihelyt az

ember elveti a csodát, rögtön elveti az istent is, mert az ember nem annyira az Istent keresi, mint inkább a csodákat. És mivel az ember nem tud megenni esoda nélkül, teremt magának újabb és újabb, immár saját csodákat, és most már kuruzsok csodája, véanasszonyok varázslata előtt hajol meg, akkor is, ha százszor lázadó, eretnek és istentagadó. Nem szálltál le a keresztől, amikor gonyolva, csúfolódva azt kiabálták: »Szállj le a keresztől, és akkor elhiszük, hogy te vagy az!« Te nem szálltál le, ismét csak azért, mert nem akartad csodával leigázni az embert, és mert nem csodaszülted, hanem szabad hitre áhítottál. Szabad szeretetre áhítottál, és nem arra, hogy a rab szolgálatban lelkesedjék a hatalom előtt, amely egyszer s mindenkorra megrémítette. Ám ezúttal is túlbecsülted az embereket, mert hiszen rabszolgák azok, meg ha lázadóknak teremtődtek is. Tekints vissza, és itéld meg magad: eltelt tizenöt évszázad, és nézd meg csak őket - kit emeltél magadhoz? Esküszöm, hogy az ember gyöngébb és alávalóbb teremtmény, mint te gondoltad! Hát képes, képes ő teljesíteni azt, amit te? Azzal, hogy ennyire megtisztelted, úgy cselekedtél, mintha már nem éreznél iránta részvétet, mert túlságosan sokat is követeltél tőle - éppen te, aki jobban szeretted, mint tennagadat! Ha kevésbé tiszteled, kevesebbet is követelsz tőle, és ez közelebb lenne a szeretethez, mert könnyebb lenne a terhe. Az ember gyöngé és alávaló. Mit számít az, hogy most mindenütt lázadozik a mi hatalmunk ellen, és büszke arra, hogy lázadozik?! Ez a gyermek, az iskolás fiú büszkesége. Ezek csupán kisgyermek, akik fellázadtak, és kikergették tanítójukat a tanteremből. De vége szakad a gyermekek ujjongásának is, és az sokra kerül nekik. Lerombolják a templomokat, és vérről árasztják el a földet. Ámde végül rádöbbennek ezek az ostoba gyermekek, hogy ők, ha lázadók is, gyöngé lázadók, akik a tulajdon lázadásukat se bírják ki. Ostoba könnyeket ontva végül is belátják, hogy az, aki lázadóknak teremtette őket, kétségelencül csúfot akart üzni belőlük. Ezt kétségbeesésükben mondták, és amit mondanak, istenkáromlás lesz. ettől pedig még szerencsétlenebbé válnak, mert az emberi természet nem tudja elviselni az istenkáromlást, úgyhogy a végén mindig saját maga bosszulja meg. Így hát nyugtalanság, zűrzavar és boldogtalanság - ez az emberek mostani sorsa azután, hogy te annyit szenvedtél a szabadságukért! Nagy prófétád a jelentéseiben és hasonlataiban azt mondja, hogy látta az első feltámadás valamennyi részesét, és hogy minden nemzetiségből tizenkétezen voltak. De ha ennyien voltak, akkor azok nem is emberek voltak, hanem istenek. Ők elviselték a te kereszt-

det, sáskával és gyökerekkel táplálkozva elviselték az inséges és kopár pusztában egész évtizedeket, úgyhogy természetesen büszkén mutathatsz rá a szabadságnak, a szabad szeretetnek ezekre a gyermekre, akik nagyszerű, szabad áldozatot hoztak a te nevedben. De ne felejtse el, hogy ezek csupán néhány ezren voltak, azok is istenek, és a többiek? Hát tehet arról a többi, gyöngé ember, hogy nem bírták ki azt, amit az erősek? Tehet a gyöngé lélek arról, hogy nem bír magába fogadni olyan félelmetes adományt? Hát te csakugyan a választottakhoz és a választottakért jöttél? Ám ha ez így van, akkor itt titok lappang, amelyet mi nem érthetünk. Ha pedig titokról van szó, akkor nekünk is jogunk volt titkot hirdetni, és arra tanítani őket, hogy nem a szívük szabad választása a fontos, nem is a szeretet, hanem az a titok, amelynek vakon, még lelkiismeretük ellenére is engedelmeskedniük kell. Így is cselekedtünk. Mi helyesbítettük a te hőstettedet, és a csodára, a titokra és a te-kintélyre alapoztuk. És az emberek megőrültek, hogy megint úgy vezetik őket, mint egy nyáját, hogy végre levették szívükről azt az oly félelmetes adományt, amely annyi gyötrelmet okozott nekik. Mondd, igazunk volt, amikor így cselekedtünk, és ezt tanítottuk? Hát nem szeretünk mi az emberiséget, amikor békétüressel tudomásul vettük gyöngéséget, szeretettel könnyítettünk a terhén, és gyarló természetének még azt is hagytuk, hogy bűnt kövessen el, de a mi engedélyünkkel? Minék jöttél hát most zavarni bennünket? És miért nézel rám némán és áthatóan azzal a szelíd szemekkel? Csak lobbant haragra, nekem nem kell a szereteted, mert én se szeretlek téged. Miért is titkolnám előled? Vagy ne tudnám, kivel beszélek? Kiolvasom a szemedből, hogy már tudod mind, ami mondanivalóm csak van. Éppen én takargatnám előled a titkunkat? Lehet, hogy épp az én számból akarod hallani, halld hát: mi nem veled vagyunk, hanem övele, ez a mi titkunk! Már régóta, immár nyolc évszázada nem veled vagyunk, hanem veled. Pontosan nyolc évszázaddal ezelőtt elfogadtuk tőle azt, amit te felhaborodva visszautasítottál, azt az utolsó ajándékot, amelyet akkor kínált fel nekéd, amikor megmutatta a világ minden országát: elfogadtuk tőle Rómát és a császár kardját, és csakis magunkat nyilvánítottuk evilági királyokká, egyedüli királyokká, noha még mindmáig sem sikerült teljesen bevégeznünk művünket. De ki tehet róla? Ő, ez a mű mindéig csak a kezdetén van, de már elkezdődött. A betetőzéséig még sokat kell várni, és még sokat szenved a föld, de el fogjuk érni, és mi leszünk a császárok, és akkor majd törődünk az emberek egyetemes boldogságával. Pedig te már akkor elfogadhattad volna a császár kardját. Miért utasítottad el ezt az utolsó ajándékot? Ha megfogadod a hatalmas szellemnek ezt a harmadik tanácsát, teljesítesz mindent, amit az ember a földön keres, vagyis: ki előtt hajoljon meg, kire bizza a lelkiismeretét, és végül milyen módon

egyesüljön mindenki egy vitathatatlanul egységes és egyetértő hangyabolyban, mert az emberek harmadik és utolsó gyötrelme - az egyetemes egyesülés szükséglete. Az emberiség a maga egészében mindig arra törekedett, hogy okvetlenül egyetemesen rendezkedjék be. Sok nagy nép volt, nagy történelemmel, de minél magasabbra emelkedtek ezek a népek, annál szerencsétlenebbek voltak, mert a többieknél jobban felismerték az emberek egyetemes egyesülésének szükségességét. A nagy hódítók, a Timurok és a Dzsingisz kánok szélvészékként végigszáguldottak a földön, igyekeztek meghódítani a világot, de még ők is - bár öntudatlanul - az emberiségnek az egyetemes és általános egyesülésre irányuló nagy igényét fejezték ki. Ha akkor elfogadott a császár világot és bitorát - megalapítod az egyetemes birodalmat, és egyetemes nyugalmat teremtesz. Mert hát kik uralkodjanak az embereken, ha nem azok, akik uralkodnak a lelkiismeretükön, és akinek kezében a kenyerük van? Mi tehát elfogadtuk a császár kardját, azzal pedig, hogy elfogadtuk, természetesen megtagadtunk téged, és őt követtük. Ő, a szabad gondolkodás garázdálkodásának, a tudományunknak és az emberevévnek egész századai telnek meg el, mert ha egyszer nélkülünk kezdtek felépíteni a maguk bábeli tornyát, emberevéssel fogják végezni. De éppen akkor mászik majd hozzánk a fenevad, és nyalni fogja a lábunkat, és véres könnyeket fog ráfröcskölni a szeméből. És mi ráülünk a fenevadra, és feltartjuk a kelyhet, amelyre ez lesz írva: »Titok!« És akkor, csakis akkor jön el az emberek számára a nyugalom és a boldogság országa. Te büszke vagy a választottaidra, de neked csak választottaid vannak, mi pedig mindenkit megnyugatunk. És még valamit: igen sokan a választottak közül és az erősek közül, akikből választottak lehetnek volna, igen sokan végül is belefaradtak abba, hogy rád várjanak, és más területre vitték és fogják vinni szellemi erejüket, szívük hevét, és azzal végzik, hogy épp te ellened emelik fel a maguk szabad zászlaját. Pedig te emelted fel azt a zászlót. Nálunk meg mindenki boldog lesz, nem fognak többé lázadni, nem fogják egymást irtani, mint a te szabadságodban mindenütt történt. Ő, mi meggyőzzük őket, hogy csakis akkor lesznek szabadok, ha a mi javunkra lemondanak a szabadságukról, és meghodolnak előttünk. No és igazunk lesz, vagy hazudunk? Ők maguk győződnek majd meg, hogy igazunk van, mert eszükbe jut, hogy milyen szörnyű rabságba és zavarba sodorta őket a te szabadságod. A szabadság, a szabad gondolkodás és a tudomány olyan útvesztőbe viszi, olyan csodák és megfejthetetlen titkok elé állítja őket, hogy néme-

lyek, a dacosak és a szilajok elpusztítják önmagukat, mások, a dacosak, de gyöngék elpusztítják egymást, ismét mások, a többiek, a tehetetlenek és boldogtalanok pedig a lábunkhoz esúsznak, és azt kiáltják nekünk: »Igen, igazatok volt, csakis ti vagytok birtokában az ő titkának, visszatérünk hát hozzátok, mentesetek meg minket önmagunktól.« Amikor kenyert kapnak tőlünk, természetesen világotan fogják látni, hogy mi az ő kenyereket vesszük el - amelyet tulajdon kezükkel kerestek -, hogy minden csoda nélkül kiösszük nekik, látni fogják, hogy nem változtattuk mi a követ kenyérré, de valójában magánál a kenyérmél is jobban örülnek annak, hogy a mi kezünkől kapják! Mert nagyon jól fogják emlékezni rá, hogy régebben, minélkülünk, az a kenyér, amelyet ők kerestek, csak kővé változott a kezükben, amikor pedig visszatértek hozzánk, még a kő is kenyérré változott a kezükben. Nagyon is, nagyon is fogják értékelni, mit jelent, hogy egyszer s mindenkorra engedelmeskednek nekünk! És amíg ezt nem értik meg az emberek, szerencsétlenek lesznek. Mondd, ki akadályozta leginkább, hogy megértésék? Ki tagolta szét a nyáját és szórta széjjel ismeretlen utakon? De a nyáj ismét összegyűlik, és újra engedelmeskedni fog, immár egyszer s mindenkorra. Akkor mi csendes, békés boldogságot adunk, olyan gyarló lényeknek való boldogságot, amelynek teremtődtek. Ő, mi végre majd leszoktatjuk őket a büszkeségről, mert te felmagasztaltad és megtanítottad őket büszkélkedni, bebizonyítjuk nekik, hogy gyöngék, hogy szálanomra méltó gyermekek, de a gyermeki boldogság mindennél edesebb. Félénken fognak ránk nézni, és ijedtükben hozzánk bújnak, mint a csirkék a kotlóhoz. Csodálnak bennünket, és rettegnek majd tőlünk, de büszkék is lesznek, hogy mi olyan hatalmasak és olyan okosak vagyunk, hogy meg tudunk zabolázni egy ilyen ezermillió szilaj csordát. Elernyedve fognak remegni a haragunktól, elméjük megreppen, a szemük síros lesz, mint a gyermekeké és az asszonyoké, de egy intésünkre ugyanolyan könnyen csapnak át vidám nevetésbe, a derűs örömbé, a boldog gyermeki énekbe. Igen, mi munkára kényszerítjük őket, de szabad óráikban gyermeki játékká alakítjuk át az életüket, gyermekdalokkal, kórossal és ártatlan táncokkal. Ő, mi megengedjük nekik a bünt is, ők gyengék és gyámoltalanok, és szeretni fognak minket, mint a gyermekek, azért, mert megengedjük nekik, hogy vétkezzenek. Azt mondjuk nekik, hogy minden bünt le lehet vevetklni, ha a mi engedélyünkkel követik el, a vétkezést pedig azért engedjük meg nekik, mert szeretjük őket, a bűneikért járó büntetést meg - ám legyen - magunkra vállaljuk. És mivel magunkra vállaljuk, istenitni fognak bennünket, mint jövevőiket, akik viseljük a felelősséget bűneikért az isten előtt. És nem lesz előttünk semmi titkuk. Mi majd megengedjük vagy megtöltjük nekik, hogy együtt éljenek a feleségükkel és a szeretőjükkel, hogy legyen vagy ne

egyen gyermekük - minden az engedelmességüktől függ -, és ők vidáman, örömmel hódolnak meg nekünk. Lelkiismeretüknek leggyotróbb titkait - mind-mind odahozzák nekünk, és mi mindent eldöntünk, és ők örömmel bíznak a döntésünkben, mert megmenti őket a személyes és szabad döntés nagy gondjától és mostani szörnyű gyötrelmeitől. És mind boldogok lesznek, e lények minden milliója, kivéve az őket kormányzó százezreket. Mert csak mi, mi, akik a titkot őrizzük, csak mi leszünk boldogtalanok. Lesz ezer- meg ezermillió boldog kisgyermek és százezer mártír, akik magukra vállalták a jó és a rossz megismerésének átkát. Csendesen halnak meg, csendesen hunynak el a te nevemben, és csak a siron túl találják meg a halált. De mi megőrizzük a titkot, és épp az ő boldogságuk végett, örök mennyei jutalommal kecsegtetjük őket. Mert hiszen ha volna is valami a másvilágon, természetesen nem az olyanok számára lenne, mint nekünk. Azt mondják, azt jövendölik, hogy te eljössz, és újra győzöl, eljössz a te büszke és hatalmas választottjaiddal, de mi azt mondjuk, hogy azok csak saját magukat váltották meg, mi pedig mindenkit megváltottunk. Azt mondják, hogy megszegyenítik a fenevadon ülő parázna asszonyt, aki a kezében tartja a titkot, hogy újra fellázdanak a gyöngék, kettépték bíbor ruháját, és lemeztelenítik a »mendorító« testét. De akkor én felállok, és rámutatok arra az ezer- meg ezermillió boldogkisgyermekre, akik nem ismerték a bűnt. És mi, akik az ő boldogságukért magunkra vállaltuk a bűneiket, majd állunk, és azt mondjuk: »Ítélj meg bennünket, én tudsz, és mersz.« Tudd meg, hogy én nem félek neked. Tudd meg, hogy én is voltam a pusztában, én is taplálkoztam sáskával és gyökerekkel, és ismételtam a szabadságot, amellyel te megáldottad az embereket, és arra készültem, hogy választottaid közé, az erősek és hatalmasok közé állok azzal a fegyverrel, hogy »beteljem a számuk«. De felocsudtam, és nem akartam az örültséget szolgálni. Visszatértem, és csatlakoztam azoknak a csapatához, akik helyesbítették a te hőstettedet. Otthagytam a zászlókat, és visszatértem az alázasatoskhoz, épp azoknak az alázasatosoknak a boldogsága végett. Az, amit mondok neked, valóra válik, és felépül a mi modalmunk. Ismétlem neked, már holnap megláthatod ezt az engedelmes nyájat, amely az első intézkedésre rohan, hogy odakaparja az izzó parázsat a te fagyádkhoz, amelyen elégetlek téged azért, mert eljöttél, hogy zavarj bennünket. Mert ha volt, aki megérdemelte a maglyánkat, akkor az te vagy. Holnap elégetlek. Dixi (Ezt akartam mondani.)

Ivan szünetet tartott. Beszéd közben nekihevíült, szenvedélyesen beszélt, amikor pedig befejezte, váratlanul álmosolyodott.

Aljosa, aki mindcédig csendben hallgatta - bár a vége felé rendkívül izgatottan, többször is megpróbálta félbeszakítani bátyja beszédét, de láthatólag fékezte magát -, most szinte felugorva megszólalt:

- De hisz... ez képtelenség! - kiáltotta kipirulva. - A te poemád Jézus magasztalása, nem pedig ócsárlása... aminck te szántad. És ki hiszi el neked, amit a szabadságról mondasz? Hát így kell, így kell azt érteni? Így értelmezi a pravoszláv egyház? Ez Róma, de nem is az egész Róma, ez nem igaz - ezek a katolicizmus legrosszabbjai, az inkvizitorok, a jezsuiták!... Meg aztán teljesen elképzelhetetlen egy olyan fantasztikus személy, mint a te inkvizitorod. Miféle emberi bűnök azok, amelyeket magukra vállaltak? Miféle titoknak hordozói azok, akik az emberek boldogsága végett magukra vállaltak valami átkot? Mikor láttak ilyeneket? Mi ismerjük a jezsuitákat, sok rosszat beszélnek róluk, de hát olyanok volnának, amilyennek te lefedted őket? Egyáltalán nem olyanok, korántsem olyanok... Ők egyszerűen a jövendő földi világbirodalom római hadserege, élükön a császárral, a római pápával... ez az ő eszményük, de minden titok és fenekölt szomorúság nélkül... A legegyszerűbb hatalomvágy, a piszkos földi javak, a leigázásnak, amilyen új jobbágságnak a vágya, hogy földesurak lehessenek, ez az egész programjuk. Talán még Istenben se hisznek. A te szenvedő inkvizitorod merő

kitalálás...

- Várj csak, várj - mondta nevetve Ivan. - Ni, hogy nekitüzesedtl! Azt mondod: kitalálás. Am legyen! Persze hogy kitalálás. De azért hadd kérdezzem meg: csak-

ugyan azt hiszed, hogy az utóbbi évszázadok egész katolikus mozgalma csupán hatalomvágy - csakis szennyes javak elérésére? Csak nem Paiszjij atyától tanultad ezt?

- Nem, nem, ellenkezőleg: sőt, Paiszjij atya egyszer olyasvalamit mondott, mint te... de természetesen mégsem azt, egyáltalán nem azt - kapott észbe Aljosa.

- Mindenesetre értékes adat az „egyáltalán nem azt” ellenére is. Épp azt akarom kérdezni tőled: miért csakis hitvány anyagi javakért szűrték össze a levét a te jezsuitáid és inkvizitoraid? Miért nem akadhat köztük egyetlenegy szenvedő sem, akit nagy szomorúság kínoz, és aki szereti az emberiséget? Nézd: tegyük fel, hogy csakis piszkos anyagi javakra vágyók scрге közt akadt egyetlenegy olyan, mint az én agg inkvizitorom, aki maga is gyökereken élt a pusztában, és örjöngve iparkodott legyőzni a testét, hogy szabadabb és tökéletesebb tegye magát, de - mivel egész életében szerette az emberiséget - egyszeriben kinyílt a szemc, és belátta: nem valami nagy erkölcsi boldogság elérni az akarat tökéletességét, ha ugyanakkor arról győződik meg az ember, hogy Isten többi teremtményének milliói továbbra is csak arra jők, hogy gúnyt üzzenek belőlük, hogy ezek sohasem tudnak megbirkózni a szabadságukkal, hogy e szánalmas lázadók sosem lesznek óriások, akik befejezték a tornyot, hogy a nagy idealista nem az ilyen balgákért almodozott az ő harmóniájáról. Miután minderre rájött, visszatért és csatlakozott... az eszes emberekhez. Hát nem történéhetet ilyesmi?

- Kikhez csatlakozott, milyen eszes emberekhez?! - kiáltotta szinte szenvedéllyel Aljosa. - Nincs azoknak semmiféle eszük, semmiféle titkuk vagy rejtélyük... Legfeljebb talán az istentagadás - ez az ő egész titkuk. A te inkvizitorod nem hisz Istenben, ez az ő egész titka!

- És ha így van! Végre rájöttél. Valóban így van, valóban ennyi az egész titok, de hát ez nem szenvedés, legalábbis egy olyan ember számára, mint ő, aki egész életét arra a pusztai hősiettre áldozta, és nem gyógyult ki az emberiség szertetécből? Életének alkonyán kétségtelenül meggyőződik arról, hogy csakis a nagy, félelmetes szellem tanácsai szerint lehetne valamelyest elviselhető rendbe fogni ezeket a tehetetlen lázadókat, ezeket a „csüfűságra tennett, félig sikerült kísérleti lényeket”. És amikor erről meggyőződik, belátja, hogy az okos szellemnek, a halál és a pusztítás félelmetes szellemének útmutatását kell követni, avégett pedig el kell fogadni a hazugságot meg a csalást, és immár tudatosan kell a halál és a pusztulás felé vezetni az embereket, és közben, egész úton ámitgatni, hogy

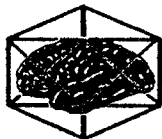
valamiképpen észre ne vegyék, hová is vezetik őket, hogy csak a szánalmas vakok legalább útközben véljék boldognak magukat. És ne felejtsd el, ez a család annak a nevében történik, akinek az eszményében olyan szenvedélyesen hitt az öreg egész életén át! Hát nem szerencsétlenség ez? És ha csak egy ilyen kerül ennek az egész hadseregnek az élére, amely „csupáncsak piszkos javakért áhítja a hatalmat” - hat nem elég akár egy ilyen is, hogy tragédia történjék? Sőt, egy ilyen élen haladó is elég, hogy az egész római ügy - mindenféle scргеivel és jezsuitáival - végre megtalálja igazi vezéreszmjét, a legmagasabb rendű eszmjét. Őszintén megmondom neked: én szentül hiszem, hogy ez az egyetlen ember soha nem is hiányzott azok közül, akik valamely mozgalom élén álltak. Ki tudja, hátha a római pápák között is akadtak ilyen ritka kivételek. Ki tudja, hátha ez az átkozott vénember, aki a maga módján annyira és oly makacsul szereti az emberiséget, sok ilyen kivételes aggastyán egész csapatakának alakjában most is létezik, mint összeesküvés, mint titkos szövetség, amely már rég megalakult a titok őrzésére, hogy megvédje a boldogtalan és tehetetlen emberektől, épp azért, hogy boldoggá tegye őket. Ez okvetlenül így van, és így is kell lennie. Nekem úgy rémlik, hogy még a szabadkőművesség alapját is valami efféle titok alkotja, és hogy a katolikusok épp azért gyűlölik a szabadkőműveseket, mert versenytársakat látnak bennük, akik szűförgacsolják az eszme egységét, holott egy nyájnak és egy pásztornak kell lennie... Egyébként azzal, hogy védem a gondolatomat, olyan szerző gyanánt viselkedem, aki nem állta ki a kritikát. Elég erről ennyi.

- Talán te magad is szabadkőműves vagy! - szaladt ki váratlanul Aljosa száján. - Te nem hiszel Istenben - tette hozzá, de most már rendkívül szomorúan. Ráadásul úgy rémlett neki, hogy a bátyja gúnyosan néz rá. - Aztán hogy végződik a poémad? - kérdezte hirtelen a földre nézve. - Vagy már vége van?

- Így akartam befejezni: amikor az inkvizitor elhallgat, egy ideig várja, hogy válaszoljon a foglya. Nyomasztja a némasága. Láttá, hogy a fogoly egész idő alatt egyenesen a szemébe nézve elmélyülten, csendben hallgatta, és nyilvánvalóan nem akart ellene vetni semmit. Az öreg azt szeretné, ha mondana neki valamit, még ha keserű, iszonytús is. De ő váratlanul, némán odamegy a aggastyánhoz, és csöndesen megcsókolja kilencvenéves, vértelen ajkát. Ez minden válasz. Az öregember megremegett, meggrándul a szája sarka, az ajtóhoz megy, kinyitja, és azt mondja neki: „Eredj, és többé ne jöjj ide... egyáltalán ne jöjj... soha, soha!” És kiengedi őt a „városnak sotét tereire”. A fogoly elmegy.

- És az öreg?

- A csak égeti a szívét, de megmarad addigi eszmjé mellett.

A TERMÉSZETISMERETESK KÍGYÓJA ÉS KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁSA

Sokáig tépelődtem azon, hogy miért olyan nehéz megírnom Lulu cikkére a választ. A legelső olvasáskor felébredő indulatok elmúltával egy kicsit tisztábban igyekeztem újra átölvadni az „Egerek és emberek”-et.

Talán az alapvető probléma az, hogy nagyon másképpen látjuk a környezettudatos magatartást és a magyar természetközponitú oktatást.

Abban tökéletesen egyetértünk, hogy a kígyó nincs jó helyen a természetismeret kabinetek előtti folyóson. A miértekben már van köztünk különbség.

A hetedikesek gondolkodásmódját még csak-csak megértem, bár nem tudom értelmezni azt a kijelentést, hogy az állatok „jobbak”, mint az emberek. Ez a két csoport más és a cselekedeteik is különbözőek. Az ember nem „magasabb rendű” faj, hanem a természet része, aki a képességeit használva igyekszik megismerni a körülötte lévő világot. Ennek a megismerési folyamatnak a része az is, hogy bizonyos alázattal tudja értékelni a körülötte lévő élettelen és élő világot.

A kígyó éjszakai állat, ha elég táplálékhoz jut nappal nem zavarja környezetét. Engem leginkább azért zavar a „terrarium”, mert a diákokból még hiányzik az a jó értelmű alázat, ami meggátolja őket abban, hogy vizet, ropit és egyéb „civilizált” étket tegyenek a terrariumba. Persze ez jó alkalom is arra, hogy egy kicsi toleranciát próbáljunk meg beléjük csepegtetni.

A táplálkozás folyamata a kígyó számára teljesen természetes, mert még nem volt része más típusú táplálékszerzési akcióban. Persze az öröklött génei működnek. Ha végignéznék a mi étkezési szokásainkat biztosan elszörnyülködne, hogy egy ketrecben felnevelt csirkét leforrázunk, megkopasztunk majd forró zsirban kísütve tányérra tálaljuk és néhány fog segítségével megrágjuk és lenyeljük. A folyamatot nem kötelező neki se és ne-

künk se végignézni. Én például soha nem vizsgáltam meg a kígyóknak táplálkozási szokásait, de meg tudom érteni a biológia ezen része iránt érdeklődő diákok és kollégák indítékait.

Az agresszió nemcsak a XX. század problémája. Az evolúció során az életben maradás egyik elengedhetetlen feltétele volt. Tudomásul kellene vennünk, hogy ez a biológiai lényünkől fakad, természetes tulajdonság, amit az ember megtanulhat befolyásolni és elfogadni.

Arra nem tudok válaszolni, hogy egy kígyó mit érez és jár-e neki, vagy az egernek szólásszabadság, de azt tudom, hogy a természet rendjébe beletartozik a táplálkozás és egy bizonyos felelősségvállalás a „megszelidített” állatokért.

A megismerés folyamatának része az állatok táplálkozásának tanulmányozása, akár videofilmen rögzítve nézem, akár a macskámat figyelem meg egerészés közben - persze a pincébe viszem, mert ott sok az eger,

akár az akvárium halait lesem meg.

Végül, de nem utolsó sorban a környezettudatos magatartás nem jelenti azt, hogy homokba dugom a fejem, hanem a megfigyelt tapasztalataimat felhasználva igyekszem a lehető legkisebb egyensúly eltolásokat létrehozni a természetben, miközben a saját kényelmesebb életteremtést kialakítom.

A zavaros gondolataim közül igyekeztem néhányat leírni, hogy érzékeltessem miért olyan nehéz válaszolnom a Lulunak.

Ágota

A Budapesti Állatkert honlapja

www.alba.hu/zoobudapest/

AZ ÉLET SZENTSÉGE ÉS EGYÉB ÁLLATFAJTÁK

(Válasz az „Egerek és emberek” című cikkre)

A rámbor dzsainista (*dzsainizmus: egy indiai vallás*) éppen maga előtt söprögetve halad az úton. Feje válla fölött van bebugyolálva, úgy hogy orrán és száján csak a szél keresztül tudjon levegőt venni. Igen tudatos állat-állat alakítja ki ezt a magatartást: az Élet tisztelete. A dzsainisták ugyanis elvetik az állati élet kioltásának minden formáját, ezért maguk előtt söprögetnek, nehogy még a szél is rovarrá is rálépjene, illetve az orruk, szájuk elé szemet csavarnak, hogy a mikrobákat se lélegezzék be, azaz ily módon azokat se pusztítsák el.

Egy háztömbbel arrébb a hinduk véres szertartásra készülődnek: bikát áldoznak. Elvágják a torkát, kivérezik és mindezt sok ember végignézi.

Az alábbi igen éles hangú cikket írt az előző Poligráfban a természetismeret folyosón található kígyó iskolában tartott előadás és etetésével kapcsolatban.

Mindenekelőtt szeretném leszögezni, hogy nekem nagyon tetszik Lulu álláspontja. A cikkből kiténik, hogy Lulu a XX. század végi - természetze, környezetreomborító állatkísérletekre - érzékenyen reagáló ember, aki magánál elveti az ember felsőbbrendűségét hirdető tanokat. Ez nekem természetesen szimpatikus, hisz azt gondolom magamról, hogy én is ilyen vagyok.

Van azonban egy kis baj. Véleményem szerint, ugyanis több olyan "szereplője" van a történetnek, ami mindenképpen említést érdemel.

1. Szabó Márton, SZMAR10-os tanuló osztályfőnöke kb. egy éve megkeresték a természetismeret munkacsoportot azzal a kéréssel, hogy a SZMAR10 „osztálykígyót” szeretne. Mi azzal a feltétellel támogattuk a kérést, hogy a kígyó biztonságos és számára megfelelő terráriumban a „természetben” lesz elszállásoltva. (Természetesen ahhoz ragaszkodtunk, hogy mérgező kígyót nem hozhat, de ez neki sem jutott eszébe. Így került hozzánk egy, még kisebb méretűnek számító, Szivárványos boa.) Az óriás kígyók kizárólag élő állattal rendelkeznek, ezért Macó a kísérletezésre kitenyészett, laboratóriumi fehéréggel eteti a kígyót.

2. Gyerekkoromban mindig tartottam otthon állatot. A tanús gőtéjéről a szíriai aranyhórcsógőn és az afrikai szarvasbékán keresztül az indiai botsáskáig minden elő-

fordult nálunk. Fehéregereket szaporítottam is, de amikor egyszerre 23 egér ugrált ki a terráriumából és szaladt szét nap mint nap a szobában, addig türelmes édesanyám

megelégette a dolgot. Szüleim egyébként mindig is támogatták az otthoni kisállattartást, mert úgy gondolták érdeklődő közepős fiuk a gondozással és a megfigyeléssel sok jó dolgot megtanulhat, „magára szedhet”. Hasonszőrű barátaimmal gyakran kicseréltük tapasztalatainkat, elviseltük a kisállattartással járó veszélyeségeket és élveztük annak örömeit. Számomra ehhez az egész dologhoz egy kellemes élmény kötődik, és amikor Macó ezzel a kérésével állt elő, általános iskolai és gimnáziumi éveim „állattartó” esztendei jutottak eszembe.

3. Azóta tudom, hogy a kisállattartás, igaz nem állatkínzás, de nem is biztosítja soha az állatoknak a tökéletesen megfelelő környezetet. (Az egyedi különbségek itt azért óriásiak lehetnek: pl. kalitka mérete, az alomváltás gyakorisága stb.) A fent megnevezett esetben van egy nagy különbség, nevezetesen, az hogy az élő eledelként felkínált egér itt valóban a biztos pusztulásra van ítélve.

Hosszasan lehetne fejtegetni, de most rövid leszek: az az egér amúgy is pusztulásra van ítélve, és könnyen előfordulhat, hogy sokkal kellemetlenebb halál várna rá, mint a kígyó öléből „karjaiban”. Nem gondolom azt sem, hogy azért mert az egérnek így talán jobb, feltétlenül meg is kell halnia. Az viszont nem elhanyagolható tény, hogy Macó a kígyó táplálékát nem a mezőn szaladgáló „szabad” állatokból fogdossa össze, csökkentve ezzel a természetes populációk egyedszámát.

4. Jó dolog-e, hogy a városi gyerekek egy része otthon neveli az állatokat, természetes közegükből kiszakítva? A válasz könnyen adódhatna: nem. Csakhogy a probléma társadalmi méretű. Ha az ember nem távolodott volna el oly messzire a természettől,

semmi igénye és szüksége nem lenne arra, hogy a lakásába belopja azt. (Itt jegyezném meg, hogy a szobanövények egy jó része sem érzi igazán jól magát lakásainkban, legfeljebb túri a számára mesterségesen kialakított környezetet.) A falusi gyerekek legtöbbször eszébe sem jut kisállatot tartani, hisz jóval közelebbi viszonyt alakíthat ki az állatokkal, mint városi társai. Szerintem az sem vezetne semmi jóra, ha a városi gyerekek tömegesen ösztönlenének az „érintetlen” természetbe, amely ezek után igen hamar elvesztené „szüzességét”. A magam ré-

szeről egy elfogadható kompromisszumnak tartom a kisállatok otthoni nevelését és gondozását, amibe véleményem szerint befér a „hidegvérű” hüllők etetése is.

5. Lulu néhány bírálattal felérő kijelentése mindenképpen választ érdemel. Mindenekelőtt leszögezném, ha az egész cikk kijelentő mód helyett feltételes módban íródott volna, és *ha* Lulu számára nem lett volna minden olyan világos és egyértelmű, akkor szinte minden sorával egyetértének.

Nem hiszem azonban, hogy a kigyóetetés egyértelműen az „indulattal”, az „agresszivitással” és az „erőszakkal” kell kapcsolhatóhozni. Azt sem gondolom – az előzőek alapján – hogy áthidalhatatlan ellentét lenne a környezettudatos magatartás tanítása és kisállattartás helyeslése között — „természetesen” megkötésekkel. Azzal persze én sem értek egyet, hogy a kigyóetetés cirkuszi mutatvánnyá silányul, de erről nekem egyrészt nem volt tudomásom, másrészt nem szabályoztuk Macót, hogy milyen módon etesse kedvenc kigyóját. (Ezúton – a nyilvánosságot kihasználva – kérem Macót, hogy előre egyeztetve érdeklődő diáktársaival, iskolai idő után, nyugodt körülmények között etesse a boát.)

6. Nagyon örülök, hogy a hetedikesek az állatokat „jobbnek” tartják, mint az embereket. Hetedikes koromban én is hasonlóképpen gondolkodtam. Öszbeboruló fejemmel viszont ma már azt gondolom, az állatok nem jók és nem is rosszak, hanem egyszerűen csak „vannak” – és ez nagyon jó. Morális ítéletet csak emberek röi mondanék, és fenntartásokkal kezelem (az etológusokkal egyetértve) azokat a kijelentéseket, amelyek összemossák az „állati” és „emberi” tulajdonságokat, oly módon, hogy az „állati” tulajdonságokat belehelyezik az emberek által kialakított morális rendszerbe. Ezek között a rendszerek között ráadásul igen nagy eltérések lehetnek a különböző emberi kultúrákban. Én nem dönteném el, hogy melyik a jobb.

Nem dönteném el, hogy az Életet szentségét a végletekig tisztelő dzsainistának van igazsága, vagy a „bikagyilkos” hindunak. Indiában ők ketten jól megvannak egymás mellett, Európában ez így nehezen menne. Az egyik biztosan „megtérítené”, kioktatná a másikat.

Barta Géza

Napfolt észlelés a Poliban

A Nap fénye, energiája az élet szülője. Központi csillagunk nélkül az egész bolygórendszer sem létezhetne, vagy ha mégis száguldozna erre-felé valami, akkor az hideg, kiéltlen, halott égitest lenne. Ezt a természetes szolgáltatást az emberiség nap mint nap élvezi, talán csak a fogyatkozások ritka alkalmai azok, amikor elgondolkodunk azon, hogy mi is lenne a Nap nélkül. Csillagunk azonban nem egykedvű szolgálója harmadik bolygójának, időről időre erejét is képes megmutatni. Ha a fák égvyűrűit vizsgáljuk, azok vastagságában 11-éves ingadozás figyelhető meg. Valószínűleg a csapadékosabb és a szárazabb időjárású évek hagynak ilyen nyomokat, befolyásolva a növények élettevékenységét. Az orvosmeteorológusok az időjárásirontok hatásain kívül ismerik a napkitörések okozta egészségügyi következményeket is. A távközlési szakemberek pedig a rádiózás és az elektronikus adatátvitel zavarait róják fel a Nap számlájára. A tudomány régóta tanulmányozza a naptevékenység jelenségét, igyekszik magyarázatot találni az okokra és előre jelezni a következményeket. El 1960-as években nemzetközi tudományos összefogás született és meghirdették a „Nyugodt Nap éve — elnevezésű észlelési programot. Azóta a tudósok eszköztára szédületesen fejlődött, ma már űrszondákról és űrállomásokról is végezhetünk megfigyeléseket. Az egyik legrégebbi és legegyszerűbb módszer azonban tovább él és ma is sok amatőr csillagász végzi világszerte. A naptevékenység egyszerű mérőszámának, az ún. napfolt relatív számának a meghatározásáról van szó. A Nap képét egy megfelelő méretű csillagászati távcsővel kivetítve vesztelenül megszámlálhatjuk a napkoronggal együttmozgó sötét foltokat (madarat ebben az esetben nem tolláról lehet megismerni, hanem arról, hogy elrepül.). Mivel a napfoltok csoportokat alkotnak, ezek számát is meg kell határozni. A foltok számához pedig annyiszor tizet kell adni, ahány napfolt csoport van. A dolog azért rendkívül érdekes és hűsbavágó napjainkban, mert éppen egy rendkívül erős naptevékenységi maximum időszakban vagyunk, aminek a csúcspontja 2000 januárja és áprilisa körülr várható. Talán még a mindenható mobiltelefonok is észlelni fogják a kitörések sugárzását. Hogy ezen kívül mi várható, ahhoz vagy a Nostradamus jóslatokat, vagy a Poliészter következő számát kell elolvasni -ha megérjük (megírjuk?). Addig is derült napokon a hátsó udvarban felállítjuk a távcsövet és ki-ki megtekintheti a fehér lapra vetített „napshowt”, a relatív számokat pedig a természetismeret folyosóján grafikusan is ábrázoljuk. A látvány mindenképpen megéri, de utólag talán meg is magyarázhatunk néhány furcsa földi hatást.

Veres Gábor

A természetes testedzés II. rész

AZ ÚSZÁS

A legtöbb embernek jót tesz az úszás. Könnyűnek érezzük a tagjainkat, majdnem súlytalannak. Úszás után is egészen frissen vagyunk. Ez a sport szinte észrevétlenül, intenzíven edzi az egész testet. Erősíti a szívet, a légzést és a vérkeringést. Tehermentesíti az ízületeket, a gerincet, és a vállat. Ezért olyan jó a mozgás ellen is. Javítja az anyagcserét. A vízben a test veszít a hőmérsékletéből. A veszteség kiegyenlítésére a test felgyorsítja az anyagcserét. Ha pl. 25 fokban úszunk akár 100 %-kal is mehet az anyagcsere sebessége. Az úszástól edzettek lezárunk, és ellenállóak a megfázásokkal szemben. Túlsúly esetén a keringéspározás mellett az úszás a legideálisabb sport. Nem kell a teljes testsúlyt cipelni, mégis minden izom dolgozik. *A fölösúlyos kilóktól az úszással is megszabadulhatunk, mert két hatást is érvényesít.*

A víz ellenállásának leküzdése közben majdnem ugyanannyi energiát fogyasztunk el mint bármely más sporttal (az úszás sebességétől függően óránként 500-900 kalóriát égetünk el).

A felgyorsult anyagcsere további energiát fogyaszt, amit a test a tartalékokból vesz el.

Ha az úszáson kívül nem végzünk más testedzést, erre is érvényes a következő: Rendszeresen úszunk, azaz legalább háromszor hetente, különben aligha térül meg a fáradság. Az úszáson az úszás a medencében egyhangúvá válhat, érdekesebbé tehetjük, ha igazi edzésprogramot készítünk: mérjük az időt, változtatjuk az úszás fajtákat és víz alatti gimnasztikát is végezhetünk.

Hat javaslat a biztonságos és kellemes úszáshoz.

Ne úszunk közvetlenül étkezés után, inkább várjunk legalább egy órát. Az emésztés alatt sok vér áramlik a gyomorba és a belekbe, az agynak pedig átmenetileg kisebb a vérellátása. Ez szédüléshez, izomgörcshöz és szívpanaszokhoz vezethet.

Zuhanyozzunk le úszás előtt, hogy lehűljünk vagy egészen lassan menjünk be a vízbe. A hidegtől beszűkülnek a véreerek, és a szívnek erősen kell dolgoznia. Ha a terhelés túl hirtelen következik be, előfordulhat, hogy a szív nem jut elég oxigénhez.

Ha a víz hidegebb 20 fokonál, jobb ha csak rövid úszásedzést tartunk, különben túlságosan lehűl a testünk. Könyebben megúszhatunk, később esetleg reumát is kaphatunk.

Dobhártya sérülés esetén feltétlenül védjük a fülünket a vízben, különben egyensúlyzavarok léphetnek fel.

Ha a víz erősen klóros, vegyünk fel úszószemüveget.

A menstruáció ideje alatt is nyugodtan úszhatunk, hiszen az úszás hatásos terápia a görcsös hasfájásra is. Védekezzünk tamponnal ami szigetel.

BEKAPLAK

Fahéjas csirkesaláta (kinai recept)

Hozzávalók: 2 kisebb főtt csirkecomb vagy mell, 500 g kínai kel, petrezselyem, 30 gr. Kapribogyó, 1 citrom, 1 késhegynyi őrölt fahéj, egy csipetnyi őrölt szerecsendió, 3 evőkanál salátaolaj

Elkészítés: A főtt csirkehús bőrét eltávolítjuk, kicsontozzuk, vékony csíkokra vágjuk. A megmosott, lecsepegtetett kelt a csirkehússal megközelítőleg azonos nagyságú és vékonyságú darabokra vágjuk és egy mély tálba tesszük.

A kapribogyót pépesre zúzzuk, hozzáadjuk a citrom reszelt héját és átszűrt levét, a fahéjat, a szerecsendiót, az olajat, ízlés szerint borsot és egy kevés sót - vigyázat, a kapribogyó eredendően sós! -, lazán a salátához keverjük, legalább egy órára behűtjük, petrezselyemlevelekkel díszítve tálaljuk. Igazán különleges - és szellemes - a fahéj és a szerecsendió jóvoltából.

Össze-vissza állította: Láng Andrea

poliészter

E szám szerkesztője és tördelőszerkesztője:

Főző Attila László

Munkatársak:

Láng Andrea, Somogyi Ágota,

Barta Géza, Veres Gábor

Szerkesztőség:

Közgazdasági Politechnikum

1096 Budapest, Vendel u. 3.

E-mail: polieszter@mail.poli.hu

Web: www.poli.hu

Felelős kiadó: **Horn Gábor**

A tartalomból

IT jegyzőkönyv.....	2
Vizsgastatisztikák.....	4
A Nagy Durranás képekben.....	8
Lala nomád tábor 2000-ben.....	12
Mit tegyünk John szerint?.....	13
Sok sport.....	14
Magyar háziverseny.....	18
Győri Eszter versel.....	21
Lajhár ember lett.....	22
Anna fiú.....	24
Polip.....	25/1
Kata kutakodik.....	33
John kedvenc inkvizitora.....	41
PoliÉSZter.....	52/a
Utolsó pldal.....	56

E **Poliográf** -szám képeit
Marc Chagall festette.

NOVEMBER 22-ÉN, HÉTFŐN FÉL-
ÖTTŐL SZÜLŐI FOGADÓ DÉL-
UTÁNT TARTUNK. MINDEN SZÜLŐ-
NEK ÁLLUNK RENDELKEZÉSRE.

A TANÁKAK

**November 24-én, szerdán
szövegmondó versenyt ren-
dezünk. Minden előadót és
minden kíváncsiszkodót sze-
retettel várunk!**

a Művészetiismeret munkacsoport

**5.
TORNAHÁZI
PARTY
DEC. 3-ÁN.**

**NE HIDD EL,
GYERE EL!**

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Poliográf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Horn Gábor

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@mail.poli.hu

Internet: http://www.poli.hu

Hálózat: P: poliograf

Készül a Közgazdasági Politechnikum sokszorosító műhelyében